

afnl tyf kzkG5L
aldf Pj Igod ; #fnf]

gkfn ; /sf/
s[if ljsf; dGqfno
s[if ; r'gf tyf ; ~rf/ s[ib|
xl/x/ejg, nlntk/

k\$fsz M slif ; r'gf tyf ; ~rf/ s|b|
xl/x/ejg, nlntk/
krfq g# %%^!&, %@@\$*, kmofS; M)!-%@@%*
0{d}M agroinfo@wlink.com
jj; f06M www.aicc.gov.np
k\$fzg klft M @))
k\$fzg ldlt M sflQ\$, @)&)

dGtJo

gk]nsf] cfly\$ tyf ; fdf]hs lj sf; df cu0fl eldsf vllg ; Sg]egl klxrfg ePsf dVo lfgx?
hn>f]t, ko6g / s[if kb5g\ oyf]rt kj fvf/ / klj lw lj sf; sf]sdln]ubf{dhsdf cfbfl]us/0fsf]
ult dG6 /x\$]f]; Gbedf s[if lfg g}cfufdl sxl bzs; Ddsf]nflu cfly\$ lj sf; sf]dVo cfwf/ /xg]
cj :yf blv65 .

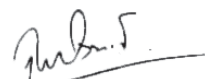
s[if lj sf; sf]nflu s[if lj sf; dGqfno / cGtu/utsf lgsfox?n]u/\$f lg/t/ kof; sf sf/0f s[if
pTkfbg / pTkfbstj df j [4 e0{x\$]f] s[fsx?n]gofafnl, Joj ; fo Pj +ej ; /sf]5gf6 u/L lgj fxdvl
s[ifaf6 Joj ; fols/0f tkm(pGdv e0{x\$]f]ePtklg hg; Wof j [4sf]cgkftdf ol kof; / kl/j tGx?
kof]t xg ; s\$]f 5gg\

lj Zj Jofkls/0f, klj lw / ; #f/ lfg]sf] lj sf; n] NofPsf] kl/j tGsf] cj ; /nf0{ ; bkof]u ub}lbuf]
u0f:t/lo Pj +klt:kwl{s[if lfg]sf]lj sf; ug{cfhsf]dVo rgf]t /x\$]f]5 . s[if lj sf; sf]nflu
pGgt klj lw, u0f:t/lo s[if pTkfbg ; fdfull, s[if ahf/sf ; fy}s[if tyf s[fs dG] gllt lgodsf]
cfj Zostf kb5 .

nufgl ; /lft / hf]vd Gogls/0f ePdf s[fsx? lj Zj :t 9waf6 cfkmg]Joj ; fodf nufgl a9fpg]
pGgt klj lw ckgfpg]/ Joj ; fonf0{yk lj :tf/ ug{pTk]t xg]x]f afnl tyf kz'aldfn]s[ifsf]
Joj ; fols/0fdf ; xof]ulsf]?kdf eldsf vllg ; Sg]blv65 . /fli6 s[if gllt, @)^! Nf]lgb]zt u/]
cg; f/ afnl tyf kzk]fl aldf lgb]zg, aldf n]v / lgb]zsf tof/ e0{hf/l e0{s\$]f 5g\

s[if lj sf; dGqfno cGt/utsf lj leG lgsfox? dW0]s[if ; Rgf tyf ; #f/ s]b|cfd ; #f/sf
5fkf, /]8of]/ 6]nlehg Pj +cfw]gs ; Rgf tyf ; #f/ klj lw cf]b dflod dfk]t s[fs, Joj ; fol,
Jofkf/L / pkef]mf]nf0{s[if ; DaGwl klj lw / cG0 pko]ul Pj +; fGble\$; Rgf tyf ; Gb]z kj fx
ug{]qmfzln 5 . o; }; Gbedf s[if]s[fs, Joj ; fol, s[if k] f/ sfo\$tf{ aldf ; DaGwl ; j]f k]fos
sDkgx? / aldf clestf]?nf0{ ; lrt u/fpg aldf Pj, lgodfj nl, lgb]zg, lgb]zsf, aldf n]yx?
/ ; j]f k]fos sDkgx?sf] hfgsf/L ; DaGwl b:tfj]hx?nf0{Psls]t u/L ; wfnf\$]?kdf k\$]fzg
ug]hdsf]u/\$]f]5 . of]; wfnf]k\$]fzgaf6 afnl tyf kz'aldf ; DaGwl hfgsf/L cfj Zos kg]; a)
; /f\$]f/j fnf]?nf0{pko]ul xg]lj Z; f; lnPsf]5' . cGtodf, o; ; wfnf]k\$]fzgsf]nflu k]oIf ?kdf
; mlg s[if ; Rgf tyf ; #f/ s]b|/ cG0 ; xof]ul lgsfox? ; Af]f0{wG0afb lbg rfx65' .

sflQs, @)&

hno d'stb vgn

; lrj

l; xbj f/, sf7df08f}

s[if lj sf; dGqfno

eldsf

b0{t{x0 hgtsf] hllj sfkfhg]sf] dVo cfw/ / sh ufx:Yo pTkfbgdf Ps-ltxf0 ofubfg /x\$fh] s[if
lfq]sf] eldsf gkfn]sf] cytGqdf cu0fl /x\$] oyfytf hu hfx] 5 . s[if lj sf; sf]nflu :yfg Pj +s[fs
; xfb] p6gt klj lw, u0f: t/lo s[if ; fdfu]x?sf]; dodf g}Joj :yf, s[if pkh a}lavg ug{Joj l:yt s[if
ahf/sf]; Argf tyf ; hfn]sf ; fy}pkoQm s[if ; Da6wl gllt lgods] cfj Zostf kb5 . s[if lj sf;
d6qfnon] dftxtsf lgsfox? Dffkm] s[if ; Da6wl p6ft klj lw? s[fs ; dbfo ; dl f kfofpg / s[if
; Da6wl ; /f\$]f/sf lj ifodf lgod sfof]j og u/fpg dxTj k0f{eldsf vllb}cfPsf]5 .

gkfn]sf] s[if k0ffn] lgj fxdv]af6 qm]ds ?kdf Joj ; fols/Of]tkm(?kft/Of xB) UfPsf] 5 . s[ifdf
Joj ; fols/Of ug{s[if Joj ; fodf ; mlg s[fs, Joa; fol / pBdlx?sf]cf]dlj Zj f; a[4 ug{clt h?/l 5 .
s[fsx?nf0{s[if tyf kzking Joj ; fodf p6gt klj lw ckgfpg, nufgl a9fpg / cfknyf] Joj ; fonf0{
lj :tf/ ug{nufgl ; /lft / hf]vd sd ug{cfj Zos 5 . o; sf]nflu aldfn]; xof]uls] ?kdf eldsf vllg
; Sg]bl]v65 .

/li60 s[if gllt, @)^! Nf]kz' aldfs] lj :tf/ ul/gsf ; fy}k05l Pj +5fgPsf afn]sf] alp / a9l dfh
hfg]s[if] :tx?sf]qm]ds ?kdf aldf ul/g\$ egl lgb]zt u/]cg; f/ aldf ; ldltn]s[if lj sf; d6qfnosf]
; xof]u / ; dgj od] lj =; +@)^ (df3 ! ut]v]v nfu"Xg]u/L afnl tyf kzkh] aldf lgb]zg, @)^ (hf/L
u/\$]5 . aldf lgb]zgsf]clwgdf /xl lj le6g afnl, kzkh] tyf df5f ; Da6wl aldf n]yx? ; d] tof/
e0{s\$]f 5g\ . ; fy}gkfn ; /sf/sf]zf; slo tyf cly\$; wf/sf] t]sfnl]g sfof]hgf, @)^ (sf] s[if
; Da6wl aBf / gkfn ; /sf/, cy{d6qfnosf]cfj= @)^ (÷)& sf]ah0 aQm]odf s[ifsf] Joj ; fols/Ofsf]
nflu hf]vd G0]s/Of u/L s[fsn]df5f, kzkh] / s[if pkhdf u/\$]nufgl ; /lft ug{s[fsx?n]lt/\$]
aldf lkldods]%) kl]tzt /sd gkfn ; /sf/n]Joxf]j Joj :yf eP ad]hd ; f] sfof]j og ug\$]f]nflu
afnl tyf kzwg aldfs] lkldod cgbfg pknAw u/fpg]lgb]zsf, @)&) gkfn ; /sf/ dl6qkl/ibaf6
ldlt @)&).@.(df :j]s] e0{nfu"ePsf]5 .

; /sf/af6 ePsf ol k0f; tyf Joj :yfx?sf]af/df s[fs, Joj ; fol, s[if k] f/ sfo\$tf{ aldf ; Da6wl ; j f
k0fos sDkglx? / aldf cleftf{x?nf0{ ; "lrt u/fpg aldf P0, lgod]nl, lgb]zg, lgb]zsf, aldf
n]yx? / ; j f k0fos sDkglx?sf]hfgsf/l ; Da6wl axkof]ul b: tfj]hx?nf0{Psls] u/L ; wfn]sf] ?kdf
k\$]fzg ug{hdsf]ul/Psf]5 .

aldf ; Da6wl P0, lgod, lgb]zg / lgb]zsf]sf] ; wfn] tof/ ug{k]olf ?kdf ; mlg /x\$] j l/i7 s[if
; #f/ clws] j \$07 clwsf/L, s[if ; #f/ clws] ; ldf /; f0]lnf0{ lj z]f w6oj fb lbg rfx65' . ; wfn]
k\$]zgsf]nflu aldf ; Da6wl lj le6g ; fdfu]x? pknAw u/fpg]aldf ; ldltnf0{w6oj fb lbg rfx65' . s[if
lj sf; d6qfnosf j l/i7 s[if cy{l] 1 >l ; lgn sdf/ l; xnf0{ ; emfj , ; xof]u / cfj Zos ; fdfu] pknAw
u/fpg' ePsf] w6oj fb lbg rfx65' . ; fy}o; sfof] lj le6g lsl; dn]; xof]u kfofpg' xg] o; s]b\$]f
sd{f/lx? / c6o lgsfosf dxfgf]j x?nf0{klg w6oj fb lbg rfx65' .

sft\$, @)&
xl/xejg, nlnk' .

0Z] / k] fb l/hin
k0v

s[if ; 'rgf tyf ; #f/ s]b]

Ij ifo ; Ꞗl

Ij ifo	kꞖ gꞖ
v08 S aldf PꞖ	1-20
v08 v aldf lgodfj nl	21-70
v08 u aldf lgbꞖg	71-82
v08 3 aldf lgbꞖzsf	83-90
v08 ^a aldf nꞖyx?	91-167
wfgafnl aldf	93-101
cfn' vꞖl aldf	102-110
t/sf/l vꞖl aldf	111-119
kꞖnꞖꞖꞖ vꞖl aldf	120-128
kzꞖg aldf	129-139
kꞖ5l aldf	140-151
df5f aldf	152-167

v08 s

aldf Pg

बीमा ऐन, २०४९

ऐन प्रकाशन मिति: २०४९।९।२
ऐन लागु भएको मिति: २०४९।९।२।७
पहिलो संशोधन मिति: २०५२।९।२०
दोश्रो संशोधन मिति: २०५८।९।१०

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचुडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली विराजमान मनोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर ओजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्र श्रीपद परम उज्वल किर्तिमय नेपाल श्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम ॐ रामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट सुप्रसिद्ध प्रबल गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

बीमा व्यवसायलाई व्यवस्थित तथा नियमित गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना :- बीमा व्यवसायलाई व्यवस्थित, नियमित, विकसित तथा नियन्त्रित गर्नको लागि बीमा समितिको स्थापना गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवको शासनकालको एक्काइसौं वर्षमा संसदले यो ऐन बनाएको छ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम “बीमा ऐन, २०४९” रहेको छ।
(२) यो ऐन श्री ५ को सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी तोकेको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ।
२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा :-
 - (क) “समिति” भन्नाले दफा ३ बमोजिम गठन भएको बीमा समिति सम्झनु पर्छ।
 - (ख) “अध्यक्ष” भन्नाले समितिको अध्यक्ष सम्झनु पर्छ।
 - (ग) “सदस्य” भन्नाले समितिको सदस्य सम्झनु पर्छ र सो शब्दले समितिको अध्यक्षलाई समेत जनाउँछ।

- (घ) “बीमक” भन्नाले दफा १० बमोजिम दर्ता भएको संगठित संस्था सम्झनु पर्छ र सो शब्दले पुनर्बीमकलाई समेत जनाउँछ ।
- (ङ) “बीमा व्यवसाय” भन्नाले जीवन बीमा व्यवसाय वा निर्जीवन बीमा व्यवसाय सम्झनु पर्छ र सो शब्दले पुनर्बीमालाई समेत जनाउँछ ।
- (च) जीवन बीमा व्यवसाय भन्नाले कुनै व्यक्तिको जीवन संबन्धमा निजको आयुको आधारमा किस्ताबन्दी बुझाउने गरी कुनै खास रकम तिरेमा निजले वा निजको मृत्यु भएको अवस्थामा निजको हकवालाले कुनै खास रकम पाउने गरी गरिने करार संबन्धी व्यवसाय सम्झनु पर्छ ।
- (छ) “निर्जीवन बीमा व्यवसाय” भन्नाले जीवन बीमा व्यवसाय बाहेक अन्य बीमा व्यवसाय सम्झनु पर्छ ।
- (ज) “पुनर्बीमा व्यवसाय” भन्नाले बीमकले जोखिम धारण गर्ने अंश भन्दा बढी अंशको पुनः बीमा गर्ने व्यवसाय सम्झनु पर्छ ।
- (झ) “बीमा लेख” भन्नाले बीमाको करारनामा संबन्धी अधिकार तथा दायित्व उल्लेख भएको लिखत सम्झनु पर्छ ।
- (ञ) “बीमाङ्की” भन्नाले बीमा व्यवसायमा भएको दायित्वको निर्धारण तथा गणना गर्नको लागि बीमकद्वारा नियुक्त गरिएको तोकिए बमोजिमको योग्यता भएको व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।
- (ट) “बीमित” भन्नाले जीवन बीमा तथा निर्जीवन बीमा गराउने व्यक्ति वा संस्था सम्झनु पर्छ ।
- (ठ) “बीमा अभिकर्ता” भन्नाले बीमकको तलबी कर्मचारी नभई कमिशनको आधारमा बीमकको तर्फबाट काम गर्ने दफा ३० बमोजिम इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्ति सम्झनु पर्छ । □.....।
- (ड) “सर्भेयर” भन्नाले क्षतिग्रस्त संपत्तिको आर्थिक मूल्यांकन गर्ने दफा *३०क बमोजिम इजाजत प्राप्त व्यक्ति सम्झनु पर्छ र सो शब्दले एडजस्टर र नोक्सानी मूल्यांकन गर्नेलाई समेत जनाउँछ ।
- #(ड१) “दलाल” भन्नाले बीमा व्यवसाय संबन्धमा बीमक/बीमक बीच माध्यमको रुपमा काम गर्न दफा ३०ख बमोजिम इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।
- (ढ) “लेखा परिक्षक” भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम लेखा परीक्षण गर्न प्रमाणपत्र प्राप्त लेखा परिक्षक सम्झनु पर्छ ।
- (ण) “आर्थिक वर्ष” भन्नाले *प्रत्येक वर्षको श्रावण महिनाको १ गतेदेखि आषाढ महिनाको मसान्तसम्मको अवधि सम्झनु पर्छ ।
- (त) “तोकिएको” वा “तोकिए बमोजिम” भन्नाले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम वा विनियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ ।

□ पहिलो संशोधनद्वारा भिकिएको ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको ।

परिच्छेद - २
समितिको गठन र व्यवस्था

३. समितिको गठन: (१) बीमा व्यवसायलाई व्यवस्थित, नियमित, विकसित तथा नियन्त्रित गर्नको लागि बीमा समितिको गठन गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको समितिमा देहायका सदस्यहरू रहने छन् :-

(क) श्री ५ को सरकारले नियुक्त गरेको वा तोकेको व्यक्ति	-	अध्यक्ष
(ख) प्रतिनिधि, कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय	-	सदस्य
(ग) प्रतिनिधि, अर्थ मन्त्रालय	-	सदस्य
(घ) बीमा व्यवसायमा विशेष ज्ञान भएका व्यक्तिहरू मध्येबाट श्री ५ को सरकारले मनोनित गरेको एक जना व्यक्ति	-	सदस्य
(ङ) बीमितहरू मध्येबाट श्री ५ को सरकारले मनोनीत गरेको एकजना व्यक्ति	-	सदस्य

(३) समितिले तोकेको कुनै कर्मचारीले समितिको सचिवको काम गर्नेछ ।

(४) श्री ५ को सरकारले आवश्यक ठानेमा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी समितिको सदस्यहरू हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

(५) समितिले आवश्यक देखेमा कुनै स्वदेशी वा विदेशी विशेषज्ञलाई पर्यवेक्षकको रूपमा समितिको बैठकमा उपस्थित हुन आमन्त्रित गर्न सक्नेछ ।

(६) समितिका मनोनित सदस्यहरूको पदावधि चार वर्षको हुनेछ । पदावधि समाप्त भएपछि निजहरू दुई पटकसम्म पुनः मनोनित हुन सक्नेछन् ।

(७) समितिको प्रधान कार्यालय काठमाण्डौ उपत्यकामा रहनेछ ।

४. समिति स्वशासित संस्था हुने : (१) समिति अविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला एक स्वशासित र संगठित संस्था हुनेछ ।

(२) समितिको काम कारवाहीको निमित्त आफ्नो एउटा छुट्टै छाप हुनेछ ।

(३) समितिले व्यक्ति सरह चल-अचल संपत्ति प्राप्त गर्न, बेचबिखन गर्न वा अन्य किसिमले व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

(४) समितिले व्यक्ति सरह आफ्नो नामबाट नालिस उजूर गर्न र समिति उपर पनि सोही नामबाट नालिस उजूर लाग्न सक्नेछ ।

५. समितिको बैठक र निर्णय : (१) समितिको बैठक अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ ।

(२) समितिको बैठक तीन महिनामा दुई पटकमा नघटाई वर्षको कम्तीमा आठ पटक बस्नेछ ।

(३) समितिको बैठकको अध्यक्षता अध्यक्षले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा सदस्यहरूले आफू मध्येबाट छानेको व्यक्तिले बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ ।

- (४) समितिको कुल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशत सदस्यहरु उपस्थित भएमा समितिको बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।
 - (५) समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा बैठकमा अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णयक मत दिन सक्नेछ ।
 - (६) समितिको निर्णय सचिवद्वारा प्रमाणित गरिनेछ ।
 - (७) समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।
६. अध्यक्षको सेवा, शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था : (१) बीमा व्यवसायमा विशेष ज्ञान भएको कुनै व्यक्तिलाई श्री ५ को सरकारले अध्यक्षको पदमा नियुक्त गर्न वा तोक्न सक्नेछ ।
- (२) अध्यक्ष समितिको मुख्य प्रशासकीय अधिकारी हुनेछ र समितिका निर्णयहरु कार्यान्वयन गर्ने तथा समितिको काम कारवाहीको रेखदेख तथा नियन्त्रण गर्ने सम्पूर्ण अधिकार तथा कर्तव्य अध्यक्षको हुनेछ ।
 - (३) अध्यक्षको पदावधि चार वर्षको हुनेछ र निजलाई पुनः नियुक्त गर्न वा तोक्न सकिनेछ ।
 - (४) अध्यक्षको सेवा, शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
७. समितिका कर्मचारी : (१) समितिको कार्य संचालनको निमित्त समितिले आवश्यक कर्मचारी तोकिए बमोजिम नियुक्त गर्न सक्नेछ ।
- (२) समितिका कर्मचारीहरुको पारिश्रमिक, सेवाको शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद - ३

समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

८. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-
- (क) बीमा व्यवसायलाई व्यवस्थित, नियमित, विकसित तथा नियन्त्रित गर्नको लागि नीति निर्धारण गर्न श्री ५ को सरकारलाई आवश्यक सुझाव दिने,
 - (ख) बीमाबाट प्राप्त हुन आएको रकम लगानी गर्नको लागि नीति निर्धारण गरी प्राथमिकता क्षेत्र तोक्ने,
 - (ग) बीमक, *बीमा अभिकर्ता, सभैयर वा दलालको दर्ता र नविकरण गर्ने तथा दर्ता खारेज गर्ने, गराउने,
 - (घ) बीमक तथा बीमित बीचको वाद विवादमा मध्यस्थता गर्ने,

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित

- #(घ१) बीमा दायित्व निर्धारणका सम्बन्धमा बीमक विरुद्ध बीमितले दिएको उजूरी उपर निर्णय गर्ने,
- #(घ२) बीमा व्यवसायका सम्बन्धमा बीमकलाई समय-समयमा आवश्यक निर्देशन दिने ।
- (ङ) बीमितको हित रक्षाको निम्ति आवश्यक आधार तर्जुमा गर्ने, र
- (च) बीमा व्यवसायसंग सम्बन्धित अन्य आवश्यक कार्य गर्ने, गराउने ।

९. उपसमिति गठन गर्न सक्ने : (१) समितिले आफ्नो कार्य सुचारु रूपले संचालन गर्नको लागि आवश्यकतानुसार उपसमिति गठन गर्न सक्नेछ ।
- (२) उपसमितिको काम, कर्तव्य, अधिकार तथा बैठक सम्बन्धी कार्यविधि समितिले तोकिएका बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद - ४

बीमकको दर्ता, दर्ता खारेज तथा दायित्व

१०. बीमकको दर्ता : (१) यस ऐन बमोजिम प्रमाणपत्र नलिई कसैले पनि बीमा व्यवसाय गर्नु गराउनु हुँदैन ।
- (२) बीमा व्यवसाय गर्न चाहने स्वदेशी तथा विदेशी संगठित संस्थाले समितिको कार्यालयमा बीमकको रूपमा आफ्नो नाम दर्ता गर्न तोकिएको ढाँचामा देहायका कागजात संलग्न राखी तोकिएको दस्तूर सहित निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (क) आफ्नो संगठित संस्थाको प्रबन्धपत्र तथा नियमावली,
 - (ख) आफूले गर्न लागेको बीमा व्यवसाय, त्यसका नीति र शर्तहरू,
 - (ग) जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने भए सो व्यवसाय गर्दा लिइने रकम र दायित्वको हिसाब देखाइएको लिखत,
 - (घ) बीमा बापत प्राप्त हुन आएको रकम उपभोग गर्ने तरिका बारेको लिखत, र
 - (ङ) समितिले तोकिएका अन्य आवश्यक कागजातहरू ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिमको निवेदन प्राप्त भएपछि समितिले उक्त निवेदन उपर आवश्यक जाँचबुझ गरी निवेदकसंग कुनै कुरा बुझ्नु पर्ने भए सो कुरा समेत बुझी निवेदकको नाउँ तोकिएको दर्ता किताबमा दर्ता गरी निवेदकले गर्न पाउने बीमा व्यवसायका किसिम समेत उल्लेख गरी निवेदकलाई तोकिए बमोजिमको ढाँचामा बीमकको प्रमाणपत्र दिनु पर्नेछ र दर्ता गर्न नहुने मनासिब कारण भएमा त्यसको जानकारी समितिले सम्बन्धित निवेदकलाई दिनु पर्नेछ ।△

पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको ।

△ दोश्रो संशोधनद्वारा भिकिएको ।

§(४) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिए भए तापनि जीवन बीमाको हकमा समितिले समय-समयमा बीमा व्यवसाय संचालन गर्ने सम्बन्धमा निर्धारण गरेका मापदण्डहरु पुरा गरेको आधारमा श्री ५ को सरकारको स्वीकृति लिएर व्यवसाय संचालन गर्नको लागि प्रमाणपत्र दिनेछ ।

११. बीमकको दर्ताको नवीकरण : (१) बीमकले आफ्नो दर्ताको प्रमाणपत्रको नवीकरणको लागि प्रत्येक वर्ष चैत्र मसान्तसम्ममा तोकिएको दस्तूर सहित तोकिएको ढाँचामा समितिको कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन प्राप्त भएपछि समितिले दर्ताको #प्रमाण पत्र नवीकरण गरी दिनु पर्नेछ ।
- * (३) उपदफा (१) बमोजिमको म्याद भित्र कुनै बीमकले आफ्नो दर्ताको प्रमाण पत्र नवीकरणको लागि निवेदन दिन नसकेको कारण खुलाई म्याद समाप्त भएको मितिले तीस दिन भित्र समिति समक्ष निवेदन दिएमा र समितिले सो कारण मनासिब देखेमा त्यस्तो बीमकको दर्ताको प्रमाण पत्र नवीकरण गरी दिन सक्नेछ ।

#११क बीमकको दर्ताको प्रमाण पत्र नवीकरण हुन नसक्ने अवस्था : (१) दफा ११ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि देहायको कुनै अवस्थामा समितिले बीमकको दर्ताको प्रमाण पत्र नवीकरण गर्ने छैन :-

- (क) दफा २३ बमोजिम वासलात पेश नगरेमा,
(ख) दफा २४ बमोजिम आम्दानीको हिसाब पेश नगरेमा,
(ग) दफा २५ बमोजिम लेखा परीक्षणको प्रतिवेदन पेश नगरेमा,
(घ) दफा २६ बमोजिम बीमाङ्कीको प्रतिवेदन पेश नगरेमा,
(ङ) दफा ४० बमोजिम बीमा सेवा शुल्क नबुझाएमा,
(च) दफा १२क बमोजिम बीमा व्यवसाय गर्न रोक लगाइएकोमा
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको कुनै अवस्था परी बीमकको दर्ताको प्रमाण पत्र नवीकरण हुन नसक्ने स्थिति सृजना भएमा समितिले बीमकलाई सो कुराको सूचना त्यस्तो स्थिति सृजना भएको पन्ध्र दिन भित्र दिनु पर्नेछ ।
- (३) बीमकले दफा २३, २४, २५, २६ र ४० बमोजिम आफूले पुरा गर्नु पर्ने दायित्व समयमा पुरा गर्न नसकेको मनासिब माफिकको कारण खुलाई उपदफा (२) बमोजिमको सूचना प्राप्त भएको मितिले पन्ध्र दिन भित्र समिति समक्ष निवेदन दिएमा समितिले कारण मनासिब देखेमा त्यस्तो दायित्व पूरा गर्न बढीमा एक महिनासम्मको म्याद थप दिन सक्नेछ ।

१२. दर्ता हुन नसक्ने : दफा १० मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि कुनै स्वदेशी तथा विदेशी संगठित संस्था देहायको अवस्थामा बीमकको रुपमा दर्ता हुन सक्ने छैन :-

- §दोश्रो संशोधनद्वारा थप गरिएको
#पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको
*पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित

(क) समितिको कार्यालयमा दर्ता भइसकेको बीमकको नामसंग मिल्ने-गरी अर्को बीमकको नाम दर्ता गर्न आएमा, र

#(क१) जीवन बीमा तथा निर्जीवन बीमा व्यवसाय संचालन गर्ने गरी दर्ता गर्न आएमा,

तर यस अघि दर्ता भई जीवन बीमा तथा निर्जीवन बीमा व्यवसाय संचालन गर्दै आएका बीमकले समितिले तोकेको मितिदेखि तोकिए बमोजिम जीवन बीमा तथा निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने अलग-अलग संस्थाको रुपमा कार्य गर्नु पर्नेछ ।

→(ख) जीवन बीमा व्यवसायका लागि कम्तीमा पच्चीस करोड रुपैया र निर्जीवन बीमा व्यवसायका लागि कम्तीमा दश करोड रुपैया चुक्ता पूँजी नभएमा ।

#(ग) बीमा व्यवसायको बजार संबन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा मूल्यांकन प्रतिवेदनको आधारमा समितिले बीमा व्यवसाय संचालन गर्न थप संगठित संस्थालाई बीमकको रुपमा दर्ता गर्न रोक लगाउने निर्णय गरेको अवस्थामा ।

#१२क. बीमा व्यवसायमा रोक लगाउन सकिने :- (१) देहायका कुनै अवस्थामा समितिले बीमकले गर्दै आएका बीमा व्यवसाय अन्तर्गतको कुनैपनि किसिमको व्यवसायलाई पुर्ण वा आंशिक रुपमा रोक लगाउन वा रद्द गर्न सक्नेछ :-

(क) बीमा व्यवसाय संचालन गर्दा बीमकले अपनाउनु पर्ने प्रकृया संबन्धमा समितिले समय समयमा दिएको निर्देशन उल्लंघन गरेमा,

(ख) बीमकले दफा १४ को विपरित हुने गरी आफ्नो संचालक वा निजको परिवार वा निज मेनेजिङ एजेण्ट भएको वा हिस्सेदार भएको कुनै पनि संगठित संस्थालाई ऋण दिएमा वा कसैले ऋण दिंदा कुनै किसिमको जमानत वा सुरक्षण दिएमा,

(ग) बीमकले दफा १५ बमोजिम समितिलाई दिनु पर्ने सूचना नदिएमा ।

(घ) बीमकले दफा १९ बमोजिम राख्नु पर्ने हिसाब किताबको श्रेस्ता रीतपूर्वक नराखेमा,

(ङ) बीमकले दफा २० बमोजिम बेग्लै राख्नु पर्ने हिसाब किताब बेग्लै नराखेमा,

(च) बीमकले दफा २१ बमोजिम राख्नु पर्ने कोष नराखेमा वा एउटा व्यवसायको निमित्त राखिएको कोषबाट अर्को बीमा व्यवसाय संबन्धी दायित्व व्यहोरेमा,

(छ) बीमकले दफा २२ बमोजिम राख्नु पर्ने अनिवार्य जगेडा कोष नराखेमा,

(ज) बीमकले दफा २७ बमोजिम बीमा शुल्क रकम प्राप्त नगरी बीमा जोखिम स्वीकार गरेमा ।

(झ) बीमकले दफा २८ बमोजिम पुनर्बीमा नगराएमा ।

#पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको

→दोश्रो संशोधनद्वारा संशोधित

- (२) उपदफा (१) बमोजिम समितिले बीमकको बीमा व्यवसायमा रोक लगाउनु अघि संबन्धित बीमकलाई बीमा व्यवसायमा रोक लगाउनु परेको कारण खोली स्पष्टीकरण पेश गर्ने मनासिब समय दिनु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिमको समयभित्र संबन्धित बीमकले स्पष्टीकरण पेश नगरेमा वा गरे पनि निजले पेश गरेको स्पष्टीकरण सन्तोषजनक नदेखिएमा समितिले उपदफा (१) बमोजिम त्यस्तो बीमकको बीमा व्यवसायमा रोक लगाई सोको सूचना नेपाल अधिराज्यबाट प्रकाशित हुने दुई मुख्य पत्र पत्रिकामा सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गर्नु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम कुनै बीमकको बीमा व्यवसायमा रोक लगाइएको समयावधिमा सो बीमकले आफू उपर पर्न आएको क्षतिपूर्तिको दावीको भुक्तानी तोकिए बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।
- (५) यस दफा बमोजिम कुनै बीमकको बीमा व्यवसायमा रोक लगाइएकोमा त्यस्तो बीमा व्यवसायमा रोक लगाई रहनु पर्ने अवस्था विद्यमान नरहेको भनी तोकिएको समय भित्र बीमकले पेश गरेको प्रमाण सन्तोषजनक देखिएमा समितिले तोकिए बमोजिम जरिवाना गरी बीमा व्यवसायमा लगाइएको रोक फुकुवा गर्न सक्नेछ ।

१३. बीमकको दर्ता खारेज गर्न सकिने : (१) समितिले देहायको अवस्थामा बीमकलाई लिखित सूचना दिई सोही सूचनामा तोकिएको मितिदेखि लागु हुने गरी बीमकको दर्ता खारेज गर्न सक्नेछ :-

- (क) प्रमाणपत्र पाएको मितिले ६ महिनाभित्र बीमा व्यवसाय शुरू नगरेमा,
 - (ख) बीमकको दायित्व निजको #नेपाल अधिराज्यभित्र रहेको सम्पत्ति भन्दा बढी छ भन्ने लागेमा ।
 - (ग) नेपाल अधिराज्यभित्र जारी गरिएको बीमालेख अन्तरगत मुद्दा परी अदालतबाट अन्तिम किनारा भएको तीन महिनासम्म पनि बीमकले फैसला बमोजिमको दायित्व पूरा नगरेमा,
 - (घ) बीमा व्यवसायको प्रधान कार्यालय नेपाल बाहिर हुने विदेशी बीमकले सो मुलुकको प्रचलित कानून बमोजिम निजले पाए सरहको सुविधा नेपाली बीमकले सो मुलुकमा पाएको छैन भन्ने लागेमा,
 - (ङ) नेपाल भित्र बीमकले आफ्नो कार्यालय नखोलेमा,
 - (च) बीमकले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम गर्नु पर्ने कुनै काम नगरेमा वा नगर्नु पर्ने कुनै काम गरेमा ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम बीमकको दर्ता खारेज गर्नु अघि समितिले संबन्धित बीमकलाई दर्ता खारेज गर्नु परेको कारण खोली स्पष्टीकरण पेश गर्न मनासिब समय दिनु पर्नेछ ।

#पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको

- (३) उपदफा (२) बमोजिमको समय भित्र संबन्धित बीमकले स्पष्टीकरण पेश नगरेमा वा गरेपनि निजले पेश गरेको स्पष्टीकरण सन्तोषजनक नदेखिएमा समितिले उपदफा (१) बमोजिम त्यस्तो बीमकको दर्ता खारेज गरी सोको सूचना नेपाल अधिराज्यबाट प्रकाशित हुने दुई मुख्य पत्रपत्रिकामा सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गर्नु पर्नेछ ।
- (४) यस दफा बमोजिम कुनै बीमकको दर्ता खारेज भएको कारणले मात्र त्यस्तो दर्ता खारेज हुनु पूर्व भए गरेको कुनै काम कारवाईको संबन्धमा निजको हक र दायित्वमा कुनै असर पर्ने छैन ।

१४. संचालकलाई ऋण, जमानत तथा सुरक्षण दिन नहुने : कुनै पनि बीमकले आफ्नो संचालक वा *निजका परिवार वा निज मेनेजिङ एजेण्ट भएको वा हिस्सेदार भएको कुनै पनि संगठित संस्थालाई ऋण दिन वा कसैले ऋण दिँदा कुनै किसिमको जमानत वा सुरक्षण दिन हुँदैन ।
तर बीमकले जारी गरेको बीमालेखको सरेण्डर भ्यालुसम्म दिएको ऋण बारे यो दफा लागू हुने छैन ।

१५. सूचना दिनु पर्ने : बीमकले आफ्नो संचालक वा *निजको परिवार वा निज मेनेजिङ एजेण्ट भएको वा हिस्सेदार भएको कुनैपनि संगठित संस्थासंग बीमा व्यवसायको कुनै कारोबार गरेमा निजले त्यसको सूचना पैतिस दिनभित्र समितिलाई दिनु पर्नेछ ।

१६. बीमकको खारेजी पश्चात बीमाको दावी भुक्तानी : दफा १३ बमोजिम दर्ता खारेजीको कारणले विघटन भएका बीमकले बीमा बापत प्राप्त गरेको रकम समितिले तोकेको अवधि भित्र र तरिका बमोजिम जीवन बीमाको सम्बन्धमा समितिले तोकिए बमोजिमको बोनस सहित साँवा र निर्जीवन बीमाको सम्बन्धमा दामासाहीले समितिले तोकेको साँवा रकम बीमा लिने व्यक्ति संस्था वा समितिलाई फिर्ता गर्नु पर्नेछ ।

१७. बीमक जवाफदेही हुने : (१) बीमक, बीमकको कर्मचारी, बीमा अभिकर्ता वा सभेयरले बीमालेख लिनेहरुको हकहित विरुद्ध कुनै काम गरी नोक्सान पुऱ्याएमा त्यसको क्षतिपूर्ति बीमकले बुझाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम बीमकले क्षतिपूर्ति नबुझाएमा► वा बीमा दावी क्षतिपूर्ति सम्बन्धमा तोकिएको अवधि भित्र दायित्व निर्धारण नगरेमा वा मर्का पर्ने गरी दायित्व निर्धारण गरेमा बीमितले समितिमा तोकिए बमोजिम उजूरी गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम उजूरी परेमा समितिले उक्त उजूरी उपर आवश्यक छानबीन गरी संबन्धित बीमकलाई सो उजूरी उपर सफाई पेश गर्न मनासिब मौका दिनेछ ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित
► दोश्रो संशोधनद्वारा संशोधित

- (४) उपदफा (३) बमोजिम बीमकले पेश गरेको सफाई मनासिब देखिएमा समितिले त्यस्तो उजूरी कारण खोली खारेज गर्न सक्नेछ, र सफाई मनासिब नदेखिएमा समितिले मनासिब क्षतिपूर्ति उजूरवालालाई दिने निर्णय गर्नेछ ।
- (५) उपदफा (४) बमोजिम उजूरवालाले क्षतिपूर्ति पाउने गरी समितिबाट निर्णय भएमा बीमकले त्यस्तो क्षतिपूर्तिको रकम सम्बन्धित बीमितलाई Δ दिनु पर्नेछ ।
- §(६) उपदफा (४) बमोजिम निवेदकले क्षतिपूर्ति पाउने गरी समितिबाट भएको निर्णय विरुद्ध पुनरावेदन परी समितिको निर्णय सदर भएमा शुरु निर्णय भएको मितिदेखि मुद्दाको अन्तिम किनारा भएको मितिसम्मको क्षतिपूर्ति रकममा तोकिए बमोजिमको दरले हुन आउने व्याज रकम समेत थप गरी सम्बन्धित बीमकले बीमितलाई अविलम्ब भुक्तानी दिनु पर्नेछ ।

१८. लिक्विडेटरको नियुक्ति : कुनै बीमक दफा १३ बमोजिम दर्ता खारेजीको कारणले विघटन भएमा श्री ५ को सरकारले लिक्विडेटरको नियुक्ति गर्न सक्नेछ । त्यसरी नियुक्त भएको लिक्विडेटरको काम, कर्तव्य र अधिकार कम्पनी ऐन, २०२१ अन्तर्गतको सरकारी लिक्विडेटर सरह हुनेछ ।

१९. बीमकको हिसाब किताब र लेखा : (१) बीमकले आफ्नो हिसाब किताबको श्रेस्ता रीतपूर्वक राख्नु पर्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम राखिएको श्रेस्तामा बीमकको काम कारवाहीको वास्तविक स्थिति यथार्थ थाहा हुने गरी बीमकको प्रत्येक आम्दानी खर्चको विवरण तथा बीमकको जायज्यथा र दायित्वको विस्तृत विवरण स्पष्ट रूपमा उल्लेख गरिएको हुनु पर्नेछ ।

२०. बेग्लै हिसाब राख्नु पर्ने : (१) कुनै बीमकले बीमा व्यवसायको साथसाथै अन्य कुनै व्यवसाय गरेमा त्यस्तो बीमकले बीमा व्यवसाय संबन्धी हिसाब किताब बेग्लै राख्नु पर्नेछ ।

- (२) एकभन्दा बढी बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकले प्रत्येक बीमा व्यवसायको हिसाब किताब छुट्टाछुट्टै रूपमा स्पष्ट पारी राख्नु पर्नेछ ।

२१. बीमा कोष : (१) बीमकले प्रत्येक बीमा व्यवसायको छुट्टाछुट्टै कोष राख्नु पर्नेछ र बीमा व्यवसायबाट प्राप्त रकम सम्बन्धित कोषमा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

- (२) एउटा बीमा व्यवसायको निमित्त राखिएको कोषबाट अर्को बीमा व्यवसाय सम्बन्धी दायित्व व्यहोर्न पाइने छैन ।

Δ दोश्रो संशोधनद्वारा भिकिएको ।

§ दोश्रो संशोधनद्वारा थप गरिएको ।

२२. अनिवार्य जगेडा कोष : प्रत्येक बीमकले नेपाल अधिराज्यभित्रको आफ्नो बीमा व्यवसाय संबन्धी दायित्वको निमित्त समितिले तोके बमोजिमको जगेडा कोष राख्नु पर्नेछ ।
२३. वासलात पेश गर्नु पर्ने : (१) बीमकले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको छ महिनाभित्र बीमा व्यवसाय सम्बन्धी आफ्नो सम्पूर्ण कारोबारको वासलात तथा नाफा नोक्सानीको हिसाब प्रकाशित गरी सोको एक प्रति समितिमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
(२) उपदफा (१) बमोजिमको म्याद भित्र कुनै बीमकले पेश गर्नु पर्ने वासलात र नाफा नोक्सानीको हिसाब समितिमा पेश गर्न नसकेको मनासिब कारण देखाई म्याद थपको लागि निवेदन दिएमा समितिले एक महिनासम्मको म्याद थप गरिदिन सक्नेछ ।
२४. आम्दानीको हिसाब पेश गर्नु पर्ने : (१) बीमकले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले छ महिनाभित्र समितिले तोकेको ढांचामा नेपाल अधिराज्यभित्र बीमा व्यवसायबाट भएको आम्दानीको हिसाब छुट्टा छुट्टै रुपमा तयार गरी समितिमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
(२) उपदफा (१) बमोजिमको म्याद भित्र कुनै बीमकले आम्दानीको हिसाब पेश गर्न नसकेको मनासिब कारण देखाई म्याद थपको लागि निवेदन दिएमा समितिले एक महिनासम्मको म्याद थप गरिदिन सक्नेछ ।
२५. लेखा परिक्षण ➤ (१) बीमकले आफूले गरेका बीमा व्यवसायको हिसाब किताबको लेखा परिक्षण प्रचलित कानून बमोजिम मान्यता प्राप्त लेखा परिक्षकद्वारा गराई सो को प्रतिवेदन प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले दश महिनाभित्र समिति समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।
(२) उपदफा (१) बमोजिमको प्रतिवेदनमा लेखा परिक्षण गर्दा कैफियत तलब गरिएका (बेरुजू तथा अनियमितता) कुरा र सो बारेको व्यवस्थापन तर्फको स्पष्टीकरण समेत उल्लेख भएको हुनु पर्नेछ ।
२६. बीमाङ्कीद्वारा मूल्यांकन गराउने : जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकले प्रत्येक तीनवर्षमा एक पटक आफ्नो आर्थिक स्थितिको लेखा जोखा र दायित्वको मूल्यांकन बीमाङ्कीद्वारा गराउनु पर्नेछ । सो संबन्धमा बीमाङ्कीले पेश गरेको प्रतिवेदनको एक प्रति बीमकले समितिमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
२७. बीमा शुल्क जोखिम ग्रहण गर्नु भन्दा अगाडी भुक्तानी हुनु पर्ने : कुनै पनि बीमकले कुनै पनि किसिमको बीमा व्यवसाय गर्दा लिइने बीमा बापतको शुल्क रकम प्राप्त नभएसम्म बीमा जोखिम स्वीकार गर्नु हुदैन । बीमकले जोखिम ग्रहण गरे बापत बीमा शुल्क रकम प्राप्त गरेपछि मात्र बीमा गरेको मानिनेछ ।

➤ दोश्रो संशोधनद्वारा संशोधित

तर कुनै कारणवश एकमुष्ट रकम बुझाउन व्यवहारिक कठिनाई परी बाँकी रकम भुक्तानी गर्ने संबन्धमा अवधि किटान गरी बैंक वा श्री ५ को सरकारको जमानतमा बीमा लेख जारी गर्न यस दफाले कुनै बन्देज लगाएको मानिने छैन ।

२८. पुनर्बीमा गराउनु पर्ने : बीमकले आफूले धारण गर्ने जोखिम धारण गरी बाँकी रहेको जोखिमको पुनर्बीमा समितिले तोके बमोजिम गराउनु पर्नेछ ।
२९. कानूनी प्रतिनिधी राख्नु पर्ने : बीमकले नेपाल अधिराज्य भित्रको आफ्नो मुख्य कार्यालयमा एकजना कानूनी प्रतिनिधि राख्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद - ५

*बीमा अभिकर्ता, सभेयर र दलाल संबन्धी व्यवस्था

३०. बीमा अभिकर्ताको □...दर्ता : (१) बीमा अभिकर्ताको □....रुपमा काम गर्न चाहने #तोकिए बमोजिमको योग्यता पुगेको व्यक्तिले संबन्धित बीमकको सिफारिस सहित समितिमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन प्राप्त भएपछि समितिले उक्त निवेदन उपर आवश्यक जाँचबुझ गर्दा इजाजत पत्र दिन हुने देखिएमा निवेदकलाई तोकिएको दस्तूर लिई तोकिए बमोजिमको ढाँचामा बीमा अभिकर्ताको □... इजाजत पत्र दिनु पर्नेछ र इजाजत पत्र दिनु नपर्ने कुनै कारण भएमा त्यसको जानकारी समितिले संबन्धित निवेदकलाई दिनु पर्नेछ ।

- #३०क. सभेयरको दर्ता : (१) सभेयरको रुपमा काम गर्न चाहने तोकिए बमोजिमको योग्यता पुगेको व्यक्तिले तोकिए बमोजिम समितिमा निवेदन दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन प्राप्त भएपछि समितिले उक्त निवेदन उपर आवश्यक जाँचबुझ गर्दा इजाजतपत्र दिन हुने देखिएमा तोकिए बमोजिम दस्तूर लिई तोकिए बमोजिमको ढाँचामा निवेदकलाई सभेयरको इजाजतपत्र दिनु पर्नेछ र इजाजतपत्र दिनु नपर्ने कुनै कारण भएमा त्यसको जानकारी निवेदकलाई दिनु पर्नेछ ।

- #३०ख. दलालको दर्ता : (१) दलालको रुपमा काम गर्न चाहने तोकिए बमोजिमको योग्यता पुगेको व्यक्तिले तोकिए बमोजिम समितिमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

*पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

□पहिलो संशोधनद्वारा भिकिएको ।

#पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन प्राप्त भएपछि समितिले उक्त निवेदन उपर जाँचबुझ गर्दा इजाजत पत्र दिन हुने देखिएमा तोकिए बमोजिम दस्तूर लिई तोकिए बमोजिमको ढांचामा निवेदकलाई दलालको इजाजत पत्र दिनु पर्नेछ र इजाजत पत्र दिनु नपर्ने कुनै कारण भएमा त्यसको जानकारी समितिले निवेदकलाई दिनु पर्नेछ ।

३१. इजाजत पत्रको अवधि र नवीकरण : (१) *बीमा अभिकर्ता, सभेयर वा दलालले आफ्नो इजाजत पत्र नवीकरणको लागि प्रत्येक वर्ष चैत्र मसान्तसम्ममा तोकिएको दस्तूर सहित तोकिएको ढांचामा समितिको कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन प्राप्त भएपछि समितिले *बीमा अभिकर्ता, सभेयर वा दलालको इजाजत पत्रको नवीकरण गरिदिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको म्याद भित्र कुनै *बीमा अभिकर्ता सभेयर वा दलालले आफ्नो इजाजत पत्र नवीकरणको लागि निवेदन दिन नसकेको कारण खुलाई निवेदन दिएमा र सो कारण मनासिब देखेमा समितिले तोकिए बमोजिम थप दस्तूर लिई बढीमा छ महिनाको म्याद थप गरिदिन सक्नेछ ।

३२. *बीमा अभिकर्ता, सभेयर र दलालको अयोग्यता : देहायका अवस्थामा कुनैपनि व्यक्ति *बीमा अभिकर्ता, सभेयर वा दलाल हुन सक्ने छैन :

- (क) सोह्र वर्ष उमेर नपुगेको,
- (ख) मानसिक स्थिति ठिक नभएको,
- (ग) साहुको ऋण तिर्न नसकी दामासाहीमा परेको,
- (घ) कुनै प्रकारको चोरी गरेको, ठगी गरेको वा आफ्नो जिम्मामा रहेको धनमाल अनधिकृत तवरले मासेको वा दुरुपयोग गरेको अभियोगमा अदालतबाट कसूरदार ठहरी सजाय पाएको, वा
- (ङ) बीमा व्यवसाय संबन्धी काम गर्दा बीमक वा बीमा लेख लिनेको विरुद्ध हानि नोक्सानी हुने कुनै काम गरेको ।

३३. इजाजत पत्र खारेज हुने : (१) कुनै *बीमा अभिकर्ता, सभेयर वा दलाल ले दफा ३१ बमोजिम आफ्नो इजाजत पत्र नवीकरण नगराएमा, बीमालेख लिनेको हक हित विरुद्ध वा यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम विपरित कुनै काम गरेको छ भन्ने कुरामा समिति विश्वस्त भएमा समितिले त्यस्ता *बीमा अभिकर्ता, सभेयर वा दलालको इजाजत पत्र खारेज गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम इजाजत पत्र खारेज गर्नु पूर्व समितिले निजलाई लगाइएको आरोप उपर स्पष्टीकरण पेश गर्न मनासिब समय दिनु पर्नेछ ।

*पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित

परिच्छेद - ६

कोष र लेखा परिक्षण

३४. समितिको कोष :- समितिको एउटा छुट्टै कोष हुनेछ र सो कोषमा देहायका रकमहरु रहनेछन् :

- (क) श्री ५ को सरकारबाट प्राप्त रकम
- (ख) कुनै विदेशी सरकार वा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाबाट प्राप्त रकम,
- (ग) बीमक, बीमा अभिकर्ता वा सभेयरको नाम दर्ता नवीकरण दस्तूर आदिबाट प्राप्त रकम,
- (घ) सेवा शुल्कबाट प्राप्त रकम,
- (ङ) अन्य कुनै श्रोतबाट प्राप्त रकम ।

#३४क. समितिको खर्च कोषबाट व्यहोरिने : समितिको तर्फबाट गरिने संपूर्ण खर्चहरु दफा ३४ बमोजिमको समितिको कोषमा जम्मा रहेको रकमबाट व्यहोरिनेछ ।

३५. लेखा र लेखा परिक्षण : (१) समितिले आफ्नो आर्थिक कारोबारको हिसाब, किताबको लेखा दुरुस्त राख्नु पर्नेछ । त्यस्तो लेखामा अन्य कुराको अतिरिक्त समितिको काम कारवाहीको वास्तविक स्थिति स्पष्ट हुने गरी आर्थिक कारोबार, प्रत्येक आम्दानी खर्चको विवरण, मालसामानहरुको खरिद, बिक्री र समितिको जायजोथा तथा दायित्वको विस्तृत विवरण खोलिएको हुनु पर्नेछ ।

(२) समितिको लेखा परिक्षण महालेखा परिक्षकको विभागबाट हुनेछ ।

(३) श्री ५ को सरकारले चाहेमा समितिको हिसाब किताब संबन्धी कागजात र अरु नगदी जिन्सी समेत जुनसुकै बखत जाँचन, जँचाउन सक्नेछ ।

परिच्छेद - ७

विविध

३६. दण्ड सजाय : (१) कुनै बीमक वा बीमकको संचालक, कर्मचारी वा * सभेयर, दलाल वा बीमा अभिकर्ताले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम वा आदेश वा निर्देशनको जानीजानी उल्लङ्घन गरेमा वा आफूले गर्नु पर्ने कुनै काम कारवाही नगरेमा वा गर्न नहुने काम कारवाही गरेमा त्यस्तो बीमक वा संचालक, कर्मचारी वा सभेयर, दलाल वा बीमा अभिकर्तालाई समितिले तीन हजारदेखि दश हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ र त्यस्तो कसूर पटक पटक गरेमा प्रत्येक पटकको लागि निजलाई पाँचसय रुपैयाँका दरले थप जरिवाना हुनेछ ।

(२) कुनै बीमक वा *बीमा अभिकर्ता वा दलालले यस ऐन बमोजिम पुर्‍याउनु पर्ने रित नपुर्‍याई बीमा व्यवसाय गरेमा समितिले दश हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

पहिलो संशोधनद्वारा थप

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित

→ दाश्रो संशोधनद्वारा संशोधित

(३) कसैले जानीजानी वा बदनियत साथ यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम राख्नु, बनाउनु, तयार गर्नु वा पेश गर्नु पर्ने हिसाब, किताब, खाता, विवरण सूचना वा अन्य कुनै कागजात सो राख्नु, बनाउनु, तयार गर्नु वा पेश गर्नु पर्ने समयमा नराखेमा, नबनाएमा, तयार नगरेमा, पेश नगरेमा वा भुठा विवरण वा कागजात बनाएमा वा पेश गरेमा निजलाई तीसहजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुई वर्षसम्म कैद वा दुवै सजाय हुन सक्नेछ ।

३७. पुनरावेदन : यस ऐन बमोजिम समितिले गरेको निर्णय उपर चित्त नबुझे व्यक्ति वा संगठित संस्थाले सो निर्णय भएको पैतीस दिन भित्र सम्बन्धित पुनरावेदन अदालतमा पुनरावेदन दिन सक्नेछ ।

३८. इच्छाएको व्यक्तिले पाउने :- (१) कुनै जीवन बीमा लेखको अवधि समाप्त हुनु अगावै सो बीमा लेख लिने व्यक्तिको मृत्यु भएमा बीमा लेख अनुसारको रकम निजले आफ्नो बीमा लेखमा इच्छाएको व्यक्तिले पाउनेछ । निजले कसैलाई इच्छाएको रहेनछ वा इच्छाएको व्यक्तिको अधिनै मृत्यु भैसकेको भए बीमालेख लिने व्यक्तिको देहाय बमोजिम नाता पर्ने आश्रितहरु मध्ये क्रमानुसार जीवित सदस्यले पाउनेछ :-

- (क) पति वा पत्नी,
- (ख) अविवाहित छोरा छोरीहरुमा बराबरीको हिस्साले,
- (ग) बाबु, आमा,
- (घ) विवाहित छोराहरुमा बराबरीको हिस्साले,
- (ङ) मृत छोराको छोरा छोरीमा बराबरीको हिस्साले,
- (च) छोराको विधवा पत्नी,
- (छ) अविवाहित दाजु भाईहरुमा बराबरीको हिस्साले,
- (ज) अविवाहित दिदी बहिनीहरुमा बराबरीको हिस्साले, र
- (झ) बाबु पट्टीको बाजे वा बज्यै ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम इच्छाएको व्यक्तिको मृत्यु भएमा वा इच्छाएको व्यक्ति बदलन चाहेमा बीमा लेख लिनेले अर्को व्यक्तिलाई इच्छाउन संबन्धित बीमक कहाँ लेखिपठाउनु पर्नेछ । बीमकले पनि बीमा लेख लिनेको अनुरोध बमोजिम इच्छाएको व्यक्ति राखि त्यसको लिखित सूचना संबन्धित बीमा लेख लिनेलाई दिनु पर्नेछ ।

३९. सोधपुछ तथा जाँचबुझ गर्न सकिने : (१) समितिले बीमा लेख लिनेको हितको लागि वा अन्य कुनै मनासिब कारणले आवश्यकता अनुसार कुनै बीमक वा बीमा अभिकर्ता वा सर्भेयर # वा दलाल वा बीमित लगायत अन्य सबै सम्बन्धित व्यक्ति वा संस्थासंग बीमा व्यवसायका संबन्धमा र बीमकले अन्य कुनै व्यवसाय पनि गरेको भए सो संबन्धमा समेत सोधपुछ वा जाँचबुझ गर्न वा गराउन सक्नेछ ।

पहिलो संशोधनद्वारा थप

- (२) उपदफा (१) बमोजिम सोधपुछ वा जाँचबुझ हुँदा मागिएको हिसाब किताब स्याहा श्रेस्ता र अन्य कागजपत्र, सूचना र सोधेको कुराको जवाफ दिई सहयोग गर्नु बीमक, बीमकको बहाल रहेको वा नरहेको सबै कर्मचारी र बीमा अभिकर्ता, सभेयर, #दलाल, बीमित तथा अन्य सबै संबन्धित व्यक्ति वा संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम सोधपुछ वा जाँचबुझ गराउँदा लागेको खर्च संबन्धित बीमकले व्यहोर्नु पर्नेछ ।

§३९क. बीमकको लेखापरीक्षण सम्बन्धी विशेष व्यवस्था : (१) बीमकले ऐनको दफा २५ को समयावधिभित्र लेखापरीक्षणको प्रतिवेदन समिति समक्ष पेश नगरेमा वा त्यस्तो प्रतिवेदनबाट बीमा व्यवसायमा अनियमितता भएको पुष्टि हुने मनासिब आधार भएमा वा बीमकले गरेको बीमा व्यवसायको हिसाब किताबमा अनियमितता भएको छ भनी समिति समक्ष उजूरी परेमा समितिले बीमकको बीमा व्यवसायको लेखापरीक्षण वा पुनः लेखा परीक्षण गर्न वा गराउन सक्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम लेखापरीक्षण वा पुनः लेखापरीक्षण गर्दा गराउँदा लागेको सम्पूर्ण खर्च बीमक स्वयंले व्यहोर्नु पर्नेछ ।

४०. बीमा सेवा शुल्क : (१) समितिले बीमक तथा बीमा अभिकर्ताहरूलाई आवश्यक एवं उपयुक्त सेवा उपलब्ध गराउनेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम समितिले उपलब्ध गराएको सेवा प्राप्त गर्न प्रत्येक बीमकले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा नेपाल अधिराज्य भित्र आफुले बीमा व्यवसायबाट आम्दानी गरेको कुल बीमा शुल्कको एक प्रतिशतका दरले हुन आउने रकम समितिले तोकिएका बमोजिम समितिलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

४१. बीमा दर सल्लाहकार समिति : *(१) श्री ५ को सरकारले बीमा व्यवसायको बीमा दर कायम गर्ने संबन्धमा समितिलाई आवश्यक सल्लाह तथा सुझाव प्रदान गर्नका लागि देहायका सदस्यहरू रहेको एक बीमा दर सल्लाहकार समिति गठन गर्नेछ :-

(क) अध्यक्ष, बीमा समिति -	अध्यक्ष
(ख) बीमकका प्रमुखहरू मध्येबाट श्री ५ को सरकारले मनोनीत गरेको तीनजना -	सदस्य
(ग) सचिव, बीमा समिति -	सदस्य-सचिव
- (२) सल्लाहकार समितिको बैठक संबन्धी कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।
- (३) सल्लाहकार समितिको काम, कर्तव्य तथा अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

#पहिलो संशोधनद्वारा थप

\$दोश्रो संशोधनद्वारा थप

*पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित

#४१क. बीमक बाहेक अन्य कसैसंग बीमा व्यवसाय संबन्धी कारोबार गर्न नहुने :- यस ऐन बमोजिम दर्ताको प्रमाणपत्र प्राप्त बीमक बाहेक अन्य कुनै व्यक्ति वा संस्थासंग नेपाल अधिराज्य भित्र रहेका कुनै पनि व्यक्ति वा संस्थाले बीमा व्यवसाय सम्बन्ध कारोबार गर्नु हुँदैन ।

#४१ख. दायित्व भुक्तानी गर्ने प्राथमिकता क्रम :- कुनै बीमक दफा १३ बमोजिमको दर्ता खारेजीको कारणले बिघटन भएमा निम्नलिखित प्राथमिकताको आधारमा दायित्वको भुक्तानी गर्नु पर्नेछ :-

- (क) विघटन गर्दा लागेको खर्च,
- (ख) दफा १६ बमोजिम बीमितलाई दिनु पर्ने बीमाको दावी भुक्तानी रकम,
- (ग) बीमकका कर्मचारीले पाउनु पर्ने पारिश्रमिक तथा अन्य बाँकी रकम,
- (घ) ऋण रकम,
- (ङ) समितिलाई तिर्नु पर्ने रकम,
- (च) श्री ५ को सरकारलाई तिर्नुपर्ने रकम ।

४२. वार्षिक प्रतिवेदन : (१) समितिले आफुले गरेको काम कारवाहीको वार्षिक प्रतिवेदन श्री ५ को सरकार,अर्थ मन्त्रालय समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम पेश गरिएको प्रतिवेदनको सारांश समितिले स्थानीय पत्रपत्रिकामा समेत प्रकाशित गर्नुपर्नेछ ।

४३. अधिकार प्रत्यायोजन: समितिले आफ्नो अधिकार आवश्यकतानुसार अध्यक्ष, सदस्य, उपसमिति वा समितिको कुनै कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

४४. श्री ५ को सरकारले निर्देशन दिन सक्ने : श्री ५ को सरकारले बीमा व्यवसायको हित र सम्बर्द्धनको निमित्त समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ, र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु समितिको कर्तव्य हुनेछ ।

४५. श्री ५ को सरकारसंग संपर्क : समितिले श्री ५ को सरकारसंग सम्पर्क राख्दा अर्थ मन्त्रालय मार्फत राख्नु पर्नेछ ।

४६. प्रचलित कानून बमोजिम हुने : यस ऐनमा लेखिएको जतिमा यसै ऐन बमोजिम र अन्यमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

#पहिलो संशोधनद्वारा थप

४७. नियम तथा विनियम बनाउने अधिकार : (१) यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न श्री ५ को सरकारले आवश्यक नियमहरू बनाउन सक्नेछ ।

→(२) यस ऐनको अधिनमा रही समितिले श्री ५ को सरकारको स्वीकृति लिई आवश्यक विनियम बनाउन सक्नेछ ।

४८. खारेजी र बचाउ : (१) बीमा ऐन, २०२५ खारेज गरिएको छ ।

(२) यो ऐन लागु हुनु अघि भए गरेका काम कारवाहीहरू यसै ऐन बमोजिम भए गरेका मानिने छन् ।

→दोश्रो संशोधनद्वारा संशोधित

v08 v

aldf lgodfj nl

बीमा नियमावली, २०४९

जारी मिति : २०४९।१२।१७

लागु मिति : २०४९।१२।१७

प्रथम संशोधन : २०५३।९।१५

दोश्रो संशोधन : २०६०।१।१८

बिमा ऐन, २०४९ को दफा ४७ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ।

परिच्छेद- १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- (१) यी नियमहरूको नाम “ बिमा नियमावली, २०४९” रहेको छ।
- (२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,-

- (क) “ऐन” भन्नाले बीमा ऐन, २०४९ संभन्नुपर्छ।
- (ख) “प्रमाणपत्र” भन्नाले नियम ८ बमोजिम विमकको रूपमा नाम दर्ता गरी बिमा व्यवसाय गर्न दिएको विमक दर्ताको प्रमाणपत्र संभन्नुपर्छ।
- (ग) “शुल्क” भन्नाले विमकले बिमा व्यवसाय गरे वापत विमितसँग लिने बिमा शुल्क संभन्नुपर्छ।
- (घ) “सल्लाहकार समिति” भन्नाले ऐनको दफा ४१ बमोजिम गठित बिमा दर सल्लाहकार समिति संभन्नुपर्छ।

परिच्छेद - २
बिमा व्यवसायको किसिम

३. बिमा व्यवसायको किसिम : (१) ऐन र यस नियमावलीका अधिनमा रही बिमकले गर्ने बिमा व्यवसायलाई देहायका किसिममा विभाजन गरिनेछ :-

- (क) जीवन बिमा व्यवसाय ।
- (ख) निर्जीवन बिमा व्यवसाय ।
- (ग) पुनर्विमा व्यवसाय ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि श्री ५ को सरकारले समितिको परामर्श लिई आवश्यकतानुसार बिमा व्यवसायको अन्य किसिमहरू समेत तोक्न सक्नेछ ।

४. जीवन बिमा व्यवसाय: (१) जीवन बिमा व्यवसाय अन्तर्गत बिमकले देहायका बिमा व्यवसाय गर्न सक्नेछन्:-

- (क) आजीवन जीवन बिमा ।
- (ख) सावधिक जीवन बिमा ।
- (ग) म्यादी जीवन बिमा ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि समितिले आवश्यकतानुसार जीवन बिमा व्यवसायको अन्य किसिमहरू समेत तोक्न सक्नेछ ।

(३) यस नियम बमोजिम गरिने जीवन बिमाको लेखका शर्त एवं सुविधाहरू समितिले तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

५. निर्जीवन बिमा व्यवसाय : (१) निर्जीवन बिमा व्यवसाय अन्तर्गत बिमकले देहायका बिमा व्यवसाय गर्न सक्नेछन् :-

- (क) अग्नी बिमा ।
- (ख) मोटर बिमा ।
- (ग) सामुद्रिक बिमा ।
- (घ) इन्जिनियरिङ तथा ठेकेदार जोखिम बिमा ,
- (ङ) हवाई बिमा ।
- # (च) विविध बीमा ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि समितिले आवश्यकतानुसार निर्जीवन बिमा व्यवसायको अन्य किसिमहरू समेत तोक्न सक्नेछ ।

(३) यस नियम बमोजिम गरिने निर्जीवन बिमाको लेखका शर्त एवं सुविधाहरू समितिले तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको

६. पुनर्बिमा व्यवसाय :

- (१) बिमकले आफूले धारण गर्ने जोखिम धारण गरी बाँकी रहेको जोखिमको पुनर्बिमा गराउन सक्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम गरिने पुनर्बिमा व्यवसायको किसिम तथा अन्य व्यवस्थाहरु समितिले तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

kl/R5b-#

lads ; Dj GwL Joj :yf

७. बिमकको दर्ताको लागि निवेदन दिनुपर्ने : (१) बिमा व्यवसाय गर्न चाहने स्वदेशी वा विदेशी संगठित संस्थाले बिमकको रुपमा आफ्नो नाम दर्ता गर्नको लागि पचास हजार रुपैयाँ बिमक दर्ता दस्तुर समेत संलग्न राखी अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा समितिको कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदन दिने संगठित संस्थाले निवेदनसाथ ऐनको दफा १० को उपदफा (२) मा उल्लिखित कागजातहरुका अतिरिक्त देहायका विवरणहरुलाई पुष्ट्याई गर्ने अन्य आवश्यक कागजातहरु समेत संलग्न गर्नुपर्ने छ ।
 - (क) बिमा व्यवसाय गर्दा संगठित संस्थाले धारण गर्ने कुल दायित्व सो संगठित संस्थाको कुल सम्पत्ति भन्दा बढी नभएको ।
 - (ख) विदेशी संगठित संस्था भए त्यस्तो संगठित संस्थाले नेपाल अधिराज्य भित्र गर्ने बिमा व्यवसायको कुल दायित्व निर्वाह गर्नको लागि सो संगठित संस्थाको नाममा नेपाल अधिराज्यभित्र पर्याप्त सम्पत्ति रहेको ।
 - (ग) संगठित संस्थाको तर्फबाट बिमा व्यवसाय संचालन गर्ने सम्बन्धमा प्रमुखको हैसियतबाट दायित्व निर्वाह गर्ने व्यवस्थापकको नाम, ठेगाना र योग्यता खुलेको प्रमाणपत्र ।
 - (घ) विदेशी बिमकको रुपमा दर्ता भएको संगठित संस्था भए सम्बन्धित मुलुकको अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट सो मुलुकको प्रचलित कानून बमोजिम बिमा व्यवसाय गर्न प्राप्त गरेको प्रमाणपत्र ।
 - (ङ) ।

पहिलो संशोधनद्वारा भिकिएको ।

८. बिमकको नाम दर्ता गरी प्रमाणपत्र दिनुपर्ने : (१) नियम ७ बमोजिम विमकको रुपमा आफ्नो नाम दर्ता गर्नको लागि कुनै स्वदेशी वा विदेशी संगठित संस्थाको निवेदन प्राप्त भएपछि समितिले उक्त निवेदन उपर आवश्यक जाँचबुझ गरी निवेदक संगठित संस्थासँग कुनै कुरा बुझ्नपर्ने भए सो कुरा समेत बुझी त्यसो निवेदक संगठित संस्थाको नाम विमकको रुपमा अनुसूची - २ बमोजिमको दर्ता किताबमा दर्ता गर्नुपर्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदक संगठित संस्थाको नाम दर्ता किताबमा दर्ता गरी सकेपछि समितिले त्यस्तो निवेदक संगठित संस्थाले गर्न पाउने विमा व्यवसायको किसिम समेत उल्लेख गरी अनुसूची - ३ बमोजिमको ढाँचामा प्रमाणपत्र दिनुपर्नेछ ।
९. प्रमाणपत्र नवीकरण सम्बन्धी व्यवस्था : (१) विमकले आफ्नो प्रमाणपत्र नवीकरण गराउनको लागि ऐनको दफा ११ बमोजिमको म्यादभित्र नवीकरण दस्तूर वापत पचास हजार रुपैयाँ समेत संलग्न राखी अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा समितिको कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम नवीकरणको लागि निवेदन दिने विमकको प्रधान कार्यालय नेपाल अधिराज्यबाहिर भए त्यस्तो विदेशी विमकले आफ्नो मुलुकको अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट सो मुलुकको प्रचलित कानून बमोजिम विमा व्यवसाय गर्न प्राप्त गरेको प्रमाणपत्र नवीकरण गरेको निस्सा समेत यस नियम बमोजिम नवीकरणको लागि दिने निवेदनसाथ संलग्न गरेको हुनु पर्नेछ ।
- (३) यस नियमबमोजिम प्रमाणपत्र नवीकरणको लागि ऐनको दफा ११ को उपदफा (१) मा तोकिएको म्याद नघाइ विमकको निवेदन प्राप्त भएमा समितिले ऐनको दफा ११ को उपदफा (३) का अधिनमा रही प्रमाणपत्र नवीकरण गरिदिन सक्नेछ ।
१०. प्रमाणपत्रको मान्यता स्वतः रद्द हुने : ऐनको दफा ११ को उपदफा (३) बमोजिमको अवधिभित्र पनि प्रमाणपत्र नवीकरण हुन नसकेमा त्यस्तो प्रमाणपत्रको मान्यता स्वतः रद्द हुनेछ ।
११. पुनः दर्ता हुन सक्ने : (१) नियम १० बमोजिम प्रमाणपत्रको मान्यता रद्द भएको संगठित संस्थाले पुनः विमा व्यवसाय गर्न चाहेमा नियम ७ बमोजिम विमकको रुपमा आफ्नो नाम दर्ता गराउनको लागि पुनः निवेदन दिनुपर्ने छ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम कुनै संगठित संस्थाको निवेदन परेमा समितिले संगठित संस्थाले विमकको रुपमा विमा व्यवसाय संचालन गर्दा ऐन, यस नियमावली र समितिले समय-समयमा दिएको निर्देशनका अधिनमा रही पेशागत आचरणको पालन गरे नगरेको समेत जाँचबुझ गरी उपयुक्त देखेमा नियम ७ मा उल्लेखित दस्तुरका अतिरिक्त पच्चीस हजार रुपैयाँ थप दस्तुर समेत लिई त्यास्तो संगठित संस्थाको नाम दर्ता किताबमा पुनः दर्ता गरी सो संगठित संस्थालाई नयाँ प्रमाणपत्र दिनुपर्ने छ ।

११क. बीमा व्यवसायमा लगाइएको रोक फुकुवा गर्ने : (१) ऐनको दफा १२क. वमोजिम बीमा व्यवसायमा लगाइएको रोकको सम्बन्धमा हाल त्यस्तो रोक लगाई रहनु पर्ने अवस्था विद्यमान नरहेको भनी सम्बन्धित बीमकले त्यस्तो अवस्था विद्यमान नरहेको मितिले पैंतीस दिनभित्र आवश्यक प्रमाणहरुसमेत संलग्न राखी समिति समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) वमोजिम दिइएको निवेदनमा उल्लिखित अवस्थाहरु तथा सो साथ संलग्न प्रमाणहरु सन्तोषजनक देखिएमा समितिले बीमा व्यवसायमा लगाइएको रोक फुकुवा गर्न सक्नेछ । समितिले यसरी बीमा व्यवसायमा लगाइएको रोक फुकुवा गर्दा त्यसरी फुकुवा गर्ने रोक आंशिक रोक भए दश हजार रुपैयाँ र पूर्ण रोक भए पच्चीस हजार रुपैयाँ सम्बन्धित बीमकलाई जरिवाना गरी बीमा व्यवसायमा लगाइएको त्यस्तो रोक फुकुवा गर्न सक्नेछ ।

स्पष्टीकरण : यस नियमको प्रयोजनको लागि-

(१) “पूर्ण रोक” भन्नाले बीमकले बीमा व्यवसायका सम्बन्धमा गर्ने सम्पूर्ण कारोवार संचालन गर्न नपाउने गरी लगाइएको रोक सम्झनुपर्छ ।

(२) “आंशिक रोक” भन्नाले बीमकले बीमा व्यवसायका सम्बन्धमा गर्ने सम्पूर्ण कारोवारमध्ये कुनै एक वा एकभन्दा बढी कारोवार संचालन गर्न नपाउने गरी लगाइएको रोक सम्झनु पर्छ ।

१२. बीमकले अन्य क्षेत्रमा लगानी गर्दा स्विकृती लिनुपर्ने : विमकले समितिले तोकिदिएको क्षेत्र बाहेक अन्य क्षेत्रमा लगानी गर्दा समितिको पूर्व स्वीकृति लिनु पर्ने छ ।

१३. ऋण दिन वा लगानी गर्नमा प्रतिवन्ध : यस नियममा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि विमकको संचालक समितिको कुनै पनि सदस्य संचालक भएको वा त्यस्तो सदस्यको वित्तीय स्वार्थनिहित भएको कुनै पनि संगठित संस्थालाई विमकले कुनै पनि किसिमको ऋण दिन वा लगानी गर्न पाउने छैन ।

स्पष्टीकरण : यस नियमको प्रयोजनको लागि “वित्तीय स्वार्थ” भन्नाले बीमकको संचालक वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यले कुनै कम्पनी वा संगठित संस्थाको चुक्ता पूँजीको दश प्रतिशत वा सो भन्दा बढी रकमको छुट्टा छुट्टै वा संयुक्त रुपमा शेयर खरिद गरेको रहेछ भने त्यस्तो कम्पनी वा संगठित संस्थामा बीमकको संचालकको वित्तीय स्वार्थ निहित रहेको मानिनेछ ।

पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको

१४. विवरण पेश गर्नुपर्ने : (१) एकभन्दा बढी विमा व्यवसाय गर्ने विमकले ऐनको दफा २० को उपदफा (२) बमोजिम प्रत्येक विमा व्यवसायको हिसाव किताव स्पष्ट रूपमा छुट्टाछुट्टै राखी अनुसूची-५ बमोजिमको ढाँचामा सो को विवरण प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ६ महिनाभित्र समितिको कार्यालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

स्पष्टीकरण : “अनुसूची - ५” भन्नाले अनुसूची- ५ को खण्ड “क”, “ख”, “ग”, “घ”, “ङ”, “च”, “छ”, “ज”, “झ”, “ञ”, “ट”, “ठ”, “ड”, र “ढ” लाई समेत जनाउँछ ।

(२) विमकले आफ्नो सम्पत्ति र दायित्वको सम्पूर्ण विवरण अनुसूची -६ बमोजिमको ढाँचामा प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ६ महिनाभित्र समितिको कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

१५. जगेडा कोषमा जम्मा गर्नुपर्ने रकम : विमकले नेपाल अधिराज्यभित्रको आफ्नो विमा व्यवसाय सम्बन्धी दायित्वको निमित्त ऐनको दफा २२ बमोजिम खडा गरेको जगेडा कोषमा देहायबमोजिम रकम जम्मा गर्नुपर्ने छ :-

- (क) जीवन विमा व्यवसाय गर्ने विमकले नेपाल अधिराज्यमा प्रकाशित गरेको विमा लेखको आधारमा विमांकीले तोकिएको सम्पूर्ण दायित्वमा कम नहुने रकम ।
- (ख) निर्जीवन विमा व्यवसायको आम्दानी खर्चमा देखाइएको खुद विमा शुल्कको घटीमा पचास प्रतिशत रकम ।
- (ग) निर्जीवन विमा व्यवसाय गर्दा विमकको चुक्ता पूँजीको बराबर नभएसम्म मुनाफा हुन आएको रकमको पचास प्रतिशत ।
तर सामुद्रिक विमाको सम्बन्धमा कम्तीमा तीन वर्षसम्म जगेडा कोषमा राखिएको रकमलाई मुनाफामा गणना गरिने छैन ।
- (घ) विमकले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त हुनुअघि दावी भुक्तानी वापत बाँकी रकमको एक सय पन्ध्र प्रतिशत रकम ।

१५क. जीवन बीमा तथा निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्दै आएका बीमकले अलग अलग संस्थाको रूपमा बीमा व्यवसाय गर्नु पर्ने : (१) कोष नियम प्रारम्भ हुनुभन्दा अघि जीवन बीमा तथा निर्जीवन बीमा व्यवसाय संचालन गर्ने गरी दर्ता भई जीवन बीमा तथा निर्जीवन बीमा व्यवसाय संचालन गर्दै आएका बीमकले समितिले तोकेको मितिदेखि जीवन बीमा र निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने अलग-अलग संस्थाको रूपमा बीमा व्यवसाय गर्नु पर्नेछ ।

पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको

- (२) उपनियम (१) वमोजिम जीवन बीमा र निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने अलग-अलग संस्थाको रूपमा बीमा व्यवसाय गर्दा बीमकले देहायका शर्तहरू पूरा गर्नु पर्नेछ ।
- (क) प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीमा संशोधन गरी गर्दै आएको दुई बीमा व्यवसायमध्ये कुनै एक बीमा व्यवसाय मात्र गर्ने व्यवस्था गर्ने र अर्को बीमा व्यवसाय संचालन गर्नको निमित्त प्रचलित कानूनका अधीनमा रही अर्को संस्था खडा गर्ने ।
- (ख) खण्ड (क) वमोजिम बीमा व्यवसाय गर्ने अलग अलग संस्थाको व्यवस्थापन अलग-अलग रूपमा गर्ने ।
- (ग) प्रत्येक संस्थाको लागि अलग-अलग रूपमा भुक्तानी पूँजी उठाउने व्यवस्था गर्ने ।
- (घ) जीवन बीमा र निर्जीवन बीमा व्यवसाय अलग-अलग ढंगबाट सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा समितिले तोकिएका अन्य शर्तहरू पूरा गर्ने ।
- (३) उपनियम (१) र (२) वमोजिम जीवन बीमा र निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने अलग-अलग संस्थाको रूपमा बीमा व्यवसाय गर्दा बीमकले ऐनको दफा २१ वमोजिमको बीमा कोषमा जम्मा रहेको रकममध्ये जीवन बीमातर्फको रकम जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने संस्थाको नाममा र निर्जीवन बीमातर्फको रकम निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने संस्थाको नाममा छुट्टै छुट्टै बीमा कोष खडा गरी जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

१६. विमकको व्यवस्थापन खर्च : विमकले विमा व्यवसाय गर्दा शुल्क वापत आम्दानी गरेको कुल रकममध्ये सामुद्रिक विमाको सम्बन्धमा पच्चीस प्रतिशतसम्म र अन्य विमाका सम्बन्धमा तीस प्रतिशतसम्म व्यवस्थापन कार्यतर्फ खर्च गर्न सक्नेछ ।

तर विमा कार्यालय स्थापना र यान्त्रीकरण गर्दा भएको खर्चलाई व्यवस्थापन खर्चमा समावेश गरिने छैन ।

१७. विमा व्यवसायको विस्तार गर्न स्वीकृति लिनुपर्ने : (१) विमकले प्रमाणपत्र प्राप्त गर्दा विमा व्यवसाय गर्न पाउने स्वीकृति प्राप्त बीमा व्यवसायका किसिमका अतिरिक्त अन्य विमा व्यवसाय गर्न चाहेमा समितिको स्वीकृति लिनुपर्ने छ ।
- (२) कुनै विमकले थप शाखा कार्यालयहरू खोली आफूले गर्ने विमा व्यवसायको विस्तार गर्न चाहेमा गर्न समितिको स्वीकृति लिनुपर्ने छ ।

१८. शुल्कको दर : (१) विमकले बीमा व्यवसाय गर्दा विमितसँग लिन पाउने शुल्कको दर निर्धारण गर्न सल्लाहकार समितिले समितिलाई आवश्यक सल्लाह प्रदान गर्नेछ ।

- (२) उपनियम (१) वमोजिम सल्लाहकार समितिको परामर्शमा समितिद्वारा निर्धारित दरमा फरक पर्ने गरी कुनै पनि विमकले शुल्क दर निर्धारण गरी विमा व्यवसाय गर्न पाउने छैन ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम समितिद्वारा निर्धारित बीमा शुल्कको दरमा फरक पर्ने गरी कुनै बीमकले बीमा व्यवसाय गरे गराएमा समितिले त्यस्तो बीमकले गर्दै आएको बीमा व्यवसायलाई पूर्ण वा आंशिक रूपमा रोक लगाई वा रद्द गरी त्यस्तो बीमा व्यवसाय त्यस भन्दा अघि अन्य कुनै बीमकले गर्दै आएको भए सो बीमा व्यवसाय पूर्व बीमक नै र पूर्व बीमक भएको अवस्थामा अन्य बीमकमा हस्तान्तरण गर्ने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

KI/R5b - \$
ladf clestf{; Dj Gwl Joj :yf

!(= ladf clestf{0hfhtkqsf]nflu lgj b' kg' M ऐनको दफा ३० को उपदफा (१) बमोजिम विमा अभिकर्ताको रूपमा काम गर्न चाहने नियम २१ मा उल्लेखित योग्यता पुगेको व्यक्ति वा त्यस्तो योग्यता पुगेको कुनै व्यक्ति संचालक रहेको संगठित संस्थाले सम्बन्धित विमकको सिफारिशसहित अनुसूची-७ बमोजिमको ढाँचामा विमा अभिकर्ताको इजाजतपत्रको लागि समितिको कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्नेछ ।

२०. ladf clestf{0hfhtkq lbqkg' M (१) नियम १९ बमोजिम विमा अभिकर्ताको इजाजतपत्रको लागि निवेदन प्राप्त भएपछि समितिले नियम २१ बमोजिम निवेदकको योग्यता पुगे नपुगेको जाँचबुझ गरी निजलाई विमा अभिकर्ताको रूपमा अनुसूची -८ बमोजिमको दर्ता किताबमा दर्ता गर्नुपर्ने छ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदकको नाम दर्ता किताबमा दर्ता गरी सकेपछि समितिले निवेदकसँग विमा अभिकर्ताको इजाजतपत्र वापत लाग्ने ~~भ~~च सय रुपैयाँ दस्तुर लिई निजले बीमा अभिकर्ताको हैसियतबाट काम गर्न पाउने विमा व्यवसाय समेत स्पष्ट रूपमा उल्लेख गरी अनुसूची -९ बमोजिमको ढाँचामा निजलाई बीमा अभिकर्ताको इजाजतपत्र दिनुपर्नेछ ।

→२१. बीमा अभिकर्ताको लागि योग्यता : (१) नियम १९ बमोजिम विमा अभिकर्ताको इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिन चाहने निवेदकको योग्यता देहाय बमोजिम हुनु पर्नेछ :-

(क) कम्तीमा एस.एल.सीं वा सो सरह परीक्षा उत्तीर्ण गरेको, र

(ख) समिति वा समितिबाट मान्यता प्राप्त गरेको संस्थाले बीमा अभिकर्ताको लागि संचालन गरेको सम्बन्धित बीमा व्यवसाय सम्बन्धी तालीममा सहभागी भई प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको ।

→ दोश्रो संशोधनद्वारा संशोधित ।

- (२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि बीमा अभिकर्ताको इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिन चाहने निवेदक संगठित संस्था भए त्यस्तो संगठित संस्थाको कुनै एक जना संचालकको योग्यता सोही उपनियमको खण्ड (क) र (ख) मा उल्लेख भए बमोजिम हुनु पर्नेछ ।
२२. बीमा अभिकर्ताको इजाजतपत्र नवीकरण सम्बन्धी व्यवस्था : (१) बिमा अभिकर्ताले आफ्नो इजाजतपत्र नवीकरण गराउनको लागि ऐनको दफा ३१ को उपदफा (१) बमोजिमको म्यादभित्र नवीकरण दस्तुर वापत दुई सय रुपैयाँ समेत संलग्न राखी अनुसुची -१० बमोजिमको ढाँचामा समितिको कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्नेछ । यसरी निवेदन प्राप्त भएमा समितिले त्यस्तो बिमा अभिकर्ताको इजाजतपत्र नवीकरण गरिदिनु पर्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिमको म्यादभित्र कुनै बिमा अभिकर्ताले आफ्नो इजाजतपत्र नवीकरणको लागि निवेदन दिन नसकेको कारण खुलाई समितिको कार्यालयमा निवेदन दिएमा र सो कारण मुनासिव देखिएमा समितिले नवीकरणको म्याद नाघेको पहिलो दुई महिनासम्मको लागि एक सय रुपैयाँ र त्यसपछिको चार महिना सम्मको लागि प्रति दिन पाँच रुपैयाँ थप दस्तुर लिई त्यस्तो बिमा अभिकर्ताको इजाजतपत्र नवीकरण गरी दिन सक्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै बीमकले जीवन तथा निर्जीवन मध्ये कुनै एक बीमा व्यवसाय मात्र संचालन गरेको भएमा त्यस्तो बीमकको बीमा अभिकर्ताले सो बीमकले संचालन नगरेको बीमा व्यवसाय संचालन गर्ने कुनै अर्को बीमकको बीमा अभिकर्ता समेत भई कार्य गर्न सक्नेछ ।
- § २२ख. बीमा अभिकर्ताको आचारसंहिता: बीमा अभिकर्ताको आचार संहिता समितिले तोकिएवमोजिम हुनेछ ।
२३. बिमा अभिकर्ताले पाउने कमिशन रकम : (१) कुनै पनि बिमा अभिकर्तालाई बिमितले बुझाउने शुल्क रकममा देहायमा लेखिए भन्दा बढी हुने गरी कमिशन रकम दिइने छैन:-

(क) जीवन बिमाको सम्बन्धमा अनुसुची-११ मा उल्लेख भए बमोजिमको कमिशन रकम ।

(ख) निर्जीवन बीमाको सम्बन्धमा समितिले तोकिएवमोजिमको कमिशन रकम ।

- (२) यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उपनियम (१) मा उल्लेखित कमिशन रकमको अतिरिक्त बिमकले बिमा अभिकर्तालाई इन्सेन्टिभ बोनस समेत दिन सक्नेछ।

§ दोश्रो संशोधनद्वारा थप गरिएको

२४. काम गरेको अवधिको कमिशन पाउने : विमा अभिकर्ताको इजाजतपत्र नवीकरण नगराएको कारणबाट ऐनको दफा ३३ बमोजिम खारेज भएता पनि निजले त्यस्तो नवीकरण नगराएको अवधिअघि विमा व्यवसाय सम्बन्धी कुनै काम गरेको रहेछ भने विमकले निजलाई नियम २३ बमोजिम पाउने कमिशन वापतको रकम दिनु पर्नेछ ।

२५. हकवालाले कमिशन रकम पाउने : यस नियमावली बमोजिम विमा अभिकर्ताले पाउने कमिशन रकम लिन नपाउँदै निजको मृत्यु हुन गएमा निजले पाउने कमिशन रकम निजको हकवालाले पाउनेछ ।

परिच्छेद - ५
; e/ ; Dj Gwl Joj :yf

२६. सर्भेयरको इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिनुपर्ने : ऐनको दफा #३०कको उपदफा (१) बमोजिम सर्भेयरको रुपमा काम गर्न चाहने नियम २८ मा उल्लेखित योग्यता पुगेका व्यक्ति वा संगठित संस्थाले अनुसूची १२ बमोजिमको ढाँचामा इजाजतपत्रको लागि समितिको कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

* → २७. सर्भेयरको इजाजतपत्र दिनुपर्ने : (१) नियम २६ बमोजिम सर्भेयरको इजाजतपत्रको लागि निवेदन प्राप्त भएपछि समितिले नियम २८ बमोजिम निवेदकको योग्यता पुगे नपुगेको जाँचवुझ गरी निजलाई सर्भेयरको इजाजतपत्र दिन उपयुक्त देखेमा निजको नाम सर्भेयरको रुपमा अनुसूची १३ बमोजिमको दर्ता किताबमा दर्ता गर्नुपर्नेछ ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित

पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको

पहिलो संशोधनद्वारा भिन्निएको

→ दोश्रो संशोधनद्वारा संशोधित

(२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदकको नाम दर्ता किताबमा दर्ता गरिसकेपछि समितिले निवेदकसँग इजाजतपत्र वापत नियम २८क. बमोजिम “क” वर्गको इजाजतपत्र भए वाह्र हजार रुपैयाँ, “ख” वर्गको इजाजतपत्र भए नौ हजार रुपैयाँ, “ग” वर्गको इजाजतपत्र भए सात हजार रुपैयाँ र “घ” वर्गको इजाजतपत्र भए पाँच हजार रुपैयाँ दस्तुर लिई त्यस्तो निवेदकलाई अनुसूची -१४ बमोजिमको ढाँचामा सर्भेयरको इजाजतपत्र दिनु पर्नेछ ।

►२८. सर्भेयरको लागि योग्यता : (१) नियम २६ बमोजिम सर्भेयरको इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिन चाहने निवेदकको देहायका मध्ये कुनै एक योग्यता पुगेको हुनु पर्नेछ :-

- (क) कुनै बीमकको कार्यालयमा अधिकृतस्तरको पदमा कम्तीमा दश वर्षसम्म बिमा व्यवसायसँग सम्बन्धित कार्यको अनुभव हासिल गरेको,
- (ख) इन्जीनियरिङ्ग विषयमा कम्तीमा स्नातक उपाधि हासिल गरेको,
- (ग) अन्तर्राष्ट्रियस्तरका चार्टर्ड इन्स्योरेन्स इन्स्टिच्यूट वा त्यस्ता संस्थाको मान्यता प्राप्त संस्थाबाट बीमा सम्बन्धी विषयमा कम्तीमा स्नातक उपाधी हासिल गरेको, वा
- (घ) चार्टर्ड एकाउन्टेन्सी परीक्षा उत्तिर्ण गरेको ।

(२) उपनियम (१) को खण्ड (क), (ख), (ग) वा (घ) बमोजिम योग्यता पुगेको निवेदकले सर्भेयरको इजाजतपत्र प्राप्त गर्नु अघि समितिले संचालन गरेको सर्भेयर सम्बन्धी तालीममा सहभागी भई तालीम पूरा गरेको प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको हुनु पर्नेछ ।

#►२८क. सर्भेयरको वर्गीकरण : सर्भेयरको इजाजतपत्र प्राप्त गरी सर्भेयरको रुपमा काम गर्दै आएका देहायको अवधि पूरा गरेका सर्भेयरलाई यो नियम प्रारम्भ भएपछि देहायबमोजिम वर्गीकरण गरी सर्भेयरको इजाजतपत्र दिइनेछ :-

- (क) पन्ध्र वर्षभन्दा बढी अवधि नियमित रुपमा सर्भेयरको काम गरेका सर्भेयरलाई “क” वर्ग,
- (ख) दश वर्षदेखि पन्ध्र वर्षसम्म नियमित रुपमा सर्भेयरको काम गरेका सर्भेयरलाई “ख” वर्ग,
- (ग) पाँच वर्षदेखि दश वर्षसम्म नियमित रुपमा सर्भेयरको रुपमा काम गरेका सर्भेयरलाई “ग” वर्ग,
- (घ) पाँच वर्षसम्म नियमित रुपमा सर्भेयरको काम गरेका सर्भेयरलाई “घ” वर्ग,

पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको
→ दोश्रो संशोधनद्वारा संशोधित

२९. सर्भेयरको इजाजतपत्र नवीकरण सम्बन्धी व्यवस्था : (१) सर्भेयरले आफ्नो इजाजतपत्र नवीकरण गराउनको लागि ऐनको दफा ३१ को उपदफा (१) बमोजिमको म्यादभित्र नवीकरण दस्तुर बापत * “क” वर्गको इजाजतपत्र भए ▶ बाह्र हजार रुपैयाँ, “ख” वर्गको इजाजतपत्र भए नौ हजार रुपैयाँ, “ग” वर्गको इजाजतपत्र भए सात हजार रुपैयाँ र “घ” वर्गको इजाजतपत्र भए पाँच हजार रुपैयाँ समेत संलग्न राखी अनुसूची -१५ बमोजिमको ढाँचामा समितिको कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको म्यादभित्र कुनै सर्भेयरले आफ्नो इजाजतपत्र नवीकरणको लागि निवेदन दिन नसकेको कारण खुलाई समितिको कार्यालयमा निवेदन दिएमा सो कारण मुनासिव देखिएमा समितिले नवीकरणको म्याद नाघेको पहिलो दुई महिनासम्मको लागि पाँच सय रुपैयाँ र त्यस पछिको चार महिनासम्मको लागि प्रति दिन पचास रुपैयाँ थप दस्तुर लिई त्यस्तो इजाजतपत्र नवीकरण गरिदिन सक्नेछ ।

\$२९क. सर्भे गर्न पाउने सीमा : (१) नियम २८क. बमोजिम प्रत्येक वर्गको सर्भेयरले गर्न पाउने सर्भे सम्बन्धी सीमा समितिले तोकिएका बमोजिम हुनेछ ।

(२) सर्भेयरको आचारसंहिता समितिले तोकिएका बमोजिम हुनेछ ।

३०. सर्भेयरको इजाजतपत्र खारेज भएमा : कुनै सर्भेयरको इजाजतपत्र ऐनको दफा ३३ बमोजिम खारेज भएमा त्यसरी खारेज भएको मितिले पाँच वर्षसम्मको अवधिको लागि निजलाई सर्भेयरको रुपमा काम गर्नको लागि अर्को सर्भेयरको इजाजतपत्र दिइने छैन ।

परिच्छेद -५क

दलाल सम्बन्धी व्यवस्था

३०क. दलालको इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिनु पर्ने : ऐनको दफा ३०ख. बमोजिम दलालको रुपमा काम गर्न चाहने नियम ३०ग.मा उल्लेखित योग्यता पुगेको व्यक्तिले अनुसूची -१७ बमोजिमको ढाँचामा दलालको इजाजतपत्रको लागि समितिको कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्नेछ ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित

पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको

\$ दोश्रो संशोधनद्वारा थप गरिएको

→ दोश्रो संशोधनद्वारा संशोधित

३०ख. दलालको इजाजतपत्र दिनु पर्ने : (१) नियम ३०क. वमोजिम दलालको इजाजतपत्रको लागि निवेदन प्राप्त भएपछि समितिले नियम ३०ग. वमोजिम निवेदकको योग्यता पुगे नपुगेको जाँचबुझ गरी निजलाई दलालको रुपमा इजाजतपत्र दिन उपयुक्त देखेमा निवेदकको नाम अनुसूची -१८ वमोजिमको दर्ता कितावमा दर्ता गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) वमोजिम निवेदकको नाम दर्ता कितावमा दर्ता गरिसकेपछि समितिले निवेदकसंग दलालको इजाजतपत्र वापत पच्चीस हजार रुपैयाँ दस्तुर लिई त्यस्तो निवेदकलाई अनुसूची -१९ वमोजिमको ढाँचामा दलालको इजाजतपत्र दिनु पर्नेछ ।

३०ग. दलालको लागि योग्यता : दलालको इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिने व्यक्तिले देहायका शर्तहरू पूरा गर्नु पर्नेछ ।

(क) प्रचलित कानूनको अधीनमा रही संगठित संस्थाको रुपमा मान्यता प्राप्त गरेको हुनु पर्ने ।

(ख) संगठित संस्थाको अधिकृत पूँजी समितिले तोकिएका वमोजिम हुनुपर्ने ।

तर समितिले अधिकृत पूँजी निर्धारण गर्दा निश्चित मार्गदर्शन बनाई निर्धारण गर्नु पर्नेछ ।

(ग) संगठित संस्थाको अधिकृत पूँजीको पच्चीस प्रतिशत रकम कुनै वाणिज्य बैंकको मुद्दती खातामा जम्मा गर्नु पर्ने ।

(घ) संगठित संस्थाको मुख्य व्यवस्थापक भई काम गर्ने व्यक्ति बीमा सम्बन्धी कार्यमा पन्ध्र वर्षको अनुभव प्राप्त गरेको हुनु पर्ने ।

(ङ) समितिले तोकिएका अन्य शर्तहरू पूरा गर्नु पर्ने ।

३०घ. दलालको इजाजतपत्र नवीकरण सम्बन्धी व्यवस्था : (१) दलालको आफ्नो इजाजतपत्र नवीकरण गराउनको लागि ऐनको दफा ३१ को उपदफा (१) वमोजिमको म्याद भित्र नवीकरण दस्तुर वापत पच्चीस हजार रुपैयाँ समेत संलग्न राखी अनुसूची -२० वमोजिमको ढाँचामा समितिको कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ । यसरी निवेदन प्राप्त भएमा समितिले त्यस्तो दलालको इजाजतपत्र नवीकरण गरिदिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) वमोजिमको म्यादभित्र कुनै दलालले आफ्नो इजाजतपत्र नवीकरणको लागि निवेदन दिन नसकेको कारण खुलाई समितिको कार्यालयमा निवेदन दिएमा सो कारण मनासिव देखिएमा समितिले नवीकरणको म्याद नाघेको पहिलो दुई महिनासम्मको लागि पाँच हजार रुपैयाँ र त्यस पछिको चार महीना सम्मको लागि प्रति दिन दुई सय रुपैया थप दस्तुर लिई त्यस्तो इजाजतपत्र नवीकरण गरि दिन सक्नेछ ।

३०ड. दलालको इजाजतपत्र दिन रोक लगाउन सक्ने : यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि बीमा व्यवसायको बजार सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा मूल्याङ्कनको आधारमा समितिले बीमक बीमक बीच माध्यमको रूपमा काम गर्न कसैलाई पनि कुनै निश्चित अवधिसम्मको लागि दलालको इजाजतपत्र नदिने गरी रोक लगाउन सक्नेछ ।

३०च. दलालको इजाजतपत्र खारेज : कुनै दलालको इजाजतपत्र ऐनको दफा ३३ बमोजिम खारेज भएमा त्यसरी खारेज भएको मितिले पाँच वर्षसम्मको अवधिको लागि निजलाई दलालको रूपमा काम गर्नको लागि अर्को इजाजतपत्र दिइने छैन ।

परिच्छेद-६

ladf bfj L eQmfqL ; Dj GwL Joj :yf

३१. जीवन विमाको दावी भुक्तानी प्रकृया : (१) विमकले जीवन विमाको शुल्कको अन्तिम किस्ता भुक्तान गरि सकेका विमितको नाममा किस्ता भुक्तान गरेको मितिले पन्ध्र दिनभित्र त्यस्तो जीवन विमाको दावी भुक्तानी गर्नको लागि चाहिने विमा लेख आदि कागजातहरु समेत संलग्न राखी दावी भुक्तानी गर्न आउनको निमित्त भुक्तानी पूर्जा (डिस्चार्ज भाउचर) जारी गर्नुपर्ने छ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम विमितले जीवन विमाको दावी भुक्तानीको निमित्त विमा लेख तथा अन्य कागजातहरु र भुक्तानी पूर्जा समेत विमकसमक्ष पेश गरेमा विमकले आवश्यक जाँचवुझ गरी जीवन विमा लेखको अवधि भुक्तान भएको सात दिनभित्र निजलाई जीवन विमाको दावी भुक्तानी दिनुपर्ने छ ।

(३) कुनै जीवन विमा लेखको अवधि समाप्त हुनु अगावै सो विमा लेख लिने विमितको मृत्यु भएमा निजले इच्छाएको व्यक्ति भए निजले र कसैलाई इच्छाएको नभए ऐनको दफा ३८ को उपदफा (१) मा उल्लिखित व्यक्तिहरुमध्ये सबै भन्दा नजिकको हकवालाले त्यस्तो जीवन विमाको रकम लिनको लागि देहायका विवरणहरु खुलाई दावी भुक्तानीको निवेदन विमकसमक्ष पेश गर्नुपर्ने छ ।

(क) दावी सम्बन्धी विवरण ।

(ख) विमितको मृत्यु प्रमाणपत्र ।

(ग) दुर्घटनावाट विमितको मृत्यु भएको र त्यस्तो जोखिम जीवन विमामा समावेश भएको भए विमितको मृत्युको कारण सम्बन्धमा सरकारी चिकित्सकद्वारा गरिएको शव परीक्षणको प्रतिवेदन र सो नभए प्रहरी प्रतिवेदन ।

(घ) विमितसँगको नाता प्रमाणपत्र ।

(ङ) उमेर प्रमाणित नभएको अवस्थामा उमेर प्रमाणित गर्ने कागजातहरु ।

(च) समितिद्वारा तोकिएका अन्य विवरणहरु ।

- (४) उपनियम (३) बमोजिमको निवेदन प्राप्त भएपछि, विमकले जीवन विमा दावीको सम्बन्धमा पेश भएका कागजात समेतका विवरणहरु छानवीन गरी आवश्यक भए अन्य कुराहरु समेत बुझी आफूसमक्ष त्यस्ता कगजातहरु प्राप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र दायित्व निर्धारण गरी दावी भुक्तानी लिन आउनको निमित्त निवेदकको नाममा भुक्तानी पूर्जा (डिस्चार्ज भाउचर) जारी गर्नु पर्नेछ । यसरी जारी गरेको भुक्तानी पूर्जा निवेदकबाट प्राप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र विमकले विमाको दावी भुक्तानी गर्नुपर्ने छ ।
- (५) उपनियम (४) बमोजिम विमकले विवरणहरु छानवीन गर्दा दायित्व निर्धारण गरी विमा दावी भुक्तानी गर्नु नपर्ने देखेमा सो को कारण खोली त्यसको लिखित जानकारी निवेदकलाई दिनुपर्ने छ ।

३२. निर्जीवन विमाको दावी भुक्तानी प्रकृया : (१) निर्जीवन विमा गर्ने विमितले विमा लेख बमोजिमको दावी गर्नुपर्ने भएमा तत्सम्बन्धी सम्पूर्ण विवरणहरु खुलाई विमकसमक्ष निवेदन दिनुपर्ने छ ।

- (२) उपनियम (१) बमोजिम निर्जीवन विमाको दावी भुक्तानीको निमित्त विमितको निवेदन प्राप्त भएमा विमकले आवश्यक जाँचबुझ गर्न आवश्यक परेमा तुरुन्त सर्भेयर खटाउन सक्नेछ ।
- (३) उपनियम (२) बमोजिम खटिएको सर्भेयरले आवश्यक जाँचबुझ गरी पन्ध्र दिनभित्र विमकको दायित्वको निर्धारण गरी त्यसको विस्तृत विवरण समेतको प्रतिवेदन विमकसमक्ष पेश गर्नुपर्ने छ र त्यसवारे विमा लेखको शर्त तथा सुविधाको अधीनमा रही विमितले पाउन सक्ने रकम उल्लेख गरी विमितलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम सर्भेयरले विमकसमक्ष प्रतिवेदन पेश गरेको साधारणतया पैतीस दिनभित्र विमकले दायित्व ठहर गरी विमितलाई निर्जीवन विमाको दावी भुक्तानी गर्नुपर्ने छ ।

३३. उजुरी गर्न सक्ने : (१) नियम ३१ र ३२ बमोजिम विमकले दायित्व निर्धारण नगरेमा वा गरे पनि विमितलाई मर्का पर्ने गरी दायित्व निर्धारण गरेमा विमितले त्यसको कारण समेत खोली समितिमा उजुरी गर्न सक्नेछ ।

(१क.) उपनियम १ बमोजिम समितिमा उजुरी पर्न आएमा समितिले सम्बन्धित बीमकलाई पन्ध्र दिनभित्र कारण खुलाई लिखित जवाफ पेश गर्न आदेश दिन सक्नेछ ।

#(१ख) उपनियम (१क) बमोजिम लिखित जवाफ पेश हुन आएमा समितिले जाँचबुझ गरी आवश्यक भए बीमक वा विमितसंग अन्य कुरा बुझ्न वा अन्य आवश्यक कागजात तथा विवरण पेश गर्न आदेश दिन सक्नेछ ।

#(१ग.) उपनियम (१क) वा (१ख) बमोजिम लिखित जवाफ वा आवश्यक कागजात वा विवरण पेश हुन नआएमा समितिले त्यस्तो उजुरी उपर एकतर्फी निर्णय गरी सोको जानकारी सम्बन्धित बीमकलाई दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम परेको उजुरी उपर समितिले जाँचबुझ गर्दा बिमकले दायित्व निर्धारण गर्नुपर्नेमा दायित्व निर्धारण नगरेको देखिएमा समितिले बिमकलाई दायित्व निर्धारण गर्न वा पुनः दायित्व निर्धारण गर्न आदेश दिन सक्नेछ ।

(३)

#३३क. lfltklt{/sddf Aofh eQmfgl ugkg}: ऐनको दफा १७ को उपदफा (६) बमोजिम क्षतिपूर्ति रकममा बाणिज्य बैंकहरुले मुद्दती खातामा प्रदान गरिने प्रचलित ब्याजदरमा बघटेने गरी ब्याज भुक्तानी गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद -७

ljljw

३४. सल्लाहकार समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : सल्लाहकार समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ :-

(क) बिमा दर कायम गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक नीति निर्धारण गर्ने ।

(ख) बिमा दरमा एकरूपता कायम गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक नीति निर्धारण गर्न विभिन्न सेमिनार, गोष्ठी तथा सम्मेलन संचालन गर्ने ।

(ग) कायम गरिएको बिमा दर लागु भए नभएको सम्बन्धमा रेखदेख सुपरीवेक्षण, मूल्याङ्कन गर्ने र आवश्यकतानुसार समितिसमक्ष उपयुक्त सुझाव पेश गर्ने ।

(घ) बिमा व्यवसायको स्वच्छ संचालन एवं विकासको निमित्त समितिलाई आवश्यक सुझाव दिने ।

३५. बिमांकीको योग्यता : समितिबाट मान्यता प्राप्त इन्स्टिच्यूट अफ एक्च्यूरीवाट फेलोसिप उपाधि हासिल गरेको व्यक्तिले यस नियमावली बमोजिम बिमांकीको काम गर्न सक्नेछ ।

३६. बिमांकीले पेश गरेको जीवन बिमा व्यवसायको मूल्याङ्कन बमोजिम गर्न स्वीकृति लिनु पर्ने :- बिमांकीले नेपाल अधिराज्यभित्र जीवन बिमा व्यवसायको मूल्यांकन गरेको प्रतिवेदन समितिमा पेश गरी मूल्यांकन अनुसारको व्यवस्था गर्न समितिको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

#३६क. सवारी दुर्घटना बीमा गर्ने बिमितलाई प्रमाणपत्र दिनु पर्ने :बीमकले सवारी दुर्घटना बिमा गर्ने बिमितलाई अनुसूची -२१ बमोजिमको ढाँचामा बीमाको प्रमाणपत्र दिनु पर्नेछ ।

#३६ख. कानून अधिकृत नियुक्त गर्नु पर्ने : बिमकले नेपाल अधिराज्य भित्रको आफ्नो प्रधान कार्यालयमा पूरा कार्यालय समय काम गर्ने एक कानून अधिकृत नियुक्त गर्नु पर्नेछ ।

पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको

दोश्रो संशोधनद्वारा खारेज

#३६ग. बीमा शुल्क नबुभाएसम्म कारोवार भएको नमानिने : विमितले बीमकसित बीमा गरे वापत बुभाउनु पर्ने बीमा शुल्कको रकम नबुभाएसम्म निजहरुको बीचमा बीमा सम्बन्धी कारोवार भएको मानिने छैन ।

३७. प्रतिलिपि दिने : (१) यस नियमावली बमोजिम दिइएको प्रमाणपत्र वा * बिमा अभिकर्ता, सभेयर वा दलालको इजाजतपत्र हराएमा, च्यातिएमा, कुनै कारणले नासिएमा वा नवीकरण गर्ने ठाउँ नभई अर्को लिनुपर्ने भएमा सो कुरा खुलाई सम्बन्धित विमक वा *बिमा अभिकर्ता, सभेयर वा दलालले त्यस्तो प्रमाणपत्र वा इजाजतपत्रको प्रतिलिपिको लागि लाग्ने दस्तूर एकसय रुपैयाँ संलग्न राखी अनुसूची -१६ बमोजिमको ढाँचामा समितिको कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्रतिलिपिको लागि निवेदन प्राप्त भएमा समितिले सम्बन्धित निवेदकलाई त्यस्तो प्रमाणपत्र वा इजाजतपत्रको प्रतिलिपि दिनु पर्नेछ ।

३८. निरीक्षण तथा निर्देशन : (१) समितिले विमकले गर्ने विमा व्यवसायका सम्बन्धमा निरीक्षण गरी समय समयमा आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ । यसरी समितिले दिएको निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित विमकको कर्तव्य हुनेछ ।

(२) समितिबाट निरीक्षणको सिलसिलामा खटिएका अधिकृतले मागेको विवरण, हिसाव किताब लगायतका अन्य कागजातहरु हेर्न, जाँचन दिने विमक तथा सम्बन्धित सबैको कर्तव्य हुनेछ ।

३९. अनुसूचीमा हेरफेर गर्न सक्ने : श्री ५ को सरकारले समितिको सल्लाह लिई नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी अनुसूचीहरुमा आवश्यक थपघट वा हेरफेर गर्न सक्ने छ ।

४०. खारेजी : विमा नियमहरु, २०२६ खारेज गरिएको छ ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित

पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको

अनुसूची १
(नियम ७ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)
ladssf]btf\$flnflu lgj hq

श्री अध्यक्ष
विमा समिति ।

फोटो

विमा ऐन, २०४९ को दफा १० को उपदफा (२) तथा विमा नियमावली, २०४९ को नियम ७ को उपनियम (१) वमोजिम विमकको रुपमा नाम दर्तागरी प्रमाणपत्र पाउनको निमित्त लाग्ने रु. पचास हजार दस्तूर सहित देहायका विवरणहरु खुलाई निवेदन गरेको छु ।

१. संस्थाको नाम र ठेगाना :-

२. प्रधानकार्यालयको ठेगाना :-

(क) अञ्चल :-

(ख) जिल्ला :-

(ग) नगर/गाउँ :-

(घ) टेलिफोन :-

३. नेपाल अधिराज्य भित्रका प्रधान तथा शाखा कार्यालयहरुको नाम र पूरा ठेगाना :-

४. प्रमुख व्यवस्थापकको नाम र ठेगाना :-

५. लेखा परीक्षकको नाम र ठेगाना :-

६. कर्मचारीहरुको संख्या :-

(क) नेपाली नागरिक :-

(ख) गैर नेपाली नागरिक :-

७. विमा अभिकर्ताको संख्या :-

(क) नेपाली नागरिक :-

(ख) गैर नेपाली नागरिक :-

८. संगठित संस्था दर्ता गराएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि :-

९. अन्य विवरणहरु :-

निवेदकको,

सहि :-

नाम :-

ठेगाना :-

मिति :-

अनुसूची -२
(नियम ८ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)
ladssf]btff{lstfj

आ.व. :-

दर्ता नं	विमकको नाम थर र पूरा ठेगाना	विमकले गर्ने विमा व्यवसाय	कैफियत

अनुसुची - ३
(नियम ८ को उपनियम (२) संग सम्बन्धित)
ladssf]kdf0fkq

श्री.....
.....

तपाईंलाई बिमा ऐन, २०४९ को दफा १० को उपदफा (२) तथा बिमा नियमावली, २०४९ को नियम ८ को उपनियम (१) बमोजिम बिमकको रुपमा दर्ता गरी देहायमा उल्लेख भए बमोजिम बिमा व्यवसाय गर्न पाउने गरी यो प्रमाणपत्र दिइएको छ ।

१. बिमा व्यवसायको किसिम :-
२. बिमा व्यवसाय गर्न पाउने क्षेत्र :-
३. अन्य कुराहरु :-
(क)
(ख)

प्रमाणपत्र दिनेको
सही :-
नाम :-
दर्जा :-
मिति :-

कार्यालयको छाप :-

नवीकरण सम्बन्धी विवरण

नवीकरण अवधि	नवीकरण गर्नेको हस्ताक्षर र मिति	कैफियत

अनुसूची -४
(नियम ९ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)
ladssf]bt{g]ls/0fsf]nflu lgj}g

श्रीमान अध्यक्ष,
बीमा समिति ।

मैले त्यस समितिबाट मिति मा लिएको विमकको प्रमाणपत्रको अवधि मिति मा समाप्त हुने भएकोले विमा नियमावली, २०४९ को नियम ९ को उपनियम (१) वमोजिम लागने दस्तूर संलग्न राखी प्रमाणपत्र नवीकरणको लागि अनुरोध गर्दछु ।

निवेदकको,
सही :-
नाम :-
ठेगाना :-
मिति :-

बीमकको नाम :-

शाखा :-

अनुसूची -५ खण्ड "क"
(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

१. संगठित संस्था भएको मिति :-
२. नियम बमोजिम दर्ता भएको मिति :-
३. नेपालभिन्न बिमा व्यवसाय शुरु गरेको मिति :-
४. नेपालभिन्न खुलेका शाखा कार्यालयको विवरण :-
५. पछिल्लो बार्षिक विवरण पश्चात संगठित संस्थाको मुख्य कुराहरुमा कुनै संशोधन भएको छ, छैन ? छ भने उल्लेख गर्ने :-
६. कर्मचारीको संख्या :-
 - (क) नागरिक,
 - (ख) अनागरिक,
७. गत वर्ष पुनर्बिमकसँग पुनर्बिमा सम्बन्धि भएका संझौता वा कुनै परिवर्तन भएको छ, छैन? यदि छ भने सो संशोधन (एमेण्डम) पेश गर्ने :-

अनुसूची -५ खण्ड “ख”

(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

gkfn leg ePsf]bfjL tyf tI; DJ!wml cG6 vrf?sfllj i/0f

aldfs]lsl; d ll

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	पाँच आ.ब.अधि र सो भन्दा अधिकको वर्षको	चार आ.ब. अधि	चार आ.ब.अधि २+३ को	तीन आ.ब. अधि	तीन आ.ब. अधि र ४+५ को	दुई आ.ब. अधि	दुई आ.ब. अधि र ६+७ को	एक आ.ब. अधि	एक आ.ब. अधि र ८+९ को	चाहूँ आ.ब. आ.ब.	चाहूँ आ.ब. र सो भन्दा अधिकको १०+११ को
१. पाँच आ.ब. अधिसम्मको भुक्तानी गर्न बाँकी दावी											
२. चार आ.ब. को अवधिमा भुक्तानी भएको दावी											
३. चार आ.ब. अधिसम्मको भुक्तानी गर्न बाँकी दावी											
४. दावीको लागि व्यवस्था गरिएकोमा देखिन आएको भिन्नता											
५. फरक प्रतिशत											
६. तीन आ.ब. अधिको अवधिमा तिरको दावी											
७. तीन आ.ब. अधिसम्म नतिरेको दावी											
८. बढी वा घटी											
९. अनुपात											
१०. दुई आ.ब. अधिको अवधिमा तिरको दावी											
११. दुई आ.ब. अधिसम्म नतिरेको दावी											
१२. बढी वा घटी											
१३. अनुपात											
१४. एक आ.ब. अधिको अवधिमा तिरको दावी											
१५. एक आ.ब. अधिसम्म नतिरेको दावी											
१६. घटी वा बढी											
१७. अनुपात											
१८. चाहूँ आ.ब.को अवधिमा तिरको											
१९. चाहूँ आ.ब.सम्म नतिरेको दावी											
२०. बढी वा घटी											
२१. अनुपात											

अनुसूची -५ खण्ड “ग”
(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)
अधिल्लो आ.व. को अन्त्य सम्ममा तिर्न बाँकी
रहेको दावीहरूको लागि छुट्याइएको व्यवस्थाको

ljj/0f

विमाको किसिम	तिर्न बाँकी रहेको दावीको लागि गरिएको खुद व्यवस्थाको जम्मा			जानकारीमा आएको तर भुक्तानी नगरिएका पक्षको लागि छुट्याइएको खुद व्यवस्था			
	अधिल्लो आ.व.को अन्यसम्मको खुद व्यवस्था १	अधिल्लो आ.व.हरूको दावी वापत यस आ.व.भरिमा तिरेको खुद रकम २	अधिल्लो आ.व.हरूको दावीको लागि यस आ.व.को अन्त्यमा छुट्याइएको खुद व्यवस्था ३	घटी वा बढी (१-२-३) ४	अधिल्लो आ.व.को अन्यसम्मको ५	अधिल्लो आ.व.हरूको निम्ति छुट्याइएको खुद व्यवस्था ७	घटी वा बढी (५-६-७) ८
१. जीवन (क) व्यक्तिगत (ख) व्यवसायिक (ग) जम्मा							
२. अग्नी (क) व्यक्तिगत (ख) व्यवसायिक (ग) जम्मा							
३. सामुद्रिक (क) व्यक्तिगत (ख) व्यवसायिक (ग) जम्मा							
४. हवाई							
५. मोटर कार-तेश्रो पक्ष (क) मोटर कार तथा यात्रु व्यक्तिगत दुघटना (ख) अन्य खुलाउने							
६. ठेकेदार जोखिम तथा इन्च.							
७. विविध (छुटा छुट्टै खुलाउने)							

अनुसूची -५ खण्ड “घ”
(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)
बीमा शुल्क तथा दावी विवरण

बीमाकर्ताको नाम :-

बीमाकर्ताको किसिम	विमा शुल्क फिर्ता विमा शुल्क कटाइ				आ.व.को शुल्कमा असुल हुन बाँकी विमा शुल्क (५)	आ.व.को अल्पमा असुल हुन बाँकी विमा शुल्क (६)	खुद विमा शुल्क आम्दानी (४+५-६) (७)	दावीमा भएको (सालेज तथा अन्य खर्च कटाइ)					
	पुनर्विमा अगार्डीको कुल विमा शुल्क आम्दानी (१)	पुनर्विमा वापत आर्जन भएको विमा शुल्क (२)	पुनर्विमा वापत शुक्तीनी गरेको विमा शुल्क (३)	(१+२+३) खुद विमा शुल्क (४)				विमक तर्फको कुल दावी रकम (८)	पुनर्विमा लिए वापतको दावी रकम (९)	पुनर्विमा भाएकोबाट प्राप्त दावी रकम (१०)	खुद व्यहोराएको दावी (८+९-१०) (११)		
१. जीवन (क) व्यक्तिगत (ख) व्यवसायिक जम्मा													
२. अग्नी (क) व्यक्तिगत (ख) व्यवसायिक जम्मा													
३. सामुद्रिक (क) व्यक्तिगत (ख) व्यवसायिक जम्मा													
४. हवाई													
५. मोटर कार-तेस्रो पक्ष (क) मोटर कार तथा यात्रु व्यक्तिगत दुर्घटना													
६. ठेकेदार जोखिम तथा इन्सु. जम्मा													
७. विविध (खुद खुद खुलाउने)													

cg; rl -% v08 arA
 -lgod !\$ sf]pklgod -! ; B ; Dj lgwt_
 bfjlsf]lj j /0f -lj bždf ul/Psf]kglađf_

ladss]gfd II-

व्यवसायको प्रकार	पुनर्विमा विप. (सिडेड) वापत भुक्तानी गरिएको पुनर्विमा शुल्क			पुनर्विमाबाट व्यहोरिएको बावी रकम						
	कोटा शेयर	साल्यस	एकसेस अफ लस	फेकल्टेटिम	जम्मा	कोटा शेयर	साल्यस	एकसेस अफ लस	फेकल्टेटिम	जम्मा
१. अरिन २. सामुद्रिक ३. मोटर ४. हवाई ५. ठेकेदार जोखिम तथा इन्जिनियरिङ्ग ६. विविध विषय खुलाई (क) (ख) (ग)										
जम्मा										

cg; rl -% v08 arA
 -lgod !\$ sf]pklgod -! ; B ; Dj lgwt_
 bfjlsf]lj j /0f -lj bždf ul/Psf]kglađf_

ladss]gfd II-

व्यवसायको प्रकार	पुनर्विमा (सिडेड) वापत भुक्तानी गरिएको पुनर्विमा शुल्क			पुनर्विमाबाट व्यहोरिएको बावी रकम						
	कोटा शेयर	साल्यस	एकसेस अफ लस	फेकल्टेटिम	जम्मा	कोटा शेयर	साल्यस	एकसेस अफ लस	फेकल्टेटिम	जम्मा
१. अरिन २. सामुद्रिक ३. मोटर ४. हवाई ५. ठेकेदार जोखिम तथा इन्जिनियरिङ्ग ६. विविध विषय (क) (ख) (ग)										
जम्मा										

अनुसूची - ५ खण्ड "छ"
(नियम १४ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)

बिम्बको नाम :-

१. gkfn df btfePsf ladsx?nf0{lbPsf}kgjLdf

kgla(ssf] gfd	eQnfgl ladf zNs	k kt sldzg	bfj L l/se/L
!			
@			
#			

अनुसूची - ५ खण्ड "ज"
(नियम १४ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)

बिम्बको नाम :-

१. lj bZL kgla(ssnf0{lbPsf}kgjLdf

kgla(ssf] gfd	eQnfgl ladf zNs	k kt sldzg	bfj L l/se/L
!			
@			
#			

अनुसूची -५ खण्ड “भ्र”
(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

विमकको नाम :-

३. नेपाल अधिराज्यमा दर्ता भएका
[ladsx?j16 klt kqlaf](#)

पुनर्विमकको नाम	पुनर्विमा लिए वापत विमा शुल्क आम्दानी	भुक्तानी दिएको कमिशन	भुक्तानी दिएको दावी
१			
२			
३			

अनुसूची -५ खण्ड “ज”
(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

विमकको नाम :-

४. विदेशी विमकहरुबाट प्राप्त पुनर्विमा

पुनर्विमकको नाम	भुक्तानी विमा शुल्क	प्राप्त कमिशन	दावी रिकभरी
१			
२			
३			

अनुसूची -५ खण्ड "ट"
नियम १४ को उपनियम (१) संग सम्वन्धित
साल.....को वासलात

जीवन बीमा	निजीवन बीमा	जम्मा	जीवन बीमा	निजीवन बीमा	जम्मा	
शेयर पूँजी अधिकृत पूँजी रु.....दरकोशेयरहरु जारी पूँजी रु.....दरकोशेयरहरु चुक्ता पूँजी रु.....दरकोशेयरहरु शेयर प्रिमियर हिसाब (विवरण खुलाउने) विमा कोष जिवन विमा अग्नी विमा सामुद्रिक विमा हवाई विमा मोटर विमा डेकेदार जोखिम तथा इन्जिनियरिङ्ग / विविध विमा दीर्घकालिन ऋण (सुरक्षित तथा असुरक्षित वेग्लै खुलाउने) चालु दायित्व तथा व्यवस्था चालु दायित्व सूचित गरिएका तथा बाँकी हुन आएका दाबी वापत अनुमानित दायित्व एन्वीटी वापत दिन बाँकी पुनर्बिमकलाई दिन बाँकी पुनर्बिमा प्रिमियम रिजर्भ अभिकर्ता कमिशन अल्पकालिन ऋण अन्य (विवरण खुलाउने) व्यवस्था आयकर व्यवस्था लाभांश व्यवस्था			स्थिर सम्पत्ति लगानी र कर्जा लगानी श्री ५ को सरकारको धितोपत्र बैंक मुद्दी खाता शेयर (सरकारी तथा गैर सरकारी वेग्लै खुलाउने) ऋण पत्र रियल स्टेट अन्य (विवरण खुलाउने) कर्जा (विवरण खुलाउने) चालु सम्पत्ती बैंक तथा नगद मौज्दात अल्पकालिन लगानी किस्ता, प्रिमियम अभिकर्ताबाट प्राप्त हुन बाँकी प्रिमियम अन्य विमकहरुबाट प्राप्त हुन बाँकी अन्य पेशकी कर्मचारी पेशकी अन्य पेशकी अग्रिम भुक्तानी विविध नाफा नोक्सान अन्य			

cg; rL - % v08 æ6Æ ; Æ ; ÆUg ugkgI

टिप्पणीहरू (संलग्न गर्नुपर्ने) :

१. कुनै सम्पत्ती, दायित्व, पूँजी, जगेडालाई जीवन विमा तथा निर्जीवन विमातर्फ हालको सन्दर्भमा छुटयाउन नसकिने भएमा निर्जीवन विमाको महलमा देखाउनु पर्दछ ।
२. कुनै सम्पत्तिमाथि विमकको पूर्ण तथा असीमित स्वामित्व नभएमा सो को स्पष्ट जानकारी दिनु पर्दछ ।
३. बिल डिस्काउण्ट गरे वापत, शेयर वापत माग नभएको रकम तथा वासलातमा नपरेका अन्य संभावित दायित्वलाई भैपरि आउने दायित्वमा देखाउनु पर्दछ ।
४. स्थिर सम्पत्तिलाई परल मोलमा ह्रास कटाई खुद बाँकी मोलमा देखाउनु पर्दछ । स्थिर सम्पत्तिको परल मोल, प्रस्तुत वर्षमा थप तथा घट गत वर्षसम्मको ह्रास, प्रस्तुत वर्षको ह्रास, जम्मा ह्रास, खुद बाकी मोल देखिने गरी विवरण संलग्न गर्नुपर्ने छ ।
५. लगानीलाई परल मोलमा देखाउनु पर्दछ । प्रिफरेन्स तथा साधारण शेयर बेग्ला बेग्लै देखाउनु पर्दछ । सहायक कम्पनीको शेयरमा लगानी बेग्लै देखाउनु पर्दछ ।
६. अल्पकालीन लगानी भनेको १ वर्षभित्र भुक्तानी हुने निम्नलिखित लगानी संभन्नु पर्दछ ।
 - क. मुद्दती हिसाव
 - ख. श्री ५ को सरकारको धितोपत्र
 - ग. पूर्ण सुरक्षित अन्य निक्षेप
७. लिएको कर्जामा धितो बन्धक भएको कर्जा र नभएको कर्जा बेग्ला बेग्लै देखाउनु पर्दछ ।
८. धितो बन्धक भएको कर्जामध्ये निम्नलिखित कर्जाहरू बेग्ला बेग्लै देखाउनु पर्दछ ।
 - क. नेपालभित्रको सम्पत्ति धितोमा कर्जा
 - ख. सरकारी धितोपत्रको धितोमा कर्जा
 - ग. विमा लेखमा कर्जा
 - घ. शेयर वा डिबेन्चरको धितोमा कर्जा
९. सहायक कम्पनीलाई कर्जा दिएको भए बेग्लै देखाउनु पर्छ ।
१०. विविधको अन्यमा ख्याति तथा संचालन अवधिको खर्च, विकास खर्च, ऋण पत्र जारी गरेकोमा छुट, अन्य खर्च जसलाई भविष्यमा खर्च लेखिने छ, आदि खर्चहरू उपयुक्त शीर्षक अन्तर्गत देखाउनु पर्ने छ ।
११. वासलात साथ अनुसूची -५ खण्ड “ठ” अनुसारको नाफा नोक्सान हिसाव तथा अनुसूची -५ तथा अनुसूची ५ खण्ड “ढ” अनुसारको प्रत्येक विमा व्यवसायको आय व्यय विवरण संलग्न गर्नुपर्नेछ ।
१२. संचालक, व्यवस्थापक तथा तिनीहरूको नातेदारबाट प्राप्त हुन बाँकी रकम एवं संचालक, व्यवस्थापक तथा तिनीहरूको नातेदारको हित भएको कम्पनी, साभेदारी फर्मबाट प्राप्त हुन बाँकी रकमको विवरण संलग्न गर्नु पर्नेछ ।

१३. जीवन विमातर्फ प्राप्त कुल प्रिमियममध्ये प्रथम र नवीकरण विमा शुल्क छुट्टै खुलाउनु पर्नेछ ।
 १४. जीवन विमा तथा निर्जीवन विमाको एउटै वासलात बनाउन नसकिने भएमा बेग्ला बेग्लै बनाउनु पर्नेछ ।

अनुसूची-५ खण्ड “ठ”

(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

विमकको नाम :-

.....साल आषाढ मसान्त सम्मको नाफा नोक्सानको हिसाव

आ.व	खर्चको विवरण		आ.व.	आम्दानीको विवरण	आ.व.	आ.व	आ.व.
	व्यवस्थापन खर्च (आय व्यय हिसावमा नपरेको) हिसावमा नोक्सान अग्नि विमा व्यवसाय सामुद्रिक विमा व्यवसाय हवाई विमा व्यवसाय मोटर विमा व्यवसाय ठेकेदार जोखिम तथा इन्जिनियरिङ विविध नाफा नोक्सान हिसाववाट सारेको जीवन विमा व्यवसायवाट नोक्सान संद्विग्ध आसामी व्यवस्था / आयकरको लागि व्यवस्था जगेडा (विवरण खुलाउने) लाभांशको लागि व्यवस्था कर्मचारी कल्याण कोष कर्मचारी उपदान तथा निवृत्तिभरण कोष			लगानी तथा कर्जाका ब्याज श्री ५ को सरकारको धितोपत्र शेयरमा लाभांश बैंक मुद्दती खाता अन्य (विवरण खुलाउने) हिसावमा बचत अग्नि विमा व्यवसाय सामुद्रिक विमा व्यवसाय हवाई विमा व्यवसाय मोटर विमा व्यवसाय ठेकेदार जोखिम तथा इन्जिनियरिङ विविध विमा व्यवसाय नाफा - नोक्सान हिसाववाट सारेको नाफा जीवन विमा व्यवसायवाट नाफा			
	जम्मा			जम्मा			

अनुसुची ५ खण्ड “ड”
(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

विमकको नाम :-

श्रावण.....देखि आषाढ मसान्त.....सम्मको आय व्यय विवरण

व्यय				आय		
विमालेखा अन्तर्गत दावी कट्टी पुनर्विमा भुक्तानी भएको मृत्यु दावी भुक्तानी भएको अवधि भुक्तानी दावी आर्थिक वर्षको अन्त्यमा स्विकृती अथवा सूचित मृत्यु तथा अवधि भुक्तानी दावी वापत अनुमानित दायित्व मृत्यु अवधि कट्टी : गत वर्षको अन्त्यमा रहेको मृत्यु तथा अवधि भुक्तानी दावी वापत अनुमानित दायित्व एन्वीटी कट्टी पुनर्विमा समर्पण मूल्य अभिकर्ता कमिशन प्रथम नवीकरण व्यवस्थापन खर्च (विवरण खुलाउने) कर्जामा ब्याज अप्राप्य ऋण अन्य खर्च (विवरण खुलाउने) खुद बचत जीवन विमाको सारेका नाफा नोक्सान हिसावमा नाफा सारेको				प्रिमियम कट्टी पुनर्विमा प्रथम नवीकरण एन्वीटी वापत प्राप्त कट्टी पुनर्विमा पुनर्विमा गराएकोमा कमिशन लगानी तथा कर्जामा ब्याज श्री ५ को सरकारको ऋण पत्र बैंक मुद्ती खाता विमा लेखमा कर्जा अन्य आय (विवरण खुलाउने) वर्षको प्रारम्भमा जीवन विमा कोष आय व्यय हिसावबाट बाँकी ल्याएको नाफा नोक्सान हिसावमा नोक्सान सारेको		

अनुसुची ५ – खण्ड “ढ”

(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्वन्धित)

अग्नि, सामुद्रिक, मोटर, हवाई, ठेकेदार जोखिम तथा इन्जिनियरिङ,
विविध विमा व्यवसायको आय व्यय हिसाव

गत वर्ष	व्यय	रकम	गत वर्ष	आय	रकम
	दाबी भुक्तानी अभिकर्ता कमिशन व्यवस्थापन खर्च पुनर्विमा लिए वापत कमिशन विमा कोष (आर्थिक वर्षको अन्तमा) अनुपार्जित विमा शुल्क दाबी वापत अनुमानित दायित्व (सूचित नभएका संभावित दाबी समेत) (आई.वि.एन. आर) बचत नाफा नोक्सान हिसावमा सारेको			विमा कोष (आर्थिक वर्षको प्रारम्भमा) अनुपार्जित विमा शुल्क दाबी वापत अनुमानित दायित्व (सूचित नभएका संभावित दाबी समेत) प्रिमियर कट्टी पुनर्विमा पुनर्विमा दिएकोमा कमिशन	
	जम्मा			जम्मा	

अनुसूची -६
(नियम १४ को उपनियम (२) सँग सम्बन्धित)
; Dktl / bflotj sf]lj j /Of

सम्पत्ति (बजार मूल्य वा खूद प्राप्त हुन सक्ने मूल्यमा)

स्थिर सम्पत्ति

लगानी

चालू सम्पत्ति

कुल सम्पत्ति (क)

दायित्व

बिमा कोष

दीर्घकालीन ऋण वापत तिर्न बाँकी किस्ता तथा व्याज

चालू दायित्व

आयकर व्यवस्था

लाभाँश व्यवस्था

कुल दायित्व (ख)

दायित्व भन्दा सम्पत्ति बढी । घटी (क-ख)

bj6Jo M

१. चालू सम्पत्तिमा मसलन्द, छपाइ तथा काम नलाग्ने अन्य मालसामान समावेश गर्न पाइने छैन ।
२. बाँकी प्रिमियमको हकमा ऐनद्वारा मान्यता दिएको बाहेक अन्य बाँकी प्रिमियम समावेश गर्न पाइने छैन ।
३. कुनै विशेष दायित्व पूरा गर्न खडा गरिएको जगडा दायित्वमा समावेश गर्नु पर्नेछ ।
४. सम्पत्तिको मूल्यांकनको तरिका, आधार टिप्पणीद्वारा खुलाउनु पर्नेछ ।
५. विदेशी कम्पनीले नेपाल बाहिर सम्पत्ती तथा दायित्व समावेश गर्न पाइने छैन ।

अनुसूची -७
(नियम १९ सँग सम्बन्धित)
ladf cles tffsf]0hfhkqsfnflu lgj dg

फोटो

श्री अध्यक्ष
बिमा समिति ।

बिमा ऐन, २०४९ को दफा ३० को उपदफा (१) बमोजिम बिमा अभिकर्ता भई काम गर्ने इजाजतपत्रको लागि तालिम पुरा गरेको प्रमाणपत्र तथा सम्बन्धित बिमकको सिफारिश सहित देहायका विवरणहरु खुलाई निवेदन गरेको छु ।

१. पेशा:-
२. बिमा अभिकर्ता भई काम गर्नको लागि सिफारिस गर्ने बिमकको नाम :-
३. पहिला कुनै बिमकले नियुक्त गरेको भए सो बिमकको नाम :-
४. पहिला बिमा अभिकर्ता भई काम गरेको भए त्यसको विवरण :-
५. अन्य कुराहरु :-

निवेदकको,
सही :-
नाम :-
ठेगाना :-
मिति :-

अनुसूची - ८
(नियम २० को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)
लाइसेन्सिङ्ग क्षेत्र

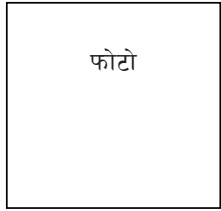
आ.व.

दर्ता नं.	बिमा अभिकर्ताको नाम, थर र पुरा ठेगाना	बिमा अभिकर्ताले गर्ने कार्य क्षेत्र	कैफियत

अनुसूची -९
(नियम २० को उपनियम (२) संग सम्बन्धित)
बिमा अभिकर्ताको
0hfhtkq

इजाजतपत्र नं. -

श्री

तपाईंलाई बिमा ऐन, २०४९ को दफा ३० को उपदफा (२) तथा बीमा नियमावली, २०४९ को नियम २० को उपनियम (२) बमोजिम.....बिमकको बीमा अभिकर्ता भई काम गर्न पउने गरी इजाजत दिएको छ ।

कार्यालयको छाप

इजाजतपत्र दिनेको,
सही :-
नाम :-
दर्जा :-
मिति :-

gjLs/0fsf]Joxf7f

नवीकरणको अवधि	नवीकरण गर्नेको हस्ताक्षर र मिति	कैफियत

अनुसूची - १०
(नियम २२ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित
ladf cleftsf]0hfhtkq gjls/0fsf]nflu lgj 0g

श्री अध्यक्ष,
बिमा समिति ।

मैले त्यस समितिबाट मितिमा लिएको बिमा अभिकर्ताको
इजाजतपत्रको अवधि मितिमा समाप्त हुने भएकोले बिमा नियमावली,
२०४९ को नियम २२ को उपनियम (१) बमोजिम लाग्ने दस्तूर सहित सम्बन्धित बिमकको
सिफारिश यसै संलग्न राखी इजाजतपत्र नवीकरणको लागि अनुरोध गर्दछु ।

निवेदकको,
सही :-
नाम :-
ठेगाना :-
मिति :-

अनुसूची - ११
(नियम २३ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)
ladf clestffh]lng kfpq]sldzg /sdsf]
तालिका

बीमाको प्रकार	अवधि	पहिलो वर्ष		दोश्रो वर्ष		तेश्रो वर्ष देखि दश वर्षसम्म
		मुनाफामा सरिक हुने	मुनाफामा सरिक नहुने	मुनाफामा सरिक हुने	मुनाफामा सरिक नहुने	
(क) सावधिक जीवन बिमा (बालबच्चाको शिक्षा तथा विवाह सावधिक जीवन बिमा समेत)	20 aifl j f al(cj wlsfl	25	25	25	20	5
	15 b]l 19 aifl cj wldf	25	20	15	15	5
	10 b]v 14 cj wldf	15	15	15	15	5
	8 b]v 9 aifl cj wldf	10	10	10	10	5
	5 b]v 7 j ifl cj wldf	10	10	5	5	5
(ख) निम्न अवधिको लागि बिमा शुल्क भुक्तानी गर्ने गरी लिइने आजीवन जीवन बिमाको लागि	25 aifl j f al(25	25	25	20	5
	20 b]l 24 aifl cj wldf	25	20	15	15	5
	15 b]v 19 cj wldf	15	15	15	15	5
	10 b]v 14 aifl cj wldf	10	10	10	10	5
	5 b]v 9 j ifl cj wldf	10	10	5	5	5
(ग) म्यादी जीवन बीमा	(अ) समतल		10		5	5
	(आ) ह्रासतल		5			

अनुसूची - १२
(नियम २६ सँग सम्बन्धित)
विमा ऐन, २०४९ को दफा ३० को उपदफा (१) बमोजिम..... वर्गको सभेयर भई काम गर्ने इजाजतपत्रको लागि देहायका विवरणहरु खुलाइ निवेदन गरेको छु ।

श्री अध्यक्ष,
विमा समिति ।

विमा ऐन, २०४९ को दफा ३० को उपदफा (१) बमोजिम..... वर्गको सभेयर भई काम गर्ने इजाजतपत्रको लागि देहायका विवरणहरु खुलाइ निवेदन गरेको छु ।

१. सभेयरको नाम र ठेगाना :-
२. पेशा :-
३. योग्यता :-
४. पहिला सभेयर भई काम गरेको भए यसको संक्षिप्त विवरण :-
५. पहिला कुनै विमकले सभेयर भई काम गर्दा नियुक्ति बदर गरेको भए सो को विवरण :-
६. अन्य विवरणहरु :-

निवेदकको,
सहि :-
नाम :-
ठेगाना :-
मिति :-

अनुसूची -१३
(नियम २७ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)
सर्भेयरको नाम, थर र पूरा ठेगाना

कैफियत

आ.व. :

सर्भेयरको वर्ग :

दर्ता नं.	सर्भेयरको नाम, थर र पूरा ठेगाना	सर्भेयरले गर्ने कार्य क्षेत्र	कैफियत

अनुसूची -१४
(नियम २७ को उपनियम (२) संग सम्बन्धित)
गौरीगंगा नगरपालिका

इजाजत नं. :-

श्री

तपाईंलाई बिमा ऐन, २०४९ को दफा ३० को उपदफा (२) तथा बिमा नियमावली, २०४९ को नियम २७ को उपनियम (२) बमोजिम वर्गको सभ्यको रूपमा काम गर्न पाउने गरी यो इजाजतपत्र दिएको छ ।

कार्यालयको छाप :-

इजाजतपत्र दिनेको,
सही :-
नाम :-
दर्जा :-
मिति :-

गौरीगंगा नगरपालिका

नवीकरणको अवधि	नवीकरणको दस्तखत र मिति	कैफियत

अनुसूची - १५
(नियम २९ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)
; e0/sf]0hfhtkqsf]gjlS/0fsf]nflu lgj hg

श्री अध्यक्ष
बिमा समिति ।

मैले त्थस समितिबाट मिति..... मा लिएको वर्गको सभेयको इजाजतपत्रको अवधि मितिमा समाप्त हुने भएकोले बिमा नियमावली, २०४९ को नियम २९ को उपनियम (१) बमोजिम लाग्ने दस्तूर सहित सम्बन्धित बिमकको सिफारिस यसै साथ संलग्न राखी इजाजतपत्र नवीकरणको लागि अनुरोध गर्दछु ।

निवेदकको,
सही :-
नाम :-
ठेगाना :-
मिति :-

अनुसूची - १६
(नियम ३७ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)
कतिन्कस्फ]नफ्लु ल्ग]ङ्ग

श्री अध्यक्ष,
बिमा समिति ।

मैले त्यस समितिबाट मिति मा लिएको बिमक बिमा
अभिकर्ता/सर्भेयर/दलालको प्रमाणपत्र/इजाजतपत्र/मिति मा हराएको/च्यातिएको/
नबिकरण गर्ने ठाउँ समाप्त भई अर्को लिनु पर्ने भएकोले बिमा नियमावली, २०४९ को नियम ३७
को उपनियम (१) बमोजिम लाग्ने दस्तुर सहित उक्त प्रमाणपत्र । इजाजतपत्रको प्रतिलिपि पाउन
निवेदन गर्दछु ।

निवेदनको,
सही :-
नाम :-
ठेगाना :-
मिति :-

अनुसूची -१७
(नियम ३०क. संग सम्बन्धित)
bnfnsf]btf\$[nflu lgj ॥g

श्री अध्यक्ष,
बीमा समिति ।

बीमा ऐन, २०४९ को दफा ३०ख. को उपदफा (१) तथा बीमा नियमावली, २०४९ को नियम ३०क. वमोजिम दलालको रुपमा नाम दर्ता गरी प्रमाण-पत्र पाउनको निमित्त लाग्ने पच्चीस हजार रुपैयाँ दस्तुर सहित देहायका विवरणहरु खुलाई निवेदन गरेको छु ।

१. संस्थाको नाम :
२. प्रधान कार्यालयको ठेगाना :
 - (क) अञ्चल : (ख) जिल्ला :
 - (ग) नगर/गाउँ : (घ) टेलिफोन :
३. अधिकृत पूँजी :
४. नेपाल अधिराज्यभित्रका प्रधान तथा शाखा कार्यालयहरुको नाम र ठेगाना :
५. प्रमुख व्यवस्थापकको नाम र ठेगाना :
६. लेखापरिक्षकको नाम र ठेगाना :
७. कर्मचारीहरुको संख्या :
 - (क) नेपाली नागरिक :
 - (ख) गैर नेपाली नागरिक :
८. संगठित संस्था दर्ता गराएको प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि :
९. समितिले तोकिएका अन्य शर्तहरु :

निवेदकको,
सही :
नाम :
ठेगाना :
मिति :

अनुसूची -१८
(नियम ३०ख. को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)
bnfnsf]btf{lstfj

आ.ब.

दर्ता नं.	दलालको नाम, थर र ठेगाना	दलालले गर्ने कार्य	कैफियत

अनुसूची -१९
(नियम ३०ख. संग सम्बन्धित)
bnfnsf]btf{f]nflu lgj dg

श्री.....,
..... ।

तपाईंलाई बीम ऐन, २०४९ को दफा ३०ख. को उपदफा (२) तथा बीमा नियमावली, २०४९ को नियम ३०ख. को उपनियम (२) बमोजिम दलालको रूपमा दर्ता गरी यो इजाजतपत्र दिइएको छ ।

निवेदकको,
सही :
नाम :
दर्ता :
मिति :

नवीकरण सम्बन्धी विवरण

नवीकरणको अवधी	नवीकरण गर्नेको हस्ताक्षर र मिति	कैफियत

अनुसूची -२०
(नियम ३०घ. संग सम्बन्धित)
bnfnsf]0hfhtkqsf]gjlS/0fsf]nflu lgj hg

श्री अध्यक्ष,
बीमा समिति ।

मैले त्यस समितिबाट मिति मा लिएको दलालको इजाजतपत्रको अवधि मिति मा समाप्त हुने भएकोले बीमा नियमावली, २०४९ को नियम ३०घ. को उपनियम (१) बमोजिम लाग्ने दस्तुर तथा निम्न कागजात समेत संलग्न गरी दलालको इजाजतपत्र नवीकरणको लागि निवेदन गरेको छु ।

संलग्न कागजातहरु

१. संगठित संस्थाको प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीमा भएको संशोधन सम्बन्धी कागजात ।
२. वार्षिक कारोवारको विवरण

निवेदकको,
सही :
नाम :
ठेगाना :
मिति :

अनुसूची -२१
(नियम ३६क. संग सम्बन्धित)
aldsf]kdf0fkq
-; j f/L b36gf aldf ugkf]nflu

प्रमाणपत्र नं.

१. विमितको नाम :

३. टेलिफोन नं. :

५. बीमाङ्क नं. :

२. ठेगाना :

४. बीमालेख नं.:

६. सवारी साधनको विवरण

:

किसिम	दर्ता नं./मिति	चेसीस नं.	इन्जिन नं.	भारवहन क्षमता/सिट संख्या

७. बीमालेख अवधी

८. नवीकरण अवधी

देखि	सम्म	नवीकरण गर्नेको हस्ताक्षर र मिति	कैफियत

v08 u

aldf lgb~~z~~g

afnl tyf kzkG5L aldf lgbZg, @)^ (

aldf Pq, @)\$ (sf]bkif *-3@_ n]lbPsf]clwsl/ kpf] u/l aldf ; ldltn]bxfosf lgbZgx hf/l ul/Psf]5 .

kl/R5b - !

kl/Des

!= ; Hfkt gfd / kl/De M-!_ ol lgbZgsf]gfd afnl tyf kzkG5L aldf lgbZg, @)^ (Æ /xsf]5 .

-@_ of]lgbZg t?Gt nfu"xb5 .

@= kl/efiff M lj ifo j f k] Ēn]csf]cy{gnfu}df o; lgbZgdf,

- s_ Pq eGfn]aldf Pq, @)\$ (; Demgk5{.
- v_ lgodfj nl eGfn]aldf lgodfj nl, @)\$ (; Demgk5{.
- u_ aldf ; ldltn eGfn]Pqsf]bkif # adf]hd ul7t aldf ; ldltn ; Demgk5{.
- 3_ alds eGfn]Pqsf]bkif !) adf]hd alds btf{kpf]kf]kq kfk]t ; u]7t ; :yf ; Demgk5{.
- a_ kzkG5L aldf eGfn]kzkG5Lsf]aldsf]laifoj :t' ; Demgk5{.
- r_ aldt eGfn]aldfn]ydf gfd pNny ePsf]/ o; }aldfn]y cftuġ aldf ul/Psf]afnl tyf kzkG5Lwgsf]:jfldTj ePsf]afnl tyf kzkG5L wgl jf ; :yf eG] ; Demgk5{.
- 5_ aldt kzwg eGfn]o; aldfn]ysf]kz' ljj/0f tflnsfdf gfd / ljj/0f pNny ePsf] bw, df; ; la]8^a, kz>d, pmg cflbsf]nflu kflng]kz' ; Demgk5{.
- h_ aldt kG5L eGfn]o; aldfn]ysf]kG5L ljj/0f tflnsfdf gfd / ljj/0f pNny ePsf] df; ; rNnf kfg] / c08f kfg]kpf]hgsf]nflu kflng]kG5Lx? ; Demgk5{.
- h_ aldt afnl eGfn]lglh tyf Aoj ; flos kpf]hgsf]nflu v]l ul/Psf]afnl ; Demgk5{.
- em_ a7s eGfn]k]Int a7s tyf lj Qlo sfgg adf]hd ; DalGwt lgsfoaf6 lj Qlo sf/faf/ ug{lgbZg adf]hd Ohfht kfk]t ; :yf ; emg' kb5 . o; kl/efiffn]lj Qlo sDkgl, n3' lj Q sDkgl tyf kzkG5Lwg v/lbsf]nflu shf{lbg]cG0 ; :yf -; /sf/L ; xsf/L / u} ; /sf/L ; :yf cflb_ tyf uf]dl0f lfd]df ; -rflnt lj leG of]hg]f ; d]nf0{ ; Demgk5{.
- ^_ ; b:o ; :yf eGfn]bw, df; ; la]8^a, kz>d, pmg, kG5L cflb h:tf sfo{ Ē ; DalGwt kzkG5L wglx?sf] ; xsf/L ; :yf ; emg' kb5 . o; n]cG0 k\$]f/sf ; xsf/L ; :yf ; xsf/L ; dX ; fdbflos ; dX, dlxfn :j fanDag ; dX, cfd]f ; dX, s[fs ; dX cflb h:tf ; dX ; d]nf0{ ; Demgk5{.
- 6_ aldf /sd eGfn]

- afnl aldfsfxsdf afnl nufpbf bljv afnl kfSbf; Dd nllg]nfut dNonf0{aldf /sd ; Demgk5{
 - kzkG5L aldfsfxsdf alldt kzwgl=kG5lwgl÷; DalGwt ; b:o ; ÷yf÷ a}s tyf aldsaf6 dfGotf kkt kzkG5L ; j f kllj lwsn]; ØQm 2 kdf e/L aldfsfxk{tfj sf] ; fydf k] ePsf] kzkG5lwgsf] dNo lgwf{Of knf/ddf pNny ul/Psf] /sd ; Demgk5{.
- 7_ nfut dNo eGgn]afnl nufpbf bljv afnl kfSbf; Dd nllg]vr{; Demg' k5{. o:tf]nfut dNo gkfn ; /sf/ s[if dgqfno dknk pknAw u/f0Psf]tYof[sf]cfwf/df sfod ul/g5
- 8_ kllj lws AolQm eGgn]M
- afnl aldfsfxsdf s[if ; j f s[ib] pks[ib]j f dfGotf kkt lzlf0f ; ÷yfaf6 s[if laifodf cfwf/e't 1fg xfl; n u/L ; DalGwt lgsfoaf6 ; f]; DaGwdf sfo{ug} Ohfht kkt JolQm ; Demg' kb5 .
 - kzkG5L aldfsfxsdf kz' ; j f s[ib] pks[ib]sf kllj lws j f e[ilg/L h[6=h]6P j f u[ldOf kzkG5L :j f:Yo sfo\$tf{j f dfGotf kkt lzlf0f ; ÷yfaf6 kzkG5L lrlst; f÷kzkG5L lj 1fg ljifodf 1fg xfl; n u/L ; DalGwt lgsfoaf6 ; f]; DaGwdf sfo{ug}Ohfht kkt JolQm ; Demg' kb5 .
- 9_ kzkG5L wg :j f:Yo k/Llf0f eGgn] aldfsfx nflu k{tfj t kzkG5lwgsf] kllj lwsaf6 tGb?: t / lg/fyl 5 5g, sg}; ?j f ; a\$ds, k/hlj l j f cGo /f] nfu\$]5÷5g egl tyf pd] lgwf{Of ug\$]nflu ul/g]:j f:Yo k/Llf0f ug{sfo{; Demgk5{.
- 0f_ afnl sf] u0f: t/ k/Llf0f eGgn] aldfsfx nflu k{tfj t afnl sf] kllj lwsaf6 afnl sf] lapm Pj d'Na?j fsf] u0f: t/ aldf of]o 5÷5g egl lgwf{Of ug\$ nflu ul/g]k/Llf0f ug{sfo{ ; Demgk5{.
- t_ ; a\$ ksf eGgn] aldf ul/Psf]kzwgnf0{kixrfg ug{p2]on] kllj lwsn] nuf0{lbg] kixrfg vNg]; a\$ -6dfu÷df0qmf]lrk; , cflb_ ; Demgk5{.
- y_ aldf cj lw eGgn] o; aldfn]ysf]cg' rldf pNny eP cg' f/ aldf hf]vd :jLsf/ ul/g]a9ldf Ps -!_ aif{; Ddsf]cj lw ; emg' kb5 . aldsn]g]ls/Of ug{:jLs[tt u/L ; f\$] nflu nllg] aldfzNs ; d] aldsnf0{ kkt ePsf] cj:ydf g]ls/Of ePsf] cj lwnf0{k]g aldf cj lw ; Demgk5{.
- b_ afnl lft kdf0fkq eGgn] tfl]sPsf]; DalGwt ; b:o ; ÷yf / kllj lwsn]alldt afnl sf] xgl-gf\$; fgl ePsf]egl kdf]0ft u/L lbPsf]kdf0fkqnf0{; Demgk5{.
- w_ kzkG5Lwg d[o' kdf0fkq eGgn]; DalGwt kzkG5L kllj lwsn]alldt kzkG5lwgsf]d[o' ePsf]egl kdf]0ft u/L lbPsf]kdf0f kqnf0{; Demgk5{.
- g_ b36gf eGgn] aflx/L cfffn] :ki6 b]g ; lsg] / ; f^3flts dflldaf6 xg] cfs]ds 36gfnf0{; Demgk5{.
- k_ k0f{ :yfol c; Omtf eGgn] hg k0fhgsf] nflu kfng ul/Psf] xf] ; f] k0fhgsf] nflu b36gf j f /f]usf]sf/Ofaf6 pNnlvt k0fhg k0f{2 kdf klt{gxg]cj :yf ; Demgk5{.
- km_ nfk/j flx eGgn]M

- afnl aldfs] xsdf afnl nuf0{s}kI5 ; do ; dodf afnlnf0{lbgkgI dnhn glbPsf] uf}d}h gu/\$f] afnlnf0{nflg]lj leGg k\$F/sf /fux?sf]lgbfgsf nflu ; do d}k}f; gu/\$f],afnl]plrt Aoj :yfkG gu/\$f]cj :yfnf0{; Demgk5{.
- kzkG5L aldfs] xsdf kzkG5Lwgnf0{laleGg /fux? la?4 ; dod}kl}t/fv}f}ds vf}kx? gnu}fPsf] ; fj wfgl gckgfPsf] la/fdl cj :yfdf pkrf/ gu/fPsf]cfj Zos bfgf kfgl gvj fPsf] jf hfgfhfgl laiffQm kb}fy{ vj fPsf] cj :yfnf0{; Demgk5{.

kl/R5b -@

afnl tyf kzkG5L aldf Joj ; fo ; DaGwl Joj :yf

#= afnl tyf kzkG5L aldf Joj ; fo M-!_ of]lgb}zg kl/De eP kZrft k}o}a aldsn] ; DalGwt l}f} nllft u/l ; f]aldf Joj ; fo ; ~rfng ug{k}g}.

-@_ aldsn]k}r}nt aldf P}g, P}g c}t}u}t ag\$]l}godfj nl, lj l}god tyf ; ldltn]tf]slbPsf]zt{ aldfz}Ns tyf ; do-; dodf lbPsf]lgb}zgsf]cwl}gdf /xl b}xfosf afnl tyf kzkG5L aldf Joj ; fo ug{k}g} M

-s_ afnl aldf Joj ; fo,

-v_ kz' aldf Joj ; fo,

-u_ kG5L aldf Joj ; fo /

-3_ ; ldltn]tf]slbPsf]c}o afnl tyf kzkG5L; E ; DalGwt aldf Joj ; fo .

-#_ pklgb}zg -@_ adf]hd l}hl}g aldf Joj ; fo ug{al}dsn] afnl tyf kzkG5L aldf Joj ; fo ug{k}g} .

\$= c}o aldf ; ~rfng ug{; Sg]M-!_ lgb}zg # df pl}Nlvt aldf afx\$ aldsn] aldf Joj ; fo c}t}t c}o sg} aldf ; ~rfng ug{r}f}d}f To:tf]aldfs]k}f/, nllft l}f}, j u}j f k}z, Joj ; fo cflbsf] lj j /of tyf To:tf] aldfs] h}f}vd wf/of xg] u/l aldf of}hg} -:sd_ ; m}lg u/l ; j}ls{l}sf]nflu ; ldt ; dl}f l}g} l}g} ; Sg} .

-@_ pklgb}zg -!_ adf]hd k/\$f] l}g} l}g} 5fglag ubf{To:tf] aldf ; ~rfng ug{pkoQm xg] b}j}v}P}df ; ldltn]cfj Zos zt{; d} ; tf}sl To:tf] aldf Joj ; fo ug{:j}ls{t l}g} ; Sg} .

-#_ o; lgb}zg adf]hd hf/L xg]aldfn}ysf]zt{tyf ; lj w}f? ; ldltn]tf}sl}bP adf]hd xg} .

%= afnl tyf kzkG5L aldf ; DaGwl sfd ug[aldf clestf{M-!_ aldsn] afnl tyf kzkG5L aldf clestf{k}r}nt sfg} adf]h}dsf]Jo}st, ; u}l7t ; ;yf, ; d}x cflbnf0{ aldf clestf{f} ?kdf

sfo{u/fpg ; Sg\$. t/ Pp6}; :yf, ; dX cflbn]aldf clestf{sldzg / ; :yfut 5b dW0]sg}
Ps ; lj wf dfq eQmfgl ug{kq\$.

-@_ ; dX÷; b:o ; :yf dfknt aldf ePdf sh aldfzNsd f kGw|-!%_ k|tzt 5b lb0g\$.
-#_ afnl tyf kzkG5L aldf ; DaGwL sfd ug]aldf clestf\$] sfd, st{o, clwsf/, cfrf/
; ktf tyf cGo Joj :yf ; ldltn]tfl]slbP adf]hd xg\$.

^= afnl tyf kzkG5L aldf ; DaGwL sfd ug]aldf clestf\$] sfd, sQfo M aldf Pq, aldf
lgodfj nl, lgbzq tyf ; ldltn]; do-; dodf lbPsf]cfbz ; d]sf]clwgd f/xl afnl tyf kzkG5L
aldf ; DaGwL sfd ug]aldf clestf\$]sfd, sQfo bXfo adf]hd xg\$ M

-s_ aldf Joj ; fosf cfw/e't l; 4fGt tyf Joj ; fosf]cGtu /xl aldssf]tkm66 afnl
tyf kzkG5L aldf ; DaGwL sfo{u/fpg]
-v_ aldsn]tof/ u/\$f afnl tyf kzkG5L aldf of]hgf ; DaGwdf alldtnf0{aldssf]tkm66
oyfy{tyf lj:t] hfgsf/l u/f0{afnl tyf kzkG5L aldf ug{cfj Zos k|tfj km/fd
e/fpg]sfof ; xofu ug]
-u_ gjls/of aldfzNs ln0{afnl tyf kzkG5L aldf ; DaGwL aldfny gjls/of u/f0lbg]
-3_ alldtnf0{afnl tyf kzkG5L aldfny pknAw u/fpg]/
-a_ afnl tyf kzkG5L aldf ; DaGwdf ; ldltn]tfl]slbPsf cGo sfo{ug].

&= sldzg kfpq]M aldsn]afnl tyf kzkG5L aldf ; DaGwL sfo{u/afkt clestf{f0{ ; ldltn]
tfl]slbP adf]hd sldzg lbgkg\$.

*= alds lhDd]f/ xg]M -!_ aldssf]; -rfns, sg}sd{f/l, afnl tyf kzkG5L aldf ; DaGwL sfo{
ug]aldf clestf{f]afnl tyf kzkG5L aldf aldfny lng\$]xslxt lj?4 sg}sfd u/l gf\$; fg
kfofPdf To; sf]lhDd]f/l aldsn]lng' kg\$.

(= afnl tyf kzkG5L aldfny ; DaGwL Joj :yf M -!_ aldsn]afnl tyf kzkG5L aldf Joj ; fo
; -rfng ubf{aldfzNs k|kt u/]kZrft dfq aldfny hf/l ug{kq\$.
-@_ aldf Pq, @)\$ (adf]hd aldfzNssf] eQmfgl gu/l aldfny nfu" gxg] xgfn]
aldfzNssf]tIsfn eQmfgl ug{alldt tyf ; DalGwt ; b:o ; :yfsf]bfloj xg\$.

-#_ afnl tyf kzkG5L aldfny]sf]9fFf tyf cGo Joj :yf ; ldltn]tfl]slbP adf]hd
xg\$.

!= cfw/e't tflnd lbgkg]M aldsn]cf^gf]afnl tyf kzkG5L aldfdf sfo{ug]sd{f/l tyf
cfknh]lgoQm u/\$f afnl tyf kzkG5L aldf ; DaGwL sfo{ug]aldf clestf{f0{sfd f nufpg'
k} {afnl tyf kzkG5L aldf ; -rfng, Joj :yfkq, lj t/of tyf bfjl eQmfgl k\$pf ; DaGwdf
cfw/e't tflnd lbg' kg\$.

kl/R5b -#

bfjL eQmfgl

!!= bfal eQmfgl M -!_ aldsn]cfkñ ; dlf k/\$f afnl tyf kzkG5L aldf bfalsf]tTsfñ 5fglag u/L tl; #-)_ lbg leq bfal eQmfgl ug{Joj :yf ldnfpg' kg\$.

-@_ pklgbZg -!_ adfllhd bfal eQmfgl ubf{cfkñ} t/\$f] afnl tyf kzkG5L aldfsf] bfal ; DaGwl cfj Zos sfuhft kñt ePk15 ; ft -&_ lbg leq 5fglag u/f0{bfloTj oisg u/L eQmfgl ug{kgl}ePdf alldtnf0{eQmfgl ug{kgl} .

-#_ pklgbZg -@_ adfllhd aldsn]bfal eQmfgl ubf{36yf 36\$} ; dodf ePsf]jf:tlj s lft j f aldf /sd hñ sd xG5 ; f]a/fa/sf]/sd dfq bfal eQmfgl ug{kgl} .

-\$_ pklgbZg -#_ adfllhdsf] sfuhft, ljj /of tyf l; knf/; adfllhd bfal eQmfgl ug{kgl} ePdf :ki6 cfwf/ / sf/of vhf0{alldtnf0{lnlvt hfgsf/L lbgkg\$.

-%_ afnl tyf kzkG5L aldfny cftu\$ sg}xflggf\$; fgl ePdf To:tf]xflggf\$; fglsf]lgl/lf0f - ; e] ug{/ aldfny]sf]cfwf/df lftlsf]dNoflg ug{sfo{; DalGwt afnl tyf kzkG5L ljj f f kllj lws JolQm 4f/f u/fpg' kg\$.

-^_ bfal eQmfgl ; DaGwdf sg}ljjfb pTkGg ePdf aldf lgodfjnl, @)\$ (sf] lgod ## j dflhd aldf ; ldltdf ph/L ug{; Sg\$.

kl/R5b -\$

; /lf0f xg]afnl]sf]lfqkm / nfut

!@= afnl]sf]nfut Mafnl]sf] aldf ubf{afnl nufpbf blv afnl kfSbf ; Dd nllg]nfut dNo s[lf dGqfno dfkñ pknAw u/fPsf]cfwf/e't nfut ljj /of j dflhd xg\$.

!#= Gogtd lfqkm M k]o\$ s[fsn]; /lf0f ug{kfpg]afnl]sf]Gogtd lfqkm kxf8df cf7 cggf - cfwf /f]kg_ / t/f0df Ps s]f xg' kg\$. ; f]eGbf sd lfqkm]df nuf0Psf]afnl]sf nflu aldfny hf/L ul/g]5g .

kl/R5b -%

; /!f of xg]kzkG5L wgsf]clwstd aldf]sf]l; df / pd]

!\$= clwstd aldf] M a\$ j f lj Qlo ; :yfaf6 Cof In0{v/lb u/\$f] cfkmg}uf]df xs\$]j f cfkmg}
nufglaf6 v/lb u/\$f]kzkG5Lwgx?sf]:yflgo dNosf]cfwf/df aldf] /sd bxf o adf]hd xg\$ M

s_ uf0e}L

uf0{	pfgt	:yfglo
afR5L -! j if{ Ddsf]	?=#,))) ÷-	?=! ,))) ÷-
afR5L -! j if{b}v dflysf]	?=&%,))) ÷-	?=@%,))) ÷-
bwfn'	?=! ,%,))) ÷-	?=% ,))) ÷-

j f ; f\$]j f:tlj s dNo hğ sd xG5 ; f]; Dd .

e}L	pfgt	:yfglo
kf8L -!* dlxgf; Ddsf]	?=#,))) ÷-	?=!%,))) ÷-
kf8L -!* dlxgf dflysf]	?=^,))) ÷-	?=#,))) ÷-
bwfn'	?=! ,@%,))) ÷-	?=& ,))) ÷-

j f ; f\$]j f:tlj s dNo hğ sd xG5 ; f]; Dd .

v_ k}hggsf]nflu kflnPsf]k|t /fE} tyf ; f\$] a9ldf ?& ,))) .- ; Q/L xhf/_ j f ; f\$] j f:tlj s dNo hğ sd xG5 ; f]; Dd .

u_ 9]fgl j f hf]gsf]nflu k|t uf? Jff /fE}f\$] ? \$)=))) .- -rfln; xhf/_ j f ; f\$]j f:tlj s dNo hğ sd xG5 ; f]; Dd .

3_ gfs÷rf}L

afR5L	?=!@,))) ÷-
sf]hl	?=@%,))) ÷-
bwfn'	?=% ,))) ÷-
j o:s ofs	?=* ,))) ÷-

j f ; f\$]j f:tlj s dNo hğ sd xG5 ; f]; Dd .

a_ df; sf]nflu kflnPsf e\$} afv} tyf au/sf]cf]bsf kf7fx?sf]pd] cg; f/ :yfglo ahf/ dNo j f a9ldf ?=* ,))) .- -cf7 xhf/_ xg\$.

r_ kf7f kf7L pTkfbgsf nflu kflng]dfpsf]dNo a9ldf bxf o adf]hd xg\$ M
afv} / e\$} ?=! ,))) .-
au/ ?=! ,))) .-

\

5_ df; ; rNnf tyf c08fsf]nflu kflng]xfF j f sv//fsf]dMo bxf0 adf]hd xg\$ M

af0n/ -cf7 x\tsf] ?=\$))÷-	
-df; 'pTkfbg ugI	
n0; {-c08f kfgI	?=&)).-
x0fr/L -rNnf kfgI	?=!,@)).-
xfF -c08f kfgI	?=&)).-
xfF -df; 'pTkfbg ugI	?=^)).-

!%= pdI M kzwgsf]aldfof]o pdI -G0gtd / clwstd_ bxf0 adf]hd xg\$ M

s_ :yfglo tyf p0gt hftsf]uf0{@ aif{-cyj f klxnf]j } ePsf] b]v !)

j if{ Dd

v_ e}L # aif{-cyj f klxnf]j } ePsf] b]v !@ j if{ Dd

u_ :yfglo tyf p0gt gZnsf]afR5L-sf]hl j f kf8lsf]^ dlxgfb]v @ j if{ Dd

3_ k]hggsf]nflu p0gt gZnsf]; f0]j f /fEfsf]# j if{ }v & j if{ Dd

a_ 9]fgl j f hf]gsf]nflu uf? Jff /fEif # j if{ }v !@ j if{ Dd

r_ e\$ f, afv] / aw/ # dlxgfb]v lj slsf nflu tof/ xGh; Dd .

:kli6s/0f M afnl tyf kzk65lsf] aldf]sf] xsdf k]o\$ aif{ tYof] x]L cfj Zos kg/fj nf\$g ug{; lsg\$ tyf o; lgbzgd f; dfj z gePsf afnl, kzk65L tyf c6osf]aldf]sf]xsdf ; Dal6wt d6qfno dfkmt pknAw ePsf]tYof]nf0{cfwf/ dfgl lgwf}0f ug{; lsg\$.

!_ kzk65lsf]dMo, hft / kflng]lfq cg; f/ km/s km/s xg ; Sg\$.

@_ kzk65lsf]dMof]g ubf{k|tflj t kzk65lsf]pdI, :jf:Yo l:yIt / pTkfbsTj sf]cfwf/df ug{ kg\$.

#_ t/ o; /L lgwf}0f ul/g]dMo :yfglo ahf/df rn\$]dMo e6bf a9L xg]5g\

\$_ aldf ul/Psf] afnl tyf kzk65lsf] aldf cj lw leq lflt ePdf lfltsf]dMof]g ; Dj l6wt laz]f1=k]lj lwsaf6 u/fpg' kg\$.

kl/R5b - ^

ljljw

!^= lj j /0f k7fpg' kgIM -!_ aldsn]cfknh]hf/L u/\$f]afnl tyf kzkG5L aldf ; DaGwL aldfny,
To:tf]aldfn]n]l; hgf u/\$f]bfloTj tyf hf]vd tyf tfl]slbP adf]hdsf cG0 ; 'rgfx? ; lxt
cg; 'rL-! adf]hdsf]9fFfdf kTo\$ qdf; s ; dft ePsf]ldltn]kGw|-!%_ lbg leq lgoldt
?kdf aldf ; ldltdf lj j /0f k7fpg' kg5 .

-@_ ; ldltn]cfj Zos 7fgdf sg}aldsaf6 afnl tyf kzkG5L aldf ; DaGwL aldfny adf]hdsf]
bfloTj sf ; DaGwdf cfj Zos ; 'rgf, sfuhft tyf lj j /0f dfu ug{; Sg5 .

#_ pklgbzg -@_ adf]hd dfu u/df To:tf] ; 'rgf, sfuhft tyf lj j /0f pknAw u/fpg'
; DaGwt aldssf]sQ{0 xg5 .

!&= cgludg ugIM -!_ aldsn]afnl tyf kzkG5L aldfdf ; DaGwL aldfny adf]hdsf] bfloTj
eQifg u/\$f]; DaGwdf ; ldltn]cfj Zostf cg; f/ cfkm]f sg}lj z]f1 dftm cgludg ug5
.

-@_ pklgbzg -!_ adf]hd cgludg ubf{aldsn]aldtnf0{xfgl-gf\$; fgl xg]u/L bfal eQifgl
u/\$f]kfOPdf To:tf]aldsnf0{; ldltn]cfj Zos sf/j fxl ug{; Sg5 .

!*= lgbzg adf]hd xg]M aldf lgodfj nldf pNny ePsf] lj ifodf ; flx lgodfj nl adf]hd /
cGosf]xsdf o; lgbzg adf]hd xg5 .

!(= lgbzg lbg ; Sg] M -!_ ; ldltn] afnl tyf kzkG5L aldfsf] bfal eQifgl sf ; DaGwdf
aldsnf0{cfj Zos lgbzg lbg ; Sg5 .

-@_ o; lgbzg kfgf ug{aldssf]sQ{0 xg5 .

@)= AofVof ug]clwsf/ M of]lgbzgsf]AofVof ug]clwsf/ aldf ; ldltnf0{xg5 .

@!= afwf c8\$fp / krsfpM -!_ o; lgbzg cg; f/ sg}afwf c8kg cf0k/df aldf ; ldltn]
afwf c8\$fpM krsfp ug{; Sg5 .

-@_ o; lgbzgd pNny ePsf laifo o; }lgbzg adf]hd / pNny gePsf laifo kftnt
sfgg adf]hd xg5 .

afnl tyf kzk65l aldfsf]aldzNs / sldzg ; Da6wl Joj :yf

q!#; +	afnl tyf kzk65l aldfsf]lsl; d	aldf zNs	sldzg
!=	afnl aldf	aldf]sf]% k tzt -k t afnl_	aldzNssf]!% k tzt
@=	kz' aldf	aldf]sf]% k tzt -k t aif_{	aldzNssf]!% k tzt
#=	▪k65l aldf	Jofj ; flos	aldzNssf]!% k tzt
		3/kfnj f	

▪ aldfzNs u0fgf ubf{Ps aif{e6bf sd ; dodf pTkfbg k/f xg]k65lsf]xsdf k|t ; dX -Aofr_ / Ps aif{j f ; f]e6bf a9L ; dodf pTkfbg k/f xg]k65lsf]xsdf k|t aif{f b/n]aldzNs u0fgf ugk65 .

:kli6s/0f M afnl tyf kzk65lsf]aldzNs cfjZostf cg; f/ kl/dfhg ug{ ; lsg5 tyf o ; lgbZgdf ; dfj Z gePsf afnl, kzk65l tyf c6osf]aldzNs ; d] o ; }lgbZgsf]clwgdf /lx t]g ; lsg5 .

cg! rL-!
 -lgbZg !^ ; # ; DalGwt_

aldssf]gfd M
 7\ufgf M
 aldfs]lsl; d M

qm; +	alldtsf] gfd	7\ufgf		aldfn\y g+	aldf /sd	aldfzlls -s_	bfal eQrfgl /sd -v_	art -s-v_	slknot
		lhNnf	g= kf=: uf=la=; =						

v08 3

aldf lgbfzsf

**Affnl tyf kzwg aldfsflklldoddf cgbfg pknAw u/fpg]
lgb[zsf, @)&)**

k|tfjgf M कृषि तथा पशुपालन व्यवसायमा भएका जोखिमहरु कम गरी ती व्यवसाय तर्फ कृषकहरुलाई आकर्षण गर्न र कृषि क्षेत्रमा निजी तथा सहकारी क्षेत्रको लगानी बढाउन र लगानी सुरक्षित गर्न आवश्यक भएकोछ । यो आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्न नेपाल सरकारको शासकीय तथा आर्थिक सुधारको तत्कालीन कार्ययोजना, २०६९ को कृषि क्षेत्र विकास सम्बन्धी वुँदा नं. ११ मा माछा, पशुपंक्षी र कृषि उपजको व्यवसायिक उत्पादनमा जोखिम बीमा गरिदिने र सो बीमाको ५० प्रतिशत अनुदान सरकारले दिने भनि उल्लेख हुनुका साथै नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयले जारी गरेको आर्थिक वर्ष २०६९/७० को आय-व्ययको सार्वजनिक जानकारी वक्तव्यको वुँदा नं. ३० मा समेत “कृषिको व्यवसायीकरणका लागि जोखिम न्यूनीकरण गरी कृषकले माछा, पशुपंक्षी र कृषि उपजमा गरेको लगानीलाई सुरक्षित गर्न २०६९ माघ १ गते देखि लागु भएको माछा, पशुपंक्षी र बाली बीमा कार्यक्रममा सहभागी कृषकहरुले तिरेको बीमा प्रिमियमवापतको ५० प्रतिशत रकम नेपाल सरकारले व्यहोने गरी बजेट विनियोजन भए अनुसारको कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न वाञ्छनिय भएकोले सुशासन (व्यवस्थापन र सञ्चालन) ऐन, २०६४ को दफा ४५ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले यो निर्देशिका स्वीकृत गरी लागु गरेको छ ।

kl/R5b-!
kl/IDes

! = ; Hfkt gfd / kl/De M

- (क) यो निर्देशिकाको नाम Affnl tyf kzwg aldfsflklldoddf cgbfg pknAw u/fpg]lgb[zsf, @)&) रहेकोछ,
- (ख) यो निर्देशिका नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भएको मितिबाट लागु हुनेछ ।

@ = p2lox? M यस निर्देशिकाको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेका छन् :-

- (क) कृषकहरुको कावु भन्दा बाहिरको परिस्थितीबाट हुन सक्ने सम्भावित जोखिम न्यूनीकरण गरी कृषकहरुलाई व्यवसायिक खेती तर्फ आकर्षित गर्न सहयोग गर्ने,

- (ख) कृषिको व्यवसायीकरणका लागि जोखिम न्यूनीकरण गरी कृषकले माछा, पशुपंक्षी र कृषि उपजमा गरेको लगानीलाई सुरक्षित गर्न सहयोग गर्ने,
- (ग) कृषि क्षेत्रमा नीजी तथा सहकारी क्षेत्रको लगानी आकर्षित गर्न सहयोग गर्ने ।

#=

परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,

- (क) **खेती** भन्नाले खेती गरिएका अन्न, तरकारी, फलफूल, नगदेबाली, औद्योगिक बाली लगायतका कृषि उपजलाई जनाउँछ, यसले मत्स्य पालन, मौरी पालन, रेशम खेती, च्याउ खेती समेतलाई जनाउँछ ।
- (ख) **घरपालुवा पशु** र **पन्छीहरू**लाई जनाउँछ । यसले स्त्री र पुरुष जाति दुवैलाई समेट्छ ।
- (ग) **बीमा ऐन, २०४९** बमोजिम दर्ता भएको बीमा कम्पनी सम्झनु पर्छ र सो शब्दले पुर्नवीमकलाई समेत जनाउँछ ।
- (घ) **बाली वा पशुपन्छीको बीमा गराउने व्यक्ति वा परिवार वा कृषक समूह वा कृषक समिति वा कृषक सहकारी भन्ने सम्झनु पर्छ ।**
- (ङ) **बीमा समितिबाट जारी गरिएको बीमा लेख सम्झनु पर्छ ।**
- (च) **बाढी, पहिरो, खडेरी, अतिवृष्टि, अनावृष्टि, असिना, हिंड, तुसारो, बाली र पशुका रोग तथा किराहरू, भूकम्प, चट्याङ्ग, बाँझोपन तथा दुर्घटना जस्ता विभिन्न परिस्थितीलाई जनाउँछ ।**
- (छ) **बाली तथा पशुधन बीमा कोष व्यवस्थापन समितिलाई जनाउँछ ।**
- (ज) **जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/जिल्ला पशु सेवा कार्यालय जनाउँछ ।**
- (झ) **कृषि विकास मन्त्रालयलाई जनाउँछ ।**

kl/R5b-@

afnl tyf kzwg aldfsf]lklldod /sddf cgbfg lj t/0f Joj :yf
\$= afnl tyf kzwg aldf sf]f Joj :yfkq ; ldl t M

(क) यस निर्देशिकामा व्यवस्था भए बमोजिम बाली तथा पशुधन बीमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा एक afnl tyf kzwg aldf sf]f Joj :yfkq ; ldl t M रहनेछ ।

(ख) उपदफा (क) बमोजिमको समितिमा देहाय बमोजिमका सदस्यहरु रहने छन् :-

सचिव, कृषि विकास मन्त्रालय	अध्यक्ष
सह-सचिव, अर्थ मन्त्रालय	सदस्य
सह-सचिव, कृषि विकास मन्त्रालय	सदस्य
सह-सचिव, राष्ट्रिय योजना आयोग (कृषि हेर्ने)	सदस्य
महा-निर्देशक, कृषि विभाग	सदस्य
महा-निर्देशक, पशु सेवा विभाग	सदस्य
मन्त्रालयले मनोनयन गरेको बीमा कम्पनीहरुको प्रतिनिधित्व गर्ने एक जना प्रतिनिधि	सदस्य
मन्त्रालयले मनोनयन गरेको कृषि विज्ञ वा पशु विज्ञ एक जना	सदस्य
कार्यकारी निर्देशक, बीमा समिति	सदस्य-सचिव

(ग) उपदफा (ख) बमोजिमको समितिमा मन्त्रालयबाट मनोनित सदस्यहरुको पदावधि दुई वर्षको हुनेछ र निजहरु पुनः मनोनयन हुन सक्नेछन् ।

(घ) समितिको बैठक अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ र बैठक सम्बन्धी अन्य निर्देशिका समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

(ङ) समितिको सचिवालय बीमा समितिको कार्यालयमा रहनेछ ।

(च) समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(१) बाली तथा पशुधन बीमा कार्यक्रम कार्यान्वयनको सम्बन्धमा देखिएका विवाद एवं समस्याहरु समाधान गर्ने ।

(२) बाली तथा पशुधन बीमा अनुदानको लागि आवश्यक पर्ने वार्षिक बजेट रकम अनुमान गरी मन्त्रालयमा प्रस्ताव पेश गर्ने ।

- (३) बाली तथा पशुधन बीमा गर्ने कम्पनीलाई बीमा प्रिमियमको ५० प्रतिशत सम्म रकम अनुदान उपलब्ध गराउन व्यवस्था मिलाउने ।
- (४) बीमक कम्पनीहरुबाट बीमा लेख बमोजिम कृषकहरुलाई सहजरूपमा दावी भुक्तानी उपलब्ध गराउन व्यवस्था मिलाउने ।
- (५) बाली तथा पशुधन बीमा सम्बन्धी अन्य कार्यहरु ।

%= afnl tyf kzwg aldf sfllsf] :yfkqf M

- (क) बाली तथा पशुधन बीमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा एक छुट्टै कोषको स्थापना गरिनेछ ।
- (ख) उपदफा (क) बमोजिमको कोषमा देहायका रकमहरु रहने छन् :-
 - (१) नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान रकम,
 - (२) राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरुबाट कृषि तथा पशुधन बीमाको लागि प्राप्त हुने सहयोग रकम,
 - (३) स्थानीय निकाय, समुदाय तथा समूहबाट प्राप्त हुने रकम,
 - (४) अन्य कुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम ।
- (ग) उपदफा (ख) को (२) बमोजिमको रकम प्राप्त गर्नु अघि अर्थ मन्त्रालयको स्वीकृत लिनु पर्नेछ ।

^= sfllsf] ; ~rfng ; DaGwl Joj :yf M कोषको सञ्चालन देहाय बमोजिम गरिनेछ :-

- (क) कोषमा प्राप्त हुने रकम नेपाल सरकारले तोकेको “क” वर्गको बैंकमा समितिको नाममा खाता खोली जम्मा गरिनेछ,
- (ख) कोषको खाता सञ्चालन समितिको अध्यक्ष र सदस्य सचिवको संयुक्त दस्तखतबाट गरिनेछ,
- (ग) कोषबाट बीमा प्रिमियम अनुदानको लागि मात्र खर्च गरिनेछ,
- (घ) नेपाल सरकारबाट जारी भएका वा जारी हुने नीति निर्देशन बमोजिम बाली तथा पशुपन्छी बीमामा अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ,
- (ङ) समितिले आवश्यक ठानेमा कोषको सञ्चालनका लागि छुट्टै निर्देशिका बनाई कार्य गर्न सक्नेछ ।

पशुपन्ध्री बीमा निर्देशन, २०६९ र सम्बन्धित बीमा लेखमा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

(= cgldg ; Da6wL Joj :yf M

- (क) अनुदान स्कीम अन्तर्गत बाली तथा पशुधनको जोखिम बीमा गर्ने बीमकले आफूले जारी गरेको बाली तथा पशुधन बीमा सम्बन्धी बीमालेख, त्यस्तो बीमा लेखले सिर्जना गरेको दायित्व तथा जोखिम तथा तोकिए दिएको बमोजिमका अन्य सूचनाहरु सहितको विवरण प्रत्येक चौमासिक समाप्त भएको मितिले पन्ध्र (१५) दिन भित्र नियमित रूपमा समितिमा पठाउनु पर्नेछ,
- (ख) अनुदान स्कीम अन्तर्गत बाली तथा पशुधनको जोखिम बीमा सदुपयोग र प्रभावकारिता वारे केन्द्रीयस्तरबाट अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको कार्य मन्त्रालय, बीमा समिति र समितिबाट हुनेछ,
- (ग) जिल्लास्तरमा नियमित अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको कार्य सम्बन्धित कार्यालय र सो अन्तर्गतको सेवा केन्द्र/उपकेन्द्रबाट हुनेछ ।

!)= ljljw M

- (क) यस निर्देशिकामा उल्लेख भएका विषयवस्तुका सम्बन्धमा कुनै विवाद भएमा सो को व्याख्या समितिको निर्णय बमोजिम हुनेछ, सो बाहेक अन्य विषयमा बाली तथा पशुपन्ध्री बीमा निर्देशन २०६९, बीमा लेख, बीमा ऐन २०४९, बीमा नियमावली, २०४९ र प्रचलित नेपालको कानून बमोजिम हुनेछ,
- (ख) मन्त्रालयको कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा तथ्याङ्क महाशाखा बाली तथा पशुधन बीमा सम्बन्धी कार्यहरुको समन्वयका लागि सम्पर्क विन्दुको रूपमा रहनेछ ।

v08^a

aldf n]v x?

wfgafnl aldf

cf'n' v]tl aldf

t/sf/l v]tl aldf

kmnkmh v]tl aldf

kzwg aldf

kG5L aldf

df5f aldf

=====06:of7Q; sDkgl Inld6B
 sQblo sfofno M=====
 kifg g+-===== kifos; -===== OQh=====

wfagafnl aldfny

wfagafnlsf]wgláf/f k|tfj tyf 3f]f0ff, hğ s/f o; s/f/sf]cfwf/ xg] tyf o; alDfn]df ; dfj ž ePsf] dflgg] lj ifodf ; xdlf hgfo{ aldfzNssf] /sd eQmfgl ePsf] cfwf/df
 =====06:of7Q; s+n- -o; kl5 alds elgPsf] ; dl f bxfodf plNnlvt aldfsf]nflu k|tfj
 ul/Psf]h]o; jldfn]sf]cg; rL, lj j /of tflnsf, kl/efiff, lj zif Joj :yf, ckj fb / ; t? o;
 s/f/gfdsf]cleGg cE dflgg]u/l aldf zNs eQmfglsf]k|tkm :j k aldsn]alDffsf]cj lwleq
 wfagafnlsf]lj j /of tflnsdf plNy eP adf]hdsf wfagafnlsf]lft÷xflggf\$; fgl ePdf nfut dNo
 cg; f/sf]lftkl't{/sd ; DalGwt klfnf0{eQmfgl ug5 .

aldfny]n]/lffj /of ug[hf]vdxç M

o; aldfny] cftuŧ bxfosf hf]vdxç ; dfj ž 5gM

- !_ bxfosf sg}sf/0faf6 cg; rLdf plNnlvt wfagafnlsf] aldf cj lwleq xflggf\$; fgl ePdf
 nfut dNo cg; f/sf]lftkl't{/sd eQmfgl lbg5 . aldsn]pQm cg; rLdf plNnlvt aldf
 /sdsf]() k|tzt /sd aldtnf0{eQmfgl ug5 M
- s_ cfunful, r6df^a
- v_ ešDk,
- u_ af9L÷8] fg ÷v8]L
- 3_ klx/f}e"vng,
- ^a cfwa}L, cl; gf, lxpFj f t; f/f]
- r_ cfsl:ds÷b36gfh6o afxð sf/0fx?,
- 5_ ls/f tyf /f]faf6 xg]xflg-gf\$; fgl .

lftkl't{glbg]cj :yfx?

aldsn]lgDg cj :yfx?df o; aldfny] cftuŧ bfal eQmfgl lbg]5g M

- !_ wfagafnlsf] wgl j f lghsf] Psf3/ kl/j f/sf ; b:osf] nfk/jfxlsf] sf/0fn] j f hfgfhfg
 dgf]-hgsf]p2]oaf6 j f l/; Ojlk0f{Joj xf/sf]sf/0faf6 lft ePdf .
- @_ ; /sf/l lgsfo j f cGo dfgotf k|t sfggl lgsfosf]cfbždf wfg afnlfnf0{gi6 ugkg]ePdf

#_ wfgafnl r[?]L ePdf .

-\$_ alidtn]ckngf]hluuf lasl j f :j fldTj x:tfGt/Of u/\$f]cj:yfdf . t/ sfgg j dflhd
hluufsf]:j fldTj :j t Mkl/j tG xg]cj:yfdf of]kfj wfg nfu" xg]5g .

-%_ oC, cltqndOf, lj bZL ; Gb sf/j fxl -o4 3fif0ff ePsf]xf] \j f gxf] \ uXo4, /fhbfX, sflGt,
; Of lj knj, ; lgs lj b[ksf]sf/Ofaf6 alldt wfgafnlsf]lflt ePdf .

^- bxfosf]k]olf j f ck]olf Gkdf l; hGf ePsf]jf ; f\$]k]tsh of]ubfgaf6 pTkGg sf/Ofn]
alldt wfgafnlsf]lflt ePdf M

-s_ cf0f]j s lj]s/Of j f cf0f]j s 0Gwgsf]Hj ngkl5 zif /x\$]a\$Ddf kbfa6 lg:sg]
/lBof]wdff -:j tM hf/L /xg]c0f]sf]lj R5bgsf]Hj ng; d]_ sf] ; ls0tfsf] ; #u6f6
k]olf j f ck]olf Gkn]xg]sg]b36gf,

-v_ cf0f]j s xftxltOf/af6 p7\$]jf ; f] # k]olf j f ck]olf Gkdf ; Mlg /x\$]sf/Ofaf6
ePsf]b36gf .

-&_ wfgafnlsf]wglN]k]tfj krf/fddf lj j /Of lb6f emsf lj j /Of lbPdf j f hf]vd dNof^asg ug\$
nflu cfj Zos kg]j f:tlj stf nsf0{emsf s/ pNnY u/df alds bfalk]t pQ/bfol xg]5g
.
; tX?

!_ wfgafndf sg}/f]u=ls/f j f b] }nfudf wfgafnl wglN]tTsfN cfkng}vrdf plrt /yby
u/fpg' kg\$.

@_ aldsn] rfx\$]f hg; S} ; dodf wfgafnl k/Llf0f ug{ cfpg] alds j f tfl]sPsf] ; #yfsf
cflwsf]s k]t]glwnf0{wfgafnlsf]wglN]k/Llf0f ug{lbg' kg\$.

#_ wfgafnl wglN]wfgafnlsf]lflt=xflg-gf\$; fgl ePdf ; f\$]# lbg]eq ln]vt hfgsf/L :j od\
j f ; b:o ; #yf dfk]t aldsnf0{lbg' kg\$. To:tf]hfgsf/L k]t ePsf]\$* 306fleq alds
j f tfl]sPsf] ; #yf j f k]t]glwn]lflt=xflg-gf\$; fgl]sf]lg/Llf0f ug{ ; Sg]xgfn] ; f]cj lw; Dd
wfgafnlsf] wglN]lflt=xflg-gf\$; fgl]sf] :yfgnf0{oyf cj:yfdf /fVg' kg\$. t/ lflt
Gog]s/Of ug{rfln]Psf]sbdnf0{o; k]j wfgn]sg]afwf k]ofpg]5g .

\$_ wfgafnl wglN]ln]vt ; #gf lb0{sg}klg ; dodf of] aldfnY /2 ug{ ; Sg\$. o:tf]
cj:yfdf aldfnY sfod /x\$]cj]lwsf]lg]bg cg; f/n]xg cfpg]5f]cj]lwsf]aldzNs
/sd s\$ u/L af6l aldfzNs /sd aldsn]lkmf{ug\$. To;/L s\$ ul/g]aldzNssf]
k]tzt lg]bg cg; f/ xg\$ M

<u>aldfn\y sfod /x\$fi</u>		<u>j flif\$ aldfz\Nsd f s\$fi ul/g]</u>
	<u>cj lw</u>	<u>k tzt</u>
@ dlxgf; Dd	M	#) k tzt
# dlxgf; Dd	M	\$) k tzt
\$ dlxgf; Dd	M	%) k tzt
% dlxgf; Dd	M) k tzt
^ dlxgf; Dd	M	&) k tzt
& dlxgf; Dd	M	() k tzt
* dlxgfegbf a9L	M	!)) k tzt

t/ bfal k/\$fi ePdf aldfz\Ns lkmtf{xg]5g} .

%_ aldsn]& lbg]lnlvt ; !gf lb0{sg}klg ; do of]aldfn\y /2 ug{; Sg\$. o:tf]cj:yfdf
aldsn] aldfn\y /2 ePsf] ldltn] af\$il cj lwsf] ; dfgkflts b/sf] aldfz\Ns wfgafnl
wglnf0{lkmtf{ug\$.

^_ o; aldfn\y c\$tu\$ alldt wfgafnl\$fi lfl ePsf]sf/0faf6 xg]c6o jf yk vr{jf xflg-
gf\$; fgl\$fi]bfj l ug{kf0g]5g} .

&_ o; aldfn\ysf]cg; !ldf aldf cj lw ; d\$kt xg]egl p\Nnlvt ePsf]ldltdf :yfglo ; do
cg; f/ /ftsfi]af\$ x -!@_ ah]kl5 o; aldfn\ysf]cj lw ; d\$kt xg\$.

aldfz\Ns

S_ aldfz\Ns aldfi /sdsf]kf\$ -%_ k|tzt k|t afnl\$ b/n]nflg]5 .
v_ ; b:o ; :yf d\$kt aldf ePdf sh aldfz\Nsd f k6w|-!%_ k|tzt 56 lb0g\$.

bfal ; Da6wl k|s\$fi

o; aldfn\yn]/lffj /0f u/\$fi]hfl]vdx?sf sf/0faf6 alldtsf]wfgafnl\$fi]xflg ePdf ; f\$fi
!% lbgleq jf ; f]cj lwleq ; e] gePdf ; f\$fi sf/0f; lxt ; e] xgf; fy a\$ \$ jf ; b:o
; :yf d\$kt b]fosf sfuhftx? alds ; dl f k] ug{ kg\$ M

!_ ; Ssn aldfn\y

@_ k0f{; kn]el/Psf]bfal kmf/fd

#_ ; Da6wt kflj lwssf]k|tj \$g

\$_ ; Da6wt uf=j =; =g= kf=-j 8f sf]; h(dg dr\Nsf

kl/efiff

alldt e[gn]o; aldfn]ysf]cg; 'Ldf gfd pNn]y ePsf] / o; } aldfn]y c[utu] aldf ul/Psf]wfgafnl]sf]; j fldTj ePsf]JolQm j f ; :yf e[gn]; Demg' kb5 .

alldt afnl e[gn]o; aldfn]ysf]cg; 'Ldf gfd / ljj /Of pNn]y ePsf]wfgafnl ; emg' kb5 .

aldf /sd e[gn]alldt tyf aldsaf6 dfgotf k[kt k[llj wsn]; eQm ; kdf e/L aldfsf] k|tfj knf/fdsf] ; fydf k] ePsf]wfgafnl aldfsf]nfut dNo lgwf{Of knf/fddf n]vPsf] 3f]lft dNo ; emg' kb5 .

k[llj lws e[gn] s[if ; j]f s[|b] pks[|b] jf dfgotf k[kt lzlfOf ; :yfaf6 s[if laifodf cfwf/et 1fg xfl; n u/{sf]k[llj lws JolQm ; emg' kb5 .

aldf cj lw e[gn]o; aldfn]ysf]cg; 'Ldf pNn]y ePcg" f/ aldf hf]vd :j]sf/ ul/g] a9Ldf ! aif{ Ddsf]cj lwnf0{ ; emg' kb5 .

afnl xflgf\$; fgl=kdf0f-kq e[gn]; Dal[wt ; b:o ; :yf / k[llj lwsn]alldt afnl]sf]xflg-gf\$; fgl ePsf]egl kdfloft ul/ lbPsf]kdf0fkqnf0{ ; emg' kb5 .

b36gf e[gn]aflx/L cf[fn]:ki6 b]yg ; lsg] / ; fa3flts dflwodaf6 xg]cfs]ds 36gf ; emg' kb5 .

wfgafnl aldfn]ysf]
cg; rl

<p>wfgafnl wgl]sf]gfd M</p> <p>7]f]gf M</p> <p>c~rn===== lhNnf=====</p> <p>g~kf~uf~lj ~; = ===== j 8f g~=====</p> <p>6f]h M===== krf]g g~M=====</p>	<p>aldfn]y g~M</p> <p>clestf{M</p> <p>gfd M</p> <p>sf} g~M</p> <p>aldfn]y hf/l :yfg M</p> <p>aldfn]y hf/l ldt M</p>
<p>aldf cj lw</p> <p>kf/De ldt M</p> <p>; dflkt ldt M</p> <p>lsOf g~M</p> <p>lf]gkm M</p>	<p>aldfn]y hf/l ; do M</p> <p>gubl /l; b g~M</p> <p>gubl /l; b hf/l ldt M</p> <p>gubl /l; b hf/l ; do M</p> <p>sh lf]gkm M</p>
<p>; dX~; ~yf~; ldt~COf lbg]a}~s tyf lj Qlo ; ~y]sf]</p> <p>gfd M</p> <p>7]f]gf M</p> <p>krf]g g~M</p>	<p>sh aldfí ?= M</p> <p>sh aldf zNs M</p>
<p>wfgafnl]sf]lj j /of</p> <p>hft M</p>	

aldfn]y :j]lsf/ ug]clwsf/ kflkt JolQmsf]

x: tflf/ M
gfd M
kb M
ldt M

===== OG:of70; sDkgL Inld68
 sf7df8f}gkfn
 wfgafnl aLdf k|tfj krf/fd

!_ wfgafnl wglSf]gfd M=====

@_ k/f 7lfgf M
 c~rn=====lhNnf=====g-kf=-uf-lj =; = =====
 j 8f g+=====6fjh M=====krfg g-M=====

#_ k} f M=====

\$_ aldf cj lw M=====

%_ s[kof aLdfsf nflu k|tfij t wfgafnlSf]tn p|Nnlvt ljj /Of tflnsdf egkf] M
 afnlSf]lS; d M

qm; +	hft	lfqkm	j tdfg nft dNo -s[if lj sf; dfknt pknAw tYofI adf]hd_	aldf cj lw		aldf /sd
				b v	; Dd	

^_ wfgafnl tkf0\$]Psn :j fldTf j f ; femb/ldf xf]< ; femb/ldf eP ; femb/sf] ljj /Of
 egkf] M

gfd M=====,
 7lfgf M
 c~rn=====lhNnf=====g-kf=-uf-lj =; = =====
 j 8f g+=====6fjh M=====krfg g-M=====

&_ pQm afnlldf ls/f j f /fu nfu\$]5 < olb 5 eg]/fux?sf]:ki6 ljj /Of lbgxf] M

*_ s[ifhGo ; lj wfx? k|kt ug{ePsf]5 < olb 5 eg]Tof]sxfa6 k|kt ug{ePof}<
 s_ ; /sf/l s[if ; j f s[b] =====
 v_ lghl s[if ; j f s[b] =====
 u_ s[ifsbaf6 wfg afnl nufOPsf]:yfgsf]cGbfhl b/l =====

3_ ; /sf/l j f lghl s[fif k[l]j lwsâf/f alldt afnlx₂nf0{ul/g]r\$hfFsf]lj j /0f M

(_ lj ut ! j if(âf tkf0{sf]sg)wfgafnl[sf]xflggf\$; fgl ePsf]5 < 5 eg]lgDg lj j /0f egxf] M

j if{	gf\$; fgl[sf]sf/0f	gf\$; fg ePsf]kl/df0f

!)_ sg}a}S j f lj Q sDkgl j f ; xsf/Ln]pQm wfg afnl df nufgl u/\$f]5 < 5 eg] pQm j }\$
 j f lj Q sDkgl j f ; xsf/Lsf]gfd / 7Ûfgf pNny ugxf] M

gfd M=====

c-rn=====lhNnf=====g-kf=-uf-lj =; = =====

j 8f g+======6fjh M=====knfj g-M=====

lnPsf]C0fsf]/sd M?=-=====cIf/df_=====

*d=xfdln]dfly pNnlvt afnl-x₂sf]aldf ===== sDkgl lnd6B; # sDkgl[sf]; t{
 a6b]h adf]hd ug{k|tfj ub5fF. d=xfdl dfly pNnlvt kZgx?sf]pQ/ ; lo ePsf] afnl-x?
 nf0{oyfy{9^adn]j 0fg ul/Psf]Joxf]f k]ofet ub5fF. dh-xfdln]aldf; # ; Dalwt sg}klg
 ; Fgf, lj j /0f j f tYo gnSfPsf]/ oxl k|tfj g}sDkgl / d=xfdl lar xg]; Demf]fsf]cfwf/ xg]
 s/f 3f]f0ff ub5fF.*

k|tfj ssf]
 ; xl M
 gfd M
 ldt M

=====
 OG:of7Q; sDkgL Inld6B
 sf7df68f}gkfn
 s[if k[lj lwssf]kdf0fkq

-k|tfj s ; E}; ÆUg xg' kgI

!_ wfgafnl wglst]gfd M=====

@_ 7lfgf M
 c~rn=====lhNnf=====g-kf=-:uf=lj =; = =====
 j 8f g+======6fjh M=====kmfj g-M=====

#_ k} f M=====

\$_ aldfsf]nflu k|tfij t k|o\$ wfgafnlst]lj j /of M
 afnlst]lsl; d M

q# ; +	hft	lfqkm	nfut dNo
!_			
@_			
#_			

%_ wfgafnl c; n cj :yfdf 5 <

=====

^_ wfgafnl slxNo}sg}/fj j f ls/faf6 kēfij t lyof]< olb lyof]eg]lj j /of lbgxf] \<

=====

&_ wfgafnl /fdf] E :ofxf/ ul/Psf]h:tf]b]v65 <

=====

*_ wfgafnlst]glhsdf sg}; ?j f j f ; aqfnds /fj km]hPsf]lyof]<

=====

(pQm wfgafnl sf] hf] vdnf0{ :j lsfg{ gldNg] c? sg} hfgsf/ l 5 < olb 5 eg] To; sf]
lj j /of lbgxf] \

!)_ tkf0{ pQm wfgafnl sf] hf] vdnf0{ :j lsfg/ ug{ sDkglnf0{ ; emfj lbg rfxgx65 <

*cg; l'rdf pllnlv t wfgafnl x? sf] dh] wfgkj' \$ k/ l'f0f u/ f. k/ t' t lj j /of, d' llo / pQ/ x? d' f]
hfgsf/ ldf cfP; Dd ; xl 5g\ e6g] s/ f kdf l0ft ub5'.*

wfgafnl wgl sf]
gfd M
; xl M
7ψfgf M
ldlt M

kflj lwssf]
gfd M
; xl M
7ψfg M
ldlt M

=====06:of70; sDkgL Inld68

stblo sfoffo M =====
 krfq g+- ===== khofS; - ===== Odjh=====

cf'n' v]l aldfn]y

cf'n' v]l]sf]wglaf/f k]tfj tyf 3f]f0ff, hg s/f o; s/f/sf]cfwf/ xg]tyf o; alDffn]df ; dfj z ePsf] dflgg] ljifodf ; xdl t hgf0{ aldizNssf] /sd eQrfgl ePsf] cfwf/df =====06:of70; s+n= -o; kl5 alds elgPsf] ; dl f bxfodf p]n]lvt aldfsf]nflu k]tfj ul/Psf]h]o; aldfn]y]sf]cg; rL, lj j /of tflnsf, kl/efiff, lj z]f Joj :yf, ckj fb / ; t]x o; s/f/gfdsf]clegg cE dflgg]u/l aldf zNs eQrfgl]sf]k]tkm :j z k aldsn]alDffsf]cj lwleq cf'n' v]l]sf]lj j /of tflnsdf p]n]y eP adf]hdsf cf'n' v]l]sf] lft÷xflggf\$; fgl ePdf nfut d]no cg; f/sf]lftk]t{/sd ; DalGwt klfnf0{eQrfgl ug5 .

aldfn]n]/lffj /of ug[hf]vdx; M

o; aldfn]y c]tu]t bxfosf hf]vdx; ; dfj z 5gM

- !_ bxfosf sg]sf/0faf6 cg; rLdf p]n]lvt cf'n' v]l]sf]aldf cj lwleq xflg-gf\$; fgl ePdf nfut d]no cg; f/sf]lftk]t{/sd eQrfgl lbg5 . aldsn]pQm cg; rLdf p]n]lvt aldf /sdsf]() k]tzt /sd aldtnf0{eQrfgl ug5 M
- s_ cfunful, r6df^a
- v_ e5Dk,
- u_ af9l÷8] fg ÷v8]l
- 3_ klx/f]e"vng,
- ^a cf]wa]x/L, cl; gf, lxp]f j t; f/f]
- r_ cfs]l:ds÷b36gfh6o afx8 sf/0fx?,
- 5_ ls/f tyf /f]uaf6 xg]xflggf\$; fgl .

lftk]t{glbg]cj :yfx?

aldsn]lgDg cj :yfx?df o; aldfn]y c]tu]t bfal eQrfgl lbg]5g M

- !_ cf'n' v]l]sf] wgl j f lghsf] Psf3/ kl/jf/sf ; b:osf] nfk/j fx]sf] sf/0fn] j f hgf]hfg dgf]-hgsf]p2]oaf6 j f l/; Oj lk0f{Joj xf/sf]sf/0faf6 lft ePdf .
- @_ ; /sf/l lgsfo j f c6o dfgotf k]t sfgg] lgsfosf]cfb]zdf cf'n' v]l]lnf0{gi6 ug]kg] ePdf .

#_ cfn'v]l r]l ePdf .
 -\$_ alldtn]cfk]g]h]luf las] j f :j fldTj x:tfGt/Of u/}f]cj :yfdf . t/ sfgg j df]hd
 h]lufsf]:j fldTj :j t M kl/j tG xg]cj :yfdf of]kfj wfg nfu"Xg]5g .
 %_ ot, cltqmdOf, lj b]zL ; G o sf/j fxl -o4 3f]f0ff ePsf]xf] \j gxf] \ u{x04, /fhb]k, s]l]Gt,
 ; Qf lj knj, ; lgs lj b]k]sf]sf/Ofaf6 alldt cfn'v]lsf]lflt ePdf .
 ^_ b]k]fosf]k]lolf j f ck]lolf G kdf l; hGf ePsf]j f ; f}f]k]l]sh of]ubfgaf6 pTkGg sf/Ofn]
 alldt cfn'v]lsf]lflt ePdf M
 -s_ cf0f]j s lj]s/Of j f cf0f]j s 0Gwgsf]Hj ngkl5 z]f /x}f] a}Ddf kb]y}af6 lg:sg]
 /l]Bof]ld}f -:j tM hf/L /xg] c0f]sf] lj R5]b]gsf]Hj ng; d]_ sf] ; l]s}t]sf] ; #u}af6
 k]lolf j f ck]lolf G kn]xg]sg]b3Ggf,
 -v_ cf0f]j s xft]ltof/af6 p7}f]j f ; f] G k]lolf j f ck]lolf G kdf ; M]lg /x}f]sf/Ofaf6
 ePsf]b3Ggf .

&_ cfn'v]lsf]wgl]k]t]fj kmf/fddf lj j/Of lb}f en}f lj j/Of lbPdf j f hf]vd d]Nof^sg
 ug}f nflu cf]Zos kg]j f:t]j stf n}sf0{en}f s/f pln]y u/}f alds bfalk]t pQ/bfol
 xg]5g .

; t?}

!_ cfn'v]ldf sg]/f]u}ls/f j f b] }nfud]f cfn'v]l wgl]t]Isfn cfk]g}vr}f plrt /y]b]y
 u/fpg'kg} .

@_ aldsn] rfx}f] hg; s}; dodf cfn'v]l k/L]fOf ug{cfpg] alds j f t]l]sPsf] ; #yfsf
 cf]lwsf]/s k]l]t]glwnf0{cfn'v]lsf]wgl]k/L]fOf ug{lbg'kg} .

#_ cfn'v]l wgl]cfn'v]lsf]lflt÷xflggf\$; fgl ePdf ; f}f]# lbg]eq ln]vt hf]gsf/L :j od\
 j f ; b:o ; #yf dfk]t aldsnf0{lbg'kg} . To:t]hf]gsf/L k]k]t ePsf]\$* 306fleq alds
 j f t]l]sPsf] ; #yf j f k]l]t]glwn] lflt÷xflg-gf\$; fg]sf]lg/L]fOf ug{; Sg]xg]fn]; f]cj lw; Dd
 cfn'v]lsf]wgl] lflt÷xflg-gf\$; fg]sf] :yf]gnf0{oyf cj:yfdf /f]g'kg} . t/ lflt
 Gog]s/Of ug{r]fln]Psf]sbdnf0{o; k]j wfg]sg]afw} k}ofpg]5g .

\$_ cfn'v]l wgl]ln]vt ; #gf lb0{sg}klg ; dodf of]aldn]y /2 ug{; Sg} . o:t]f]
 cj:yfdf aldn]y sfod /x}f]cj lwsf]lgDg cg; f/n]xg cfpg]5f}f]cj lwsf]aldz]Ns
 /sd s}f u/L af}l aldz]Ns /sd aldsn]lkm]t{ug} . To;/L s}f ul/g]aldz]Nssf]
 k]l]tzt lgDg cg; f/ xg} M

<u>aldfn] sfod /x\$]</u>		<u>j flif\$ aldfz]nsdf s\$] ul/g]</u>
<u>c] lw</u>		<u>kl]tzt</u>
@ dlxgf; Dd	M	#) kl]tzt
# dlxgf; Dd	M	\$) kl]tzt
\$ dlxgf; Dd	M	%) kl]tzt
% dlxgf; Dd	M) kl]tzt
^ dlxgf; Dd	M	&) kl]tzt
& dlxgf; Dd	M	() kl]tzt
* dlxgf; Dd	M	!)) kl]tzt

t/ bfal k/\$]ePdf aldfz]ns lkmtf{xg]5} .

%_ aldsn]& lbg]lnlvt ; r'gf lb0{sb}klg ; do of]aldfn] /2 ug{; Sg\$. o:tf]cj:yfdf aldsn]aldfn] /2 ePsf]ldlt]af\$]l cj lwsf]; dfgk]ts b/sf] aldfz]ns cfn' v]l wglnf0{lkmtf{ug\$} .

^_ o; aldfn] c]tu\$ alldt cfn' v]l]sf] llt ePsf] sf/0faf6 xg] c]o jf yk vr{jf xflgg\$; fgl]sf]bfal ug{kf0g]5} .

&_ o; aldfn]ysf]cg; r'ldf aldf c] lw ; d]kt xg]egl pln]lvt ePsf]ldlt]df :yfglo ; do cg; f/ /f]sf]af\$ -!@_ ah]kl5 o; aldfn]ysf]c] lw ; d]kt xg\$.

aldfz]ns

s_ aldfz]ns aldf] /sdsf]kf -%_ kl]tzt kl]t afn]sf b/n]nflg\$.

v_ ; b:o ; yf d]kmt aldf ePdf sh aldfz]nsdf k]w|-!%_ kl]tzt 56 lb0g\$.

bfal ; Dal]wt kl]s]f

o; aldfn]n]/lffj/0f u/\$]h]vdx?sf sf/0faf6 alldtsf]cfn' v]l]sf]xflg ePdf ; f\$] !% lbg]eq jf ; f]c]lw]eq ; e] gePdf ; f\$]sf/0f; lxt ; e] xgf; fy a\$] jf ; b:o ; yf d]kmt b]fosf sfuhftx? alds ; dl]f k] ug{ kg\$ M

!_ ; Ssn aldfn]

@_ k]f{;kn]el/Psf]bfal kmf/fd

#_ ; Dal]wt kl]j lwssf]kl]t]bg

\$_ ; Dal]wt uf-j ; ÷g= kf=j 8f sf]; h]dg d]r]nsf

kl/efiff

alldt eGgn]o; aldfn]ysf]cg; 'Rldf gfd pNn]y ePsf]/ o; }aldfn]y cGtu' aldf ul/Psf]cfn'v]Lsf]:j fldTj ePsf]JolQm j f ; :yf eGg]; Demg' kb5 .

alldt afnl eGgn]o; aldfn]ysf]cg; 'Rldf gfd / ljj /of pNn]y ePsf]cfn'v]L ; emg' kb5 .

aldf /sd eGgn]alldt tyf aldsaf6 dfGottf k'kt k'lj lwsn]; eQm 2 kdf e/L aldfsf] k|tfj kmf/fdsf]; fydf k] ePsf]cfn'v]L aldfsf]nfut dNo lgwf{Of kmf/fddf n]vPsf] 3fljft dNo ; emg' kb5 .

k'lj lws eGgn] s[if ; j]f s[b] pks[b] j f dfGottf k'kt lzlf0f ; :yfaf6 s[if laifodf cfwf/et 1fg xfl; n u/\$f]k'lj lws JolQm ; emg' kb5 .

aldf cj lw eGgn]o; aldfn]ysf]cg; 'Rldf pNn]y ePcg; f/ aldf hf]vd :jLsf/ ul/g] a9ldf ! aif{ Ddsf]cj lwnf0{; emg' kb5 .

afnl xfglgf\$; fgl÷kdf0f-kq eGgn] ; DalGwt ; b:o ; :yf / k'lj lwsn] alldt afnl]sf] xfggf\$; fgl ePsf]egl kdf0ft ul/ lbPsf]kdf0fkqnf0{; emg' kb5 .

b36gf eGgn]afix/L cf7fn]:ki6 b]g ; lsg]/ ; f^a3flts df]lodaf6 xg]cfsl:ds 36gf ; emg' kb5 .

cfn'v]l aldfn]ysf]
cg' rl

<p>cfn'v]l wgl]sf]gfd M</p> <p>7]f]gf M</p> <p>c~rn===== lhNnf=====</p> <p>g~kf~uf~lj =, = ===== j 8f g~=====</p> <p>6f]h M===== krf]g g~M=====</p>	<p>aldfn]y g~M</p> <p>clestf{M</p> <p>gfd M</p> <p>sf} g~M</p>
<p style="text-align: center;">aldf c] lw</p> <p>kf/De ldt M</p> <p>; dflkt ldt M</p> <p>lsQf g~M</p> <p>lf]k]m M</p>	<p>aldfn]y hf/L :yfg M</p> <p>aldfn]y hf/L ldt M</p> <p>aldfn]y hf/L ; do M</p> <p>gubl /l; b g~M</p> <p>gubl /l; b hf/L ldt M</p>
<p>; dx~; :yf~; ldt~C0f lbg]a]s tyf lj Qlo ; :y]sf]</p> <p>gfd M</p> <p>7]f]gf M</p> <p>krf]g g~M</p>	<p>gubl /l; b hf/L ; do M</p> <p>sh lf]k]m M</p> <p>sh aldf] ?= M</p>
<p>cfn'v]l]sf]lj]j /of</p> <p>hft M</p>	<p>sh aldf zNs M</p>

aldfn]y :j]lsf/ ug]clwsf/ k]f]kt JolQmsf]

x: t]f]f/ M
gfd M
kb M
ldt M

==== OG:of7Q; sDkgl Inld6B
 sf7dfG8f} gkfn
 cfn'v]l aDff k|tfj knf/fd

!_ cfn'v]l wglSf]gfd M=====

@_ k/f 7lfgf M
 c-rn=====lhNnf=====g-kf--uf-lj =; = =====
 j 8f g+=====6fjh M=====knf]g g-M=====

#_ k] f M=====

\$_ aldf cj lw M=====

%_ s[kof aDffsf nflu k|tfij t cfn'v]lSf]tn pInNlvt lj j /Of tflnsfdf eg{kf] M
 cfn'v]lSf]lsl; d M

qm; =	hft	lfqkm	j tdfg nft dNo s[lf lj sf; dGqfno dfknt pknAw tYofl adfl]hd_	aldf cj lw		aldfl /sd
				b]v	; Dd	

^_ cfn'v]l tkf06f]Psn :j fldTJf j f ; fembf/Ldf xf]< ; fembf/Ldf eP ; fembf/sf]lj j /Of
 eg{kf] M
 gfd M=====,

7lfgf M
 c-rn=====lhNnf=====g-kf--uf-lj =; = =====
 j 8f g+=====6fjh M=====knf]g g-M=====

&_ pQm afnldf ls/f j f /fu nfu\$]5 < olb 5 eg]/fux?sf]:ki6 lj j /Of lbgxf] \ M

*_ s[lfhGo ; lj wfx? kfk t ug{ePsf]5 < olb 5 eg]Tof]sxfaf6 kfk t ug{eof]<
 s_ ; /sf/L s[lf ; j f s[b] =====
 v_ lghl s[lf ; j f s[b] =====

u_ s[ifs]baf6 cfn' afnl nufOPsf]:yfgsf]cGbfhl b'l _____
 3_ ; /sf/l jf lghl s[if klfj lwsáf/f alldt afnlx; nf0{ul/g]r\$hfFsf]lj j /Of M

(_ lj ut ! j ifdf tkf0\$]sg)cfn' v]Lsf]xflg gf\$; fgl ePsf]5 < 5 eg]lgDg lj j /Of egxf] M

j if{	gf\$; fgl\$]sf/Of	gf\$; fg ePsf]kl/dfOf

!)_ sg}a}S jf lj Q sDkgl j f ; xsf/Ln]pQm cfn' afnl df nufgl u/\$f]5 < 5 eg] pQm j }S
 jf lj Q sDkgl j f ; xsf/Lsf]lgDg lj j /Of pLn]y ugxf] M

gfd M _____

c-rn _____ |hNnf _____ g-kf=uf=j =; = _____

j 8f g+ _____ 6fjh M _____ krfj g M _____

lnPsf]COfsf]/sd M? = _____ cIf/df_ _____

d=xfdln]dfly pllnlvt afnl-x;_sf]aldf _____ sDkgl lnld6B; # sDkgl\$] ; t{
 aGbh adf]hd ug{k|tfj ub5fF. d=xfdl dfly pllnlvt kZgx?sf]pQ/ ; To ePsf] afnl-x?
 nf0{oyfy{9^un]jOfg ul/Psf]Joxf]f kJofe't ub5fF. dh-xfdln]aldf; # ; Dalwt sg}klg
 ; *gf, lj j /Of jf tYo gn\$Psf]/ oxl k|tfj g}sDkgl / d=xfdl alr xg]; Demf]fsf]cfwf/ xg]
 s/f 3f]f0ff ub5fF.

k|tfj ssf]
 ; xl M
 gfd M
 ldt M

=====06:of7Q; sDkgL Inld68
sf7df68f} gkfn
s[if kflj lwssf]kdf0fkq

-k|tfj s ; E}; mUg xg' kgI

!_ cfn'v]l wglsl]gfd M=====

@_ 7ufgf M
c-rn=====hNnf=====g-kf=-uf-lj =; = =====
j 8f g+====== 6fjh M=====krfj g-M=====

#_ k] f M=====

\$_ aldfsl]nflu k|tfj t k]o\$ cfn'v]lsl]lj j /Of M
v]lsl]lsl; d M

q# ; +	hft	lfqkm	nfut dNo
!_			
@_			
#_			

%_ cfn'v]l c; n cj :yfdf 5 <

^_ cfn'v]l slxNo}sg}/fj j f ls/faf6 kflj t lyof] < olb lyof]eg]lj j /Of lbgxf] \

&_ cfn'v]l /fd] E :ofxf/ ul/Psf]h: tf]blv65 <

*_ cfn'v]lsl]glhsdf sg}; ?j f j f ; aqfds /fj km]nPsf]lyof] <

(_ pQm cfn'v]lsl]hfl]vdfn0{:jlsfg{gldNg]c? sg}hfgsf/l 5 < olb 5 eg] To; sf] lj j /Of lbgxf] \

!)_ tkf0{pQm cfn'v]lsl]hfl]vd :jlsf/ ug{sDkgLnf0{; bnfj lbg rfxgk65 <

cg; l'rdf pllnlvt cfn'v]lx?sf]d]h]Wofgkj' \$ k/lifof u/f. k]t't ljj/of, d]llo / pQ/x? d]f] hfgsf/ldf cfp; Dd ; xl 5g\efg]s/f kdfi0ft ub5'.

cfn'wglst]
gfd M
; xl M
7]fgf M
ldlt M

k]lj lwssf]
gfd M
; xl M
7]fg M
ldlt M

=====06:of70; sDkgL Inld68

s(b)lo sfofho M =====
 knfg g+----- knofS; ------ 0djh=====

t/sf/L v]l aldfn]y

t/sf/L v]l]sf] wgláf/f k|tfj tyf 3f]f0ff, hg s/f o; s/f/sf] cfwf/ xg] tyf o; alDffn]ydf ; dfj ž ePsf] dflgg] lj ifodf ; xdlT hgf0{aldfzNssf]/sd eQmfgl ePsf] cfwf/df
 =====06:of70; s+n= -o; kl5 alds elgPsf] ; dlf bxfodf p]Nnlvt aldfsf]nflu k|tfj
 ul/Psf]h]o; jldfn]y]sf]cg; ĽL, lj j /of t]nssf, kl/efiff, lj z]f Joj :yf, ckjfb / ; tž? o;
 s/f/gdfsf] cleġ cĒ dflgg]u/L aldfzNs eQmfglsf] kl]tkm :j ž k aldsn] alDffsf] cj lwleq
 t/sf/L v]l]sf] lj j /of t]nssdf p]Nn]y eP adf]hdsf t/sf/L v]l]sf] lft÷xflggf\$; fgl ePdf
 nfut d]No cg; f/sf]lftkl't{/sd ; Dalġwt klfnf0{eQmfgl ugġ .

aldfn]yn]/lffj /of ug]hfl]vdxž

o; aldfn]y cġtuġ bxfosf hfl]vdxž ; dfj ž 5gM

- !_ bxfosf sg]sf/0faf6 cg; Ľldf p]Nnlvt t/sf/L v]l]sf]aldf cj lwleq xflg-gf\$; fgl ePdf
 nfut d]No cg; f/sf]lftkl't{/sd eQmfgl lbgġ . aldsn]pQm cg; Ľldf p]Nnlvt aldf
 /sdsf]() kl]tzt /sd alldtnf0{eQmfgl ugġ M
- s_ cfunful, r6df^a
- v_ ešDk,
- u_ af9L÷8] fg ÷v8]L
- 3_ klx/f]e"vng,
- ^a cf]waž/L, cl; gf, lxp]f j f t; f/f]
- r_ cfs]ds÷b3ġghġo afxð sf/0fx?;
- 5_ ls/f tyf /f]af6 xg]xflg-gf\$; fgl .

lftkl't{glbg]cj :yfx?

aldsn]lgdġ cj :yfx?df o; aldfn]y cġtuġ bfal eQmfgl lbg]5ġ M

- !_ t/sf/L v]l]sf]wgl j f lghsf]Psf3/ kl/jf/sf ; b:osf]nfk/jfxlsf]sf/0fn]j f hfgfhfg
 dgf]-hgsf]p2]oaf6 j f l/; 0jlk0f{Joj xf/sf]sf/0faf6 lft ePdf .
- @_ ; /sf/L lgsfo j f cġo dfġotf kl]t sfgġl lgsfosf]cfbždf t/sf/L afnlfnf0{gi6 ug]kg] ePdf .

#_ t/sf/l rfi] ePdf .
 -\$_ alldtn]cfkng]hlluf lasl jf :jfldtj x:tf/t/Of u/\$f]cj:yfdf . t/ sfgg jdf]hd
 hllufsf]:jfldtj :j t Mkl/j tG xg]cj:yfdf of]klj wfg nfu"xg]5g .
 -%_ oC, cltqmdOf, lj bzL ; 0o sf/jfxl -o4 3f]f0ff ePsf]xf] \j f gxf] \ u{xo4, /fhbfk, sf]Gt,
 ; Of lj knj, ; lgs lj b]xsf]sf/Ofaf6 alldt t/sf/L v]lsf]lflt ePdf .
 -^_ b]xfosf]k]olf jf ck]olf 2kdf l; hGf ePsf]jf ; f]sf]k]tsh of]ubfgaf6 pTkGg sf/Ofn]
 alldt t/sf/L v]lsf]lflt ePdf M
 -s_ cf0f]j s lj]s/Of jf cf0f]j s 0Gwgsf]Hj ngkl5 z]f /x\$]f]a\$Ddf kbfi6 lg:sg]
 /]8of]ldf -:j tM hf/L /xg] cOfsf] lj R5]ggsf]Hj ng; d]_ sf]; lso]tsf]; #u6f6
 k]olf jf ck]olf 2kn]xg]sg]b36gf,
 -v_ cf0f]j s xftxtOf/af6 p7\$]jf ; f] # k]olf jf ck]olf 2kdf ; Mlg /x\$]f]sf/Ofaf6
 ePsf]b36gf .

-&_ t/sf/L v]lsf]wglN]k]tfj knf/fddf lj j/Of lbBf em\$f lj j/Of lbPdf jf hf]vd dNof^asg
 ug\$ f nflu cfj Zos kg]j:f:t]j stf nsf0{em\$ s/f pNn] u/Of alds bfalk]t pQ/bfol
 xg]5g .

; t{?

!_ t/sf/L v]ldf sg]/f] =ls/f jf bj}nfudf t/sf/L v]l wglN]t]tsfn cfkng}vr(df plrt
 /]b] u/fpg'kg .

@_ aldsn]rfx\$]fhg; s}; dodf t/sf/L v]l k/Lif0f ug{cfpg]alds jf t]sPsf]; #yfsf
 cflwsf]/s k]t]glwnf0{t/sf/L v]lsf]wglN]k/Lif0f ug{lb'kg .

#_ t/sf/L v]l wglN]t/sf/L v]lsf]lflt÷xfgl-gf\$; fgl ePdf ; f]sf]# lbgleg ln]vt hfgsf/L
 :jod\j f ; b:o ; #yf dfk]t aldsnf0{lb'kg . To:t]hfgsf/L k]t ePsf]\$* 306fleq
 alds jf t]sPsf]; #yf jf k]t]glwn] lflt÷xfgl-gf\$; fgl]sf] lg/Lif0f ug{ ; Sg] xgfn] ; f]
 cj]w; Dd t/sf/L v]lsf]wglN] lflt÷xfgl-gf\$; fgl]sf] :yfgnf0{oyf cj :yfdf /fVg'kg .
 t/ lflt Gog]s/Of ug{rflnPsf]sbdnf0{o; k]j wfgn]sg]afwf k]ofpg]5g .

\$_ t/sf/L v]l wglN]ln]vt ; f'gf lb0{sg}klg ; dodf of]aldn] /2 ug{ ; Sg . o:t]f
 cj:yfdf aldn] sfod /x\$]f]cj]lwsf]lgDg cg; f/n]xg cfp]g]5f]cj]lwsf]aldfzNs
 /sd s\$ u/l afE]l aldfzNs /sd aldsn]lkmtf{ug . To;/L s\$ u/l/g]aldfzNssf]
 k]tzt lgDg cg; f/ xg] M

<u>aldfn\ sfod /x\$]</u>		<u>j flif\$ aldfz\ sdf s\$ ul/g]</u>
<u>cj lw</u>		<u>kl tzt</u>
@ dlxgf; Dd	M	#) kl tzt
# dlxgf; Dd	M	\$) kl tzt
\$ dlxgf; Dd	M	%) kl tzt
% dlxgf; Dd	M	^) kl tzt
^ dlxgf; Dd	M	&) kl tzt
& dlxgf; Dd	M	() kl tzt
* dlxgfefbf a9L	M	!)) kl tzt

t/ bfal k/\$]ePdf aldfz\ s lkmf{xg]5g .

%_ aldsn]& lbg]lnlvt ; r'gf lb0{sg}klg ; do of]aldfn\ /2 ug{; Sg\$. o:tf]cj:yfdf aldsn]aldfn\ /2 ePsf]ldltn]af\$]L cj lwsf]; dfgkflts b/sf]aldfz\ s t/sf/L v]l wglnf0{lkmf{ug\$.

^_ o; aldfn\ cftu\$ alldt t/sf/L v]lsf] lft ePsf]sf/0faf6 xg]c6o jf yk vr{jf xfgl-gf\$; fglsf]bfal ug{kf0g]5g .

&_ o; aldfn\ysf]cg; r'ldf aldf cj lw ; dflk xg]egl plnlvt ePsf]ldltdf :yfglo ; do cg; f/ /tsf]afx -!@_ ah]kl5 o; aldfn\ysf]cj lw ; dflk xg\$.

aldfz\ s

s_ aldfz\ s aldf\ /sdsf]kfF -%_ kl|tzt kl|t v]l -afnl_ sf b/n]nflg\$.
v_ ; b:o ; :yf dflk aldf ePdf sh aldfz\ sdf k6w|-!%_ kl|tzt 56 lb0g\$.

bfal ; Da6wL kl|s\$

o; aldfn\yn]/lffj/Of u/\$]hf]vdx?sf sf/0faf6 alldtsf]t/sf/L v]lsf]xflg ePdf ; f\$] !% lbgleq jf ; f]cj lwleq ; e] gePdf ; f\$] sf/Of; lxt ; e] xgf; fy a\$ jf ; b:o ; :yf dflk b]fosf sfuhftx? alds ; dlk k] ug{ kg\$ M
!_ ; Ssn aldfn\
@_ kOf{; kn]el/Psf]bfal knf/fd
#_ ; Da6wt kl|j lwssf]kl|tj \$g
\$_ ; Da6wt uf=j=; ÷g= kf=÷j 8f sf]; h[6dg d'r\Nsf

kl/efiff

alldt eGgn]o; aldfn]ysf]cg'; 'Ldf gfd pNn]y ePsf] / o; }aldfn]y cGtu' aldf ul/Psf]t/sf/L v]Lsf]:jfld] ePsf]JolQm]f ; :yf eGg]; Demg' kb5 .

alldt afnl eGgn]o; aldfn]ysf]cg'; 'Ldf gfd / ljj/Of pNn]y ePsf] t/sf/L v]L ; emg' kb5 .

aldf /sd eGgn]alldt tyf aldsaf6 dfGotf k'kt k'l]wsn]; eQm 2kdf e/L aldfsf] k'tfj kmf/fdsf] ; fydf k] ePsf] t/sf/L v]L aldfsf] nfut dNo lgwf{Of kmf/fddf n]vPsf]3f]ift dNo ; emg' kb5 .

k'l]lws eGgn]s[if ;]f s[b] pks[b]jf dfGotf k'kt lzlfOf ; :yfa6 s[if ljifodf cfwf/e't 1fg xfl; n u/\$f]k'l]lws JolQm ; emg' kb5 .

aldf cjlw eGgn]o; aldfn]ysf]cg'; 'Ldf pNn]y ePcg' f/ aldf hf]vd :jLsf/ ul/g] a9Ldf ! jif{ Ddsf]cj]wnf0{ ; emg' kb5 .

afnl xflg-gf\$; fgl÷k'f0f-kq eGgn] ; DalGwt ; b:o ; :yf / k'l]lwsn] alldt afnl]sf] xflg-gf\$; fgl ePsf]egl k'f0ft ul/ lbPsf]k'f0fkqnf0{ ; emg' kb5 .

b36gf eGgn]afix/L cf'fn]:ki6 b]g ; lsg] / ; f^Sflts dfWodaf6 xg]cfs]:ds 36gf ; emg' kb5 .

t/sf/l vj:l aldfnysf]
cg; rl

<p>t/sf/l vj:l wgl[sf]gfd M</p> <p>7j:fgf M</p> <p>c~rn===== lhNnf=====</p> <p>g-kf=:uf-lj =; = ===== j 8f g+======</p> <p>6fjñ M===== knfg g-M=====</p>	<p>aldfný g-M</p> <p>clestf{M</p> <p>gfd M</p> <p>sfø g=M</p>
<p>aldf cj lw</p> <p>kf/De ldt M</p> <p>; dfikt ldt M</p> <p>lsQf g=M</p> <p>lfqkm M</p>	<p>aldfný hf/l :yfg M</p> <p>aldfný hf/l ldt M</p> <p>aldfný hf/l ; do M</p> <p>gubl /l; b g=M</p> <p>gubl /l; b hf/l ldt M</p>
<p>; dx÷; :yf÷; ldt÷C0f lbg]a]s tyf lj Qlo ; :yfsf]</p> <p>gfd M</p> <p>7j:fgf M</p> <p>knfg g=M</p>	<p>gubl /l; b hf/l ; do M</p> <p>sh lfqkm M</p> <p>sh aldfí ?= M</p>
<p>t/sf/l vj:lsf]lj j /of</p> <p>hft M</p>	<p>sh aldfzls M</p>

aldfný :jlsf/ ug[clwsf/ kfk(t JoIQmsf]

x: tfif/ M

gfd M

kb M

ldt M

===== OG:of7Q; sDkgl Inld6B

sf7df68f} gkfn

t/sf/l v]l aDff k|tfj krf/fd

!_ t/sf/l v]l wglst]gfd M=====

@_ k/f 7]ufgf M

c~rn=====lhNnf=====g-kf=:uf-lj =; = =====j 8f g+=====
6f]h M=====krf]g g-M=====

#_ k] f M=====

\$_ aldf cj lw M=====

%_ s[kof alDffsf nflu k|tf]j t t/sf/l v]l]sf]tn plNnIvt lj j /Of tflnsfdf egxf] \M
t/sf/l v]l]sf]lsl; d' M

qm; =	hft	lf]k]m	j t]dfg nft dNo -s[if lj sf; dGqfno dfk]t pknAw tYofI adf]hd	aldf cj lw	aldfI /sd
				b]v	; Dd

^_ t/sf/l v]l tkf0sf] Psn :j fld]f j f ; fe]f/Ldf xf] < ; fe]f/Ldf eP ; fe]f/sf] lj j /Of
egxf] \M

gfd M=====,

7]ufgf M

c~rn=====lhNnf=====g-kf=:uf-lj =; = =====

j 8f g+===== 6f]h M=====krf]g g-M=====

&_ pQm afnldf ls/f j f /f]u nfu]sf]5 < olb 5 eg]/f]ux?sf]:ki6 lj j /Of lbgxf] \

*_ s[if]hGo ; lj wfx? k]t ug{ePsf]5 < olb 5 eg]Tof]sxfaf6 k]t ug]eof]<

s_ ; /sf/l s[if ;]f s[b] =====

v_ lghl s[if ;]f s[b] =====

u_ s[if s[b]af6 t/sf/l afnl nuf0Psf]:yfgsf]cGbfhl b'l =====

3_ ; /sf/l j f lghl s[if k]j lwsaf/f alldt afnlx_ nf0{ul/g}r]shfFsf]lj j /Of M

(. ljtut ! jif(tkf0\$]sg}t/sf/l v]l\$]xfgl-gf\$; fgl ePsf]5 < 5 eg]lgDg ljj /0f egk] M

j if{	gf\$; fgl\$]sf/0f	gf\$; fg ePsf]kl/df0f

!)_ sg)a}S jf ljQ sDkgl jf ; xsf/ln]pQm t/sf/l afnldf nufgl u/\$f]5 < 5 eg] pQm a}S jf ljQ sDkgl jf ; xsf/l\$]lgDg ljj /0f pNn]y ugk] M

gfd M=====

c-rn=====hNnf=====g-kf-uf-j =; = =====

j 8f g+=====6fjh M=====knfg g-M=====

InPsf]C0fsf]/sd M? = =====c lf/df_=====

d=xfdln]dfly pllnlvt afnl-x_ sf]aldf ===== sDkgl lnld6B; E sDkgl\$] ; t{ ab]h ad]hd ug{k}tfj ub5f]. d=xfdl dfly pllnlvt kZgx?sf]pQ/ ; To ePsf] afnl-x_ nf0{oyfy{9^vn]j0fg ul/Psf]Joxf]f k]ofet ub5f]. d]x]xfdln]aldf; E ; Dalwt sg}klg ; Rgf, ljj /0f jf tYo gnsfPsf]/ oxl k}tfj g}sDkgl / d=xfdl alr xg]; Demf]fsf]cfwf/ xg] s/f 3f]f0ff ub5f].

k}tfjssf]
 ; xl M
 gfd M
 ldlit M

=====OG:of70; sDkgl Inld68
sf7df68f} gkfn
s[if kllj lwssf]kpf0fkq

-k}tfj s ; 6}; mllg xg' kgI

!_ t/sf/L v]l wgl sf]gfd M=====
@_ 7lf g f M
c~rn=====lhNnf=====g-kf=uf-lj =; = =====
j 8f g+===== 6fj M===== knf g M=====

#_ k] f M=====

\$_ aldfsf]nflu k|tfj t k]o\$ t/sf/L v]lx sf]lj j /Of M
t/sf/L v]l sf]ls; d M

qm ; +	hft	lfqkm	nfut dNo
!_			
@_			
#_			

%_ t/sf/L v]l c; n cj :yfdf 5 <
=====

^_ t/sf/L v]l slxNo}sg}/f] j f ls/faf6 kpfj t lyof] < olb lyof]eg]lj j /Of b gxf] M
=====

&_ t/sf/L v]l /fd] 6 :ofxf/ ul/Psf]h: tf]b]v65 <
=====

*_ t/sf/L v]l sf]glhsdf sg}; ?j f j f ; aqmfds /f] kn]nPsf]lyof] <
=====

(_ pQm t/sf/L v]l sf]hf]vdnf0{:j lsfg{gldNg]c? sg}hfgsf/L 5 < olb 5 eg]To; sf]lj j /Of lbgxf] \
=====

!)_ tkf0{pQm t/sf/L v]l sf]hf]vd :j lsf/ ug{sDkglnf0{: emfj lbg rfxg65 <

*cg; l'rdf pllnlvt t/sf/l vjlx?sf]dñ]wofgk]š k/lifof u/f. k]t't ljj/of, dno / pQ/x?
d]f]hfgsf/ldf cfp; Dd ; xl 5g\eg]s/f kdfi0ft ub5'.*

t/sf/l wgl[sf]
gfd M
; xl M
7ψfg M
ldt M

kflj lwssf]
gfd M
; xl M
7ψfg M
ldt M

=====OG:of7Q; sDkgl Inld68

s[bl]o sfofho M
 kmg g+----- ktofS; - Oclh=====

kmknh v]l aldfny

kmknh v]lsf] wglaf/f k]tfj tyf 3f]f0ff, hg s/f o; s/f/sf] cfwf/ xg] tyf o; alDffnydf ; dfj z ePsf] dflgg] lj ifodf ; xdlf hgf0{ aldfzNssf] /sd eQmfgl ePsf] cfwf/df -----OG:of7Q; s+n= -o; kl5 alds elgPsf] ; dlf bxfodf pNnlvt aldfsf]nflu k]tfj ul/Psfh]o; jldfnysf]cg; Fl, lj j /of tlnsf, kl/efiff, lj zlf Joj :yf, ckjfb / ; tx? o; s/f/gdfsf]clefg cE dflgg]u/L aldf zNs eQmfglsf]kltkm :j z k aldsn]alDffsf]cj lwleq kmknh v]lsf]lj j /of tlnsfdf pNny eP adf]hdsf kmknhsf] lflt=xflggf\$; fgl ePdf nfut dNo cg; f/sf]lfltkt{/sd ; DalGwt klfnf0{eQmfgl ug5 .

aldfnyn]/lffj /of ug[hfl]vdxz M

o; aldfny cgtuf bxfosf hfl]vdxz ; dfj z 5gM

-!_ bxfosf sg} sf/0faf6 cg; Fldf pNnlvt kmknh v]lsf] aldf cj lwleq xflg-gf\$; fgl ePdf nfut dNo cg; f/sf]lfltkt{/sd eQmfgl lbg5 . aldsn]pQm cg; Fldf pNnlvt aldf /sdsf]() kl]tzt /sd alldtnf0{eQmfgl ug5 M

- s_ cfunful, r6df^a
- v_ eSDk,
- u_ af9L÷8j fg ÷v8]l
- 3_ klx/f}e"vng,
- ^a_ cfwa}L, cl; gf, lxpff j t; f/f]
- r_ cfsl:ds÷b36gfh6o afx0 sf/0fx?,
- 5_ ls/f tyf /fl]af6 xg]xflggf\$; fgl .

lfltkt{glbg]cj :yfx?

aldsn]lgDg cj :yfx?df o; aldfny cgtuf bfal eQmfgl lbg]5g M

-!_ kmknh v]lsf]wgl j f lghsf]Psf3/ kl/j f/sf ; b:osf]nfk/j fxl]sf]sf/0fn]j f hfgfhg dgf]-hgsf]p2]oaf6 j f l/; Oj lk0f{Joj xf/sf]sf/0faf6 lflt ePdf .

-@_ ; /sf/L lgsfo j f c6o dfgotf klt sfggl lgsfosf]cfb]zdf kmknhnf0{gi6 ugkg]ePdf .

#_ kmmknh vtl rf/l ePdf .
 -\$_ alldtn]cfkngf]hlluf lasl jf :j fldTj x:tfGt/Of u/\$f]cj:yfdf . t/ sfgg j dflhd
 hlufsf]:j fldTj :j t Mkl/j tG xg]cj:yfdf of]klj wfg nfu"Xg]5g .
 -%_ oC, cltqmdOf, ljbzl ; G sf/jxl -o4 3f]f0ff ePsf]xf] \j gxf] \ uXo4, /fhbfx, sflGt,
 ; Qf lj knj , ; lgs lj b]xsf]sf/Ofaf6 alldtsf]kmmknh vtlSf]lflt ePdf .
 -^_ b]xfosf]k]olf jf ck]olf Gkdf l; hGf ePsf]jf ; f\$] kltsh of]ubfgaf6 ptkGg sf/Ofn]
 alldt kmmknh vtlSf]lflt ePdf M
 -s_ cf0f]j s lj]s/Of jf cf0f]j s 0Gwgsf]Hj ngkl5 zlf /x\$] a\$Ddf kbfa6 lg:sg]
 /l8of]ldf -:j tM hf/L /xg]c0f]sf]lj R5]Ggsf]Hj ng; d]_ sf] ; ls0tfsf] ; #u6f6
 k]olf jf ck]olf Gkn]xg]sg]b36gf,
 -v_ cf0f]j s xftxltOf/af6 p7\$]jf ; f] u k]olf jf ck]olf Gkdf ; mlG /x\$]sf/Ofaf6
 ePsf]b36gf .

-&_ kmmknh vtlSf]wgn]k]tfj kmf/fddf lj j /Of lbBf emsf lj j /Of lbPdf jf hf]vd dMof^asg
 ug\$ f nflu cfj Zos kg]jf:tlj stf nSf0{emsf s/f pNny u/Of alds bfalklt pQ/bfol
 xg]5g .

; t{?

!_ kmmknh vtl df sg]/fu=ls/f jf bj}nfudf kmmknh vtl wgn]t]sf n cfkng}vrOf plrt
 /yby u/fpg' kg\$.

@_ aldsn]rfx\$]hg; s}; dodf kmmknh vtl k/Lif0f ug{cfpg]al ds jf tfl]sPsf] ; #yfsf
 cflwsf]/s kltlglnf0{kmmknh vtlSf]wgn]k/Lif0f ug{lbG' kg\$.

#_ kmmknh vtl wgn]kmmknh vtlSf]lflt=xflggf\$; fgl ePdf ; f\$]# lbgleg Inlvt hfgsf/L
 :j od\j ; b:o ; #yf dfk]t aldsnf0{lbG' kg\$. To:tf]hfgsf/L k]kt ePsf]\$* 306fleq
 alds jf tfl]sPsf] ; #yf jf kltlgln] lflt=xflggf\$; fglSf]lg/Lif0f ug{ ; Sg] xgn] ; f]
 cj lw; Dd kmmknh vtlSf]wgn]lflt=xflggf\$; fglSf]:yfgnf0{oyf cj :yfdf /Vg' kg\$. t/
 lflt Gog]s/Of ug{rflnPsf]sbdnf0{o; klj wgn]sg}afwf k]ofpg]5g .

\$_ kmmknh vtl wgn]Inlvt ; #gf lb0{sg}klg ; dodf of]aldfn] /2 ug{ ; Sg\$. o:tf]
 cj :yfdf aldfny sfod /x\$]cj lwsf]lgDg cg; f/n]xg cfpG]5f0f]cj lwsf]aldzNs
 /sd s\$ u/L af6L aldfzNs /sd aldsn]lkmf{ug\$. To;/L s\$ ul/g]aldzNssf]
 kltzt lgDg cg; f/ xg\$ M

<u>aldfn\y sfod /x\$]f]</u>		<u>j flif\$ aldfzNsdf s\$]f ul/g]</u>
<u>cj lw</u>		<u>kl tzt</u>
@ dlxgf; Dd	M	#) kl tzt
# dlxgf; Dd	M	\$) kl tzt
\$ dlxgf; Dd	M	%) kl tzt
% dlxgf; Dd	M	^) kl tzt
^ dlxgf; Dd	M	&) kl tzt
& dlxgf; Dd	M	() kl tzt
* dlxgfefbf a9L	M	!)) kl tzt

t/ bfal k/\$]f]ePdf aldfzNs lkmtf{xg]5g} .

%_ aldsn]& lbg]lnlvt ; r'gf lb0{sg}klg ; do of]aldfn\y /2 ug{; Sg\$. o:tf]cj :yfdf aldsn]aldfn\y /2 ePsf]ldltn]af\$]L cj lwsf]; dfgkflts b/sf] aldfzNs kmknh v]l wglnf0{lkmtf{ug\$} .

^_ o; aldfn\y cftu\$ alldt kmknh v]lsf] lfit ePsf]sf/0faf6 xg]c6o jf yk vr{jf xflggf\$; fgl\$]bfal ug{kf0g]5g} .

*_ o; aldfn\ysf]cg; r'ldf aldf cj lw ; dft xg]egl plNlvt ePsf]ldltdf :yfglo ; do cg; f/ /f\$]af\$ -!@_ ah]kl5 o; aldfn\ysf]cj lw ; dft xg\$.

(_ kmknh v]lsf]aldf ubf{alldtn]k|tfj krf/fd; E klj lwssf]kdf0fkq clgj fo{?kn] ; nlg ugkg\$. gjls/0f ugkg]k\$]lsf kmknh v]lsf]xsdf ; f]klj wfg nfu' xg]5g} .

aldfzNs

s_ aldfzNs aldf /sdsf]kfF -%_ kl|tzt\$ b/n]kl|t aif{nflg]5 .

v_ ; b:o ; yf dft aldf ePdf sh aldfzNsdf k6w|-%_ kl|tzt 56 lb0g\$.

bfal ; DaGwl kl/søf

o; aldfn\yn]/lffj/Of u/\$f]hf]vdx?sf sf/Ofaf6 alldtsf]kmmkñh v]Lsf]xflg ePdf
; f\$] !% lbgleg jf ; f] cj lwleg ; e] gePdf ; f\$] sf/Of; lxt ; e] xgf; fy a\$ jf
; b:o ; :yf dfkñt bxfosf sfuhftx? alds ; dl f k] ug{ kg\$ M
!_ ; Ssn aldfn\y
@_ kOf{;kn]el/Psf]bfal knf/fd
#_ ; DalGwt kl]j lwssf]kl]tj ðg
\$_ ; DalGwt uf=]j ; =g= kf=:] 8f sf]; h[dg drNsf

kl/efiff

alldt eGgn]o; aldfn\ysf]cg'; Ældf gfd pNn\y ePsf]/ o; } aldfn\y cftu\$ aldf
ul/Psf]kmmkñh v]Lsf]:j fldTj ePsf]JolQm j f ; :yf eGg]; Demg' kb\$.

alldt afnl eGgn]o; aldfn\ysf]cg'; Ældf gfd / ljj/Of pNn\y ePsf]kmmkñh v]L
; emg' kb\$.

aldfl /sd eGgn]alldt tyf aldsaf6 dfGotf kñt kl]j wsn]; eQm ; kdf e/L aldfsf]
k]tj knf/fdsf]; fydf k] ePsf]kmmkñh v]L aldfsf] nfut dNo lgwf{Of knf/fddf
nl]vPsf]3fl]ift dNo ; emg' kb\$.

kl]j lws eGgn] s[if ;]f s[|b| pks[|b| jf dfGotf kñt lzlfOf ; :yfaf6 s[if laifodf
cfwf/et' 1fg xfl; n u/\$f]kl]j lws JolQm ; emg' kb\$.

aldf cj lw eGgn]o; aldfn\ysf]cg'; Ældf pNn\y ePcg' f/ aldf hf]vd :jLsf/ ul/g]
a9ldf ! aif{ Ddsf]cj lwnf0{; emg' kb\$.

afnl xfglg\$; fgl=kdfOf-kq eGgn]; DalGwt ; b:o ; :yf / kl]j lwsn]alldt afnl]sf]xflg-
gf\$; fgl ePsf]egl kdfloft ul/ lbPsf]kdfOfkqnf0{; emg' kb\$.

b36gf eGgn]afxl/L cfEfn]:ki6 b\g ; lsg]/ ; f^Sflts dflwodaf6 xg]cfs]:ds 36gf
; emg' kb\$.

knnknh vjl aldfny[sf]
cg; rl

<p>knnknh vjl wgl[sf]gfd M</p> <p>7jfgf M</p> <p>c~rn===== lhNnf=====</p> <p>g=kf=uf=lj =; = ===== j 8f g+======</p> <p>6fjh M===== knfg g=M=====</p>	<p>aldfný g=M</p> <p>clestf{M</p> <p>gfd M</p> <p>sfg g=M</p>
<p style="text-align: center;">aldf cj lw</p> <p>kf/De ldt M</p> <p>; dflkt ldt M</p> <p>lsQf g=M</p> <p>lfqkm M</p>	<p>aldfný hf/l :yfg M</p> <p>aldfný hf/l ldt M</p> <p>aldfný hf/l ; do M</p> <p>gubl /l; b g=M</p> <p>gubl /l; b hf/l ldt M</p>
<p>; dx÷; :yf÷; ldt÷C0f lbg]a]s tyf lj Qlo ; :yfsf]</p> <p>gfd M</p> <p>7jfgf M</p> <p>knfg g=M</p>	<p>gubl /l; b hf/l ; do M</p> <p>sh lfqkm M</p> <p>sh aldfí ?= M</p>
<p>knnknh vjl[sf]lj j /of</p> <p>hft M</p>	<p>sh aldf zNs M</p>

aldfný :jlsf/ ug[clwsf/ kflkt JolQmsf]

x: tflf/ M
gfd M
kb M
ldt M

===== OG:of70; sDkgl Inld68
 sf7df8f} gkfn
 kmknh vjl aDff k|tfj kmf/d

!_ kmknh vjl wglSf]gfd M=====

@_ k/f 7lfgf M
 c-rn=====lhNnf=====g-kf=:uf-lj=; = =====j 8f g+=====
 6fjh M=====kmfg g-M=====

#_ k] f M=====

\$_ aldf cj lw M=====

%_ s[kof aDffsf nflu k|tfj t kmknh vjlSf]tn pMnlvt lj j /Of tflnsdf egxf] M
 kmknh vjlSf]lsl; d M

qm; =	hft	lfqkm	j tdfg nfut dNo -s[if lj fno dfkmt pknAw tYofI adf]hd_	aldf cj lw		aldfl /sd
				b]v	; Dd	

^_ kmknh vjl tkf0\$]Psn :j fldTf j f ; femf/Ldf xf]< ; femf/Ldf eP ; femf/sf]lj j /Of
 egxf] M
 gfd M=====,

7lfgf M
 c-rn=====lhNnf=====g-kf=:uf-lj=; = =====
 j 8f g+=====6fjh M=====kmfg g-M=====

&_ pQm afnldf ls/f j f /f]u nfu\$]5 < olb 5 eg] /f]ux?sf]:ki6 lj j /Of lbgxf] M
 =====

*_ s[ifhGo ; lj wfx? k|kt ug{ePsf]5 < olb 5 eg]Tof]sxfaf6 k|kt ug{eof]<
 s_ ; /sf/L s[if ; j f s]b| =====

v_ lghl s[if ;] f s[|b| _____
u_ s[if s[|b|af6 kmmknh nuf0Psf]:yfgsf]cGbfhl b/l _____
3_ ; /sf/L j f lghl s[if k[l]j lwsaf/f alldt kmmknhx¿nf0{ul/g]r}hFsf]lj j /Of M

(l j ut ! j if[|f tkf0\$]sg)kmmknh v]l[sf]xflg gf\$; fgl ePsf]5 < 5 eg]lgDg l j j /Of
egxf] M

j if{	gf\$; fgl[sf]sf/Of	gf\$; fg ePsf]kl/dfOf

!)_ sg}a}S j f lj Q sDkgl j f ; xsf/Ln]pQm kmmknh v]ldf nufgl u/\$f]5 < 5 eg] pQm j }S
j f lj Q sDkgl j f ; xsf/Lsf]lgDg l j j /Of pNny ugxf] M
gfd M _____
c~rn _____ lhNnf _____ g~kf=:uf~lj =; = _____
j 8f g+ _____ 6fjh M _____ krfg g~M _____
lnPsf]C0fsf]/sd M? = _____ c lf/df_ _____

d÷xhdln]dfly pllnlvt afnl-x¿_sf]aldf _____ sDkgl lnld68; # sDkgl[sf]; t{
aGb]h adf]hd ug{k}tfj ub5fF. d÷xhdl dfly pllnlvt k}gx?sf]pQ/ ; To ePsf] afnl-x¿_
nf0{oyfy{9ª\dn]j 0f6 ul/Psf]Joxf]f k}ofet ub5fF. dh}xhdln]aldf; # ; Dalwt sg}klg
; *gf, l j j /Of j f tYo gn5fPsf]/ oxl k}tfj g}sDkgl / d÷xhdl alr xg]; Demf}fsf]cfwf/ xg]
s/f 3f]f0ff ub5fF.

k}tfj ssf]
; xl M
gfd M
ldlt M

=====OG:of7Q; sDkgL Inld6B
sf7df8f} gkfn

s lif kllj lwssf]kpf0fkq

-k|tfj s ; E}; mUg xg' kgI

!_ kinknith v]l wglst]gfd M=====

@_ 7Ufgf M
c-rn=====hNnf=====g-kf--uf-lj =; = =====
j 8f g+=====6fjh M=====knfg g-M=====

#_ k} f M=====

\$_ aldfsf]nflu k|tfj t k|o\$ kinknith v]lslf]lj j /Of M
kinknith v]lslf]lsl; d M

qM; +	hft	lfqkm	nfut dNo
!_			
@_			
#_			

%_ kinknith v]l c; n cj :yfdf 5 <
=====

^_ kinknith v]l slxNo}sg}/fU j f ls/faf6 kpf]j t lyof]< olb lyof]eg]lj j /Of lbgxf] M
=====

&_ kinknith v]l /fdf] E :ofxf/ ul/Psf]h:tf]bl]v65 <
=====

*_ kinknith v]lslf]glhsdf sg}; ?jf jf ; aqfds /fU kn]nPsf]lyof]<
=====

(_ pQm kinknith v]lslf]hfl]vdnf0{:jLsf]g{gl]dNg]c? sg}hfgsf/L 5 < olb 5 eg]To; sf]
lj j /Of lbgxf] \
=====

!)_ tkf0{pQm kmmknh v]lslf]hfl]vd :jlsf/ ug{sDkglnf0{; 'emfj lbg rfxgX65 <

cg; l'rdf pllnlvt kmmknh v]lx?sf]djh]Wofgkj'§ k/Llfof u/F. k|tt ljj/Of, dMo / pQ/x?
d]f]hfgsf/ldf cIP; Dd ; xl 5g\efg]s'f kpfloft ub5'.

kmmknh wglslf]
gfd M
; xl M
7]pfgf M
ldlt M

kflj lwssf]
gfd M
; xl M
7]pfgf M
ldlt M

===== OG:of7Q; sDkgL Inld68

sQbQo sfoffo M

krfj g#- =====, kiofS; - =====Odjh =====

kzWg aldfny

kzWgsf]wglaf/f k|tfj tyf 3fjoff, hg o; s/f/sf]cfwf/ xg] tyf o; alDffny]df ; dfj z ePsf]dfgg]s/fdf ; xdlf hgfo{aldfzNssf]/sd eQrfgl ePsf]cfwf/df =====OG:of7Q; s+ ln= -o; kl5 alds elgPsf] ; dlf bxfodf plNlvt aldfsf]nflu k|tfj ul/Psf] o; jldfn]ysf] cg; rL, ljj /of tflnsf, kl/efiff, lj zif Joj :yf, ckjfb / ; t? o; s/f/gdfsf]cleG c^u dfgg] u/L aldfzNs eQrfgl]sf]k|tkm :j k aldsn]alDffsf]cj lwleq kzWgsf]lj j /of tflnsdf plny eP adf]hdsf kzWgx?sf] lft=xflggf; fgl ePdf bxfodf adf]hdsf] lftk|t{/sd ; Dalwt klfnfO{ eQrfgl ug5 .

s_ d[0'ePdf aldf /sdsf]() k|tzt

v_ kOf{:yof ?kdf czQm ePdf aldf /sdsf%) k|tzt

; fdfGo ; t{

kzWgsf wgl]lgDg ; t{clgj fo{kfng ug{kG5 M

!= kzWgnfO{ tGb?:t /fVgsf] nflu alldt kzWgsf] dflnsn] cf'gf] kzhfO{ ; do ; dodf kl]j lwsaf6 kzsf]:j f:y hfF u/fpg' kg5 .

@= aldf ul/Psf]kzsf]; Dalwdf sg]lj j /of yk36 ug{k/df kzWgl]alDfsnfO{Inlvt hfgsf/L lbg' kg5 .

#= kzWgsf]alDff ug{kzWgl]alDffny]nfO{lg/t/tf lbg tfl]sPsf]alDffzNs alds jf eQrfgl ug[:yfg tfl]sPsf]eP ; fxl :yfgdf aldfzNs aenfo{kto\$ j if{gj ls/of u/fpg' kg5 .

\$= alldt kzWgnfO{nufO{/flvPsf]alDffsf]; ^s: ksf -6dfu=dfOqmf]lrk; cflb_ em/df jf x/fPdf alldtn]clgj fo{ kdf tIsfn alds jf ; Dalwt ; :yf=jf alDff clestf{fO{hfgsf/L u/fpg' kg5 . sg}; ^ul7t ; xsf/L ; :yf jf sg}; :yf dfkmt Cof InO{; f\$; /lfofsf]nflu alDff u/fPsf]cj :yfdf pQm ; :yfsf]k|t|glwnfO{hfgsf/L u/fO{; fxl ; :yf dfkmt alDfsnfO{hfgsf/L u/fpg' kg5 .

%= sg}lj Qlo ; :yf jf ; xsf/L ; :yfaf6 Cof InO{kzWgsf]alDff u/fPsf]cj :yfdf To:tf]kzWgsf] alDff Cof cj lwe/sf]nflu Psdl6 kdf alDffzNs aenPsf] l:yldf Cof rQm u/L jf alldt :jod\jf ; Dalwt ; b:o ; :yf dfkmt Inlvt ; r'gf lbO{alDffny /2 ug{rfx]df af]l cj lwsf]alDffzNs alldtnfO{lkmtf{ul/g 5 . t/ alDffny]sf]cj lw Ps jif\$]lardf /x\$]cj :yfdf alDffny /2 u/df eg 5f]f]cj lwsf]alDffzNs jfkt nflg]/sd s\$ u/L af]l aldfzNs /sd aldsn]lkmtf{ug{kG5 . pQm ldfzNssf]cj lw / k|tzt lgDg cg; f/ xg5 M

aldfn\ sfod /xg]cj lw aflif\$ aDffz\Nsdf s\$ ul/g]kltzt

@ dlxgf; Dd	M	#) kltzt
# dlxgf; Dd	M	\$) kltzt
\$ dlxgf; Dd	M	%) kltzt
% dlxgf; Dd	M	^) kltzt
^ dlxgf; Dd	M	&) kltzt
& dlxgf; Dd	M	() kltzt
* dlxgfeGbf a9L	M	!)) kltzt

t/ bfal kl/; s\$]kzwgsf]aDffz\Ns lkmf{xg]5g .

^= aldsn]; ft -&_ lbg]lnlvt ; r'gf lb0{sg}klg ; do of]aDffn\ /2 ug{; Sg\$. o:tf] cj:yfdf aldsn]aDffn\ /2 ePsf]ldltn]af\$L cj lwsf]aDffz\Ns ; dfgkflts b/df kzwglnf0{lkmf{ug{k\$.

&= o; aDffn\ cGtu\$ alldt kzwgsf]d[o' ePsf]tlg -#_ lbgleq alldf kzwgl jf lghsf] kltlgln]aldsnf0{lnlvt hfgsf/L u/fpg' kg\$. aldsnf0{tIsfn vj/ ug{; Dej gxx] ePdf ; DalGwt ; dx jf ; yfsf]kltlglnf0{hfgsf/L u/fpg' kg\$. ; f\$]hfgsf/L ; DalGwt ; yfsf]kltlgln]aDff sDkgldf hfgsf/L u/fpg' kg\$.

*= alldt kzwgsf]d[o' e0{; f\$]lftklt'\$]nflu bfal ubf{alldt kzwg d/\$]sf/of vf]l alldt kzwgl]kGw|-!%_ lbgleq ; Ssn aldn\, bfjL kmf/fd e/L alldt kzwgsf]d[o' btf\$] kdf0fkq ; DalGwt uf=j=; =sf]kz' ; jf sD]ePdf ; f\$6 / ; f]geP cGo sg}kz' ; jf sD]b\$ kllj lws jf dfGtf klt kz' ; jf kllj lwsaf6 kdfloft u/fPsf] kdf0fkq, uf=j=; =g=kf=j 8f ; aeGbf glhssf]sldtdf b0hgf ; lwof/sf] ; hldg dr'Ns / pQm alldt kzwgd f nufPsf] ; a\$] k\$; d] k] ug{k\$.

(= khgg\tyf pTkfbgsf nflu kflng]alldt kzwg -uf0{ ax/, eFL, /fE, 3fB, uwf, vRr8, rrf]uf0{ ofs / gfs, eB, afv, af\$, Rof^u, a^u/ cflb _sf] :yfol _kn] kOf{ _kdf cgTkfbs tyf czQm ePsf]kdfloft ePdf aDff]sf]) kltzt lftklt{k\$ ul/g\$.

!)= alldt kzwg :yfol _kdf cgTkfbs ePsf]kdf0f kz' ; jf sD]b] pksD]tyf dfGtf klt kz' ; jf kllj lwsaf/f kdfloft u/L ; f\$]kdf0fkq / uf=j=; =g=kf=j 8f sfofhoaf6 ul/Psf] ; hldg dr'Ns tyf ; xsf/L ; yf nufot cGo ; yf ; dxdf cfa4 e0{kzkfng u/\$] ePdf pQm ; yfsf]l; kmf/; kq ; lxt tl; -#)_ lbg leq sDkgl]pknAw u/fPsf]bfal kmf/fd e/L kzwg dflnsn]bfalsf nflu k] ug{k\$.

!!= o; aDffn\df pNn\ eP afx\$ cGo aGbh / ; t{tyf ; lj wfx? aDff ; ldltn]lgdf u/\$] kzwg lgb]zsfdf pNn\ eP cg' f/ xg\$. ; fy)0; aDffn\ cGtu\$ sg} lsl; dsf] lj jfb pTkG ePdf ; f\$]lg/fs/ofsf]nflu kflnt aldf P, lgod tyf lgb]zsfdf pNn\ eP cg' f/ lj jfb ; dfwfg ul/g\$.

!@= o; aldn\ysf]cg' ; rldf aldf cj lw ; dft xg] egl pNnlvt ePsf]ldltdf :yfglo ; do cg' f/ /f]sf]af#x -!@_ ah]kl5 o; aldn\ysf]cj lw ; dft xg\$.

!#= kzwgsf]aldf ubf{alldtn}k|tfj kmf/fd; E kllj lwssf]kpf0fkq clgj fo{?kn]; mlg ugkgf .
t/ gj ls/0fsf]xsdf ; f]klj wfg nfu' xg]5g .

aldfn] /2 xg]cj :yfx; M

lgDg cj :yfx?df aldfn] /2 xg ; Sg5 M

- != alldt kzwgsf]; DaGmfdf ; To tYo s'f n'sf0 l5kf0{em\$ ljj /0f lbPsf]kf0Pdf aldfn]
:j tM/2 xg5 .
- @= alldt kzwgnf0{aldf cj lw ; dfkt gx5}laql u/df jf c6o sg}sf/0fn]xs 5f8L x:tf6t/0f
u/df aldfn] :j tM/2 xg5 . o:tf]cj :yfdf 5f6f]cj lwsf]alDffzNs jfkt nflg] /sd s\$
u/l af6L aldfzNs /sd aldsaf/f lkmtf{ul/g5 .
- #= alldt kzwg sg}lj Qlo ; :yfa6 C0fdf lnPsf]cj :yfdf pQm C0f rQmf e0{alldt kzwg
laql ePsf]cj :yfdf aldfn] :j tM/2 xg5 . o:tf]cj :yfdf 5f6f]cj lwsf] alDffzNs jfkt
nflg]/sd s\$ u/l af6L aldfzNs /sd aldsaf/f lkmtf{ul/g5 .

alldt kzwgsf]bfal gnflg]cj :yfx;

lgDg cj :yfx?df kzwgsf]bfal ug{; lsg]5g M

- != jlldt kzwg x/fPdf jf rf]l ePdf .
- @= lgwfk/t cj lwleq bfjL klqmf z? gu/df .
- #= alldt kzwgsf]aldfzNs gaemPsf]cj :yfdf / gj ls/0f ugkg]aldfn] ; dfkt ePsf] &
lbgleq gj ls/0f u/l tflsPsf]; :yfdf alDffzNs kkt gePdf .
- \$= alldt kzwgsf]z/l/df nuf0{/flvPsf]; a\$; k\$ df kzwgsf]z/l/df gel6Pdf .
- %= alldt kzwgdf /flvPsf]; a\$; k\$ sg}sf/0f lj z]fn]x/fPdf ; f\$]hfgsf/l tIsfn alds jf
tflsPsf]; :yfnf0{gu/fPdf .
- ^= r/g, :jf:Yo pkrf/ / khhg kpf]hgsf]nflu dfq uf]b]v kfF -%_ lsnfld6/ e6bf a9lsf]
b/ldf b36gf ePdf .
- &= aldssf]; xdlt a] / kzk65lnf0{hg kpf]hgsf]nflu NofPsf]xf]; f]afx\$ c6o kpf]hgd
kpf] u/df .

Ij zlf Joj :yfx

!_ aldfoljo pd} M

S_ :yfglo tyf p6gt hftsf]uf0{@ aif{-cyj f klxnf]j } ePsf] b]v !)

j if{ Dd

v_ e}L # aif{-cyj f klxnf]j } ePsf] b]v !@ j if{ Dd

u_ :yfglo tyf p6gt gZnsf]afR5L-sf]hl j f kf8Lsf]^ dlxgfb]v @ j if{ Dd

3_ k]hggsf]nflu p6gt gZnsf]; f]j f /fEfsf]# j if]v & j if{ Dd

a_ 9] fgl j f hf]gsf]nflu uf? Jf /fE f # j if]v !@ j if{ Dd

r_ eBf, afv] / au' # dlxgfb]v lj slsf nflu tof/ xg]cj lw; Dd .

@_ k]lj lwsn]kzwgdf ; a} k\$ nufpg]sfo{ug} .

#_ alldt kzwgnf0{nufpg]; a} k\$ / ; f]k\$ nufpE nllg]vr{?=&%-- ebf a9L xg]5} .

\$_ aldfzls aldf /sdsf]kF -%_ kltzt klt aif\$ b/n]nllg} .

%_ ; b:o ; :yf dfkmt aldf ePdf sh aldfzlsdf k6w|-!%_ kltzt 56 lb0g} .

kl/efiff

alldt eGgn]o; aldfn]df gfd pNn] ePsf]/ o; }aldfn] cftu} aldf ul/Psf]kzwgsf] :j fldIj ePsf]kzwgl j f ; :yf eGg]; emg' kb} .

alldt kzwg eGgn]o; aldfn]sf]kzwg lj j /of tflnsdf gfd / lj j /of pNn] ePsf]bw, df; ; la|B^a, kz>d,pmg cflbsf] nflu kflng]kz' ; emg' kb} .

a}S eGgn]k}Int a}S tyf lj Qlo sfgg adf]hd ; Dal6wt lgsfoaf6 lj Qlo sf/f}f/ ug{ lgod adf]hd Ohfht k}t ; :yf ; emg' kb} . o; kl/efiffn]lj Qlo sDkgl, n3' lj Q sDkgl tyf kzwg v/lbsf]nflu shf{lbg]c6o ; :yf -; /sf/L ; xsf/L / u} ; /sf/L ; :yf cflb_ tyf uifdlOf l}df ; ~rflnt lj leG of]hgf ; d}nf0{ ; emg' kb} .

; **b:o** ; :yf eGgn]bw, df; ; la|B^a, kz>d,pmg cflb h:tf sfo{E ; Dal6wt kzwglx?sf] ; xsf/L ; :yf ; emg' kb} . o; n]c6o k\$ /sf ; xsf/L ; :yf ; xsf/L ; dX, ; fdbfos ; dX, dlxnf :j fanDag ; dX, cdf ; dX, s[fs ; dX cflb h:tf ; dX ; d}nf0{ ; emg' kb} .

aldf /sd eGgn]alldt kzwg kzwgl, ; Dal6wt ; b:o ; :yf jf a}S tyf aldsaf6 df6otf k}t kz' ; }f k]lj lwsn] ; eQm }kdf e/L aldfs]k}tf]sf] ; fydf k] ePsf]kzwg aldfs]dNo lgwf}Of knf/ddf 3f]ift dNo ; emg' kb} .

nfk/jfxl eGgn]alldtn]cfkng]kzwgnf0{/f]x? lj?4 ; dod}cfj Zos klt/f]f]ds vf}x, gnufPsf] kzwg c:j:y ePsf]cj:ydf plrt x]rfx tyf pkrf/ gu/fPsf] tyf kz' 8fS6/sf]/fo ; Nnfx glnPsf]cj:yf ; d} ; emg' kb} .

kflj lws AolQm eGgn]kz' ; jf sQb| pksQb\$ f kflj lws jf e67lg/L h6=h]6P jf ufdLof kz'
:jf:Yo sfo\$tf{jf dfGotf kfl't lzlf0f ; yfaf6 kz' lrlst; f=kz' lj 1fg lj ifodf 1fg xfl; n
u/L ; DalGwt lgsfoaf6 ; f]; DaGwdf lgod adflhd sfo{ugI0hfht kfl't JolQm ; emg' kb5 .

:jf:Yo k/Llf0f eGgn]aldsf]nflu k|tflj t kzwgsf]kflj lwsaf6 tGb?:t / lg/fuL 5 5g,
sg}; ?jf, ; a\$[ds, k/hljL jf cGo /fu nfu\$]5÷5g egl tyf pd7 lgwf0f ug\$]nflu
ul/g]:jf:Yo k/Llf0f ugI{sfo{; emg' kb5 .

; a\$] k\$ f eGgn] aldf ul/Psf] kzwgnf0{ klxrfg ugI p27on] kz' kflj lwsn] nuf0{ lbg]
klxrfg vNg]; a\$] -6dfu÷df0qnf]lrk; , cflb_ ; emg' kb5 .

aldf cj lw eGgn]o; aldfn]ysf]cg' rldf pNny eP cg' f/ aldf hf]vd :jLsf/ ul/g]
a9ldf Ps -!_ aif{; Ddsf]cj lw ; emg' kb5 . aldsn]gjLs/0f ug{:jLs[t u/L ; f\$]nflu
nflg]aldzNs ; d] aldsnf0{kfl't ePsf]cj :ydf gjLs/0f ePsf]cj lwnf0{klg aldf cj lw
dflgg]5 .

kzwg d[o' kpf0fkq eGgn]; DalGwt kz' kflj lwsn]alldt kzwgsf]d[o' ePsf]egl kpf0ft
u/L lbPsf]kpf0f kqnf0{; emg' kb5 .

b36gf eGgn]aflx/L cf7fn]:ki6 bVg ; lsg]/ ; fa\$flts dflWdaf6 xg]cfl:ds 36gnf0{
; emg' k5{.

k0f{:yfol c; Qmtf eGgn]hg kpf]hgsf]nflu kfng ul/Psf]xf]; f]kpf]hgsf]nflu b36gf jf
/fu\$]sf/0faf6 pNnlvt kpf]hg k0f{7kdf kl't{gxg]cj :yf .

kzwg aldfny
cg; Fl

kz' wgl'sf]gfd M gful/stf g=M 7ufgf M c-rn===== lhNnf=====	aldfny g=M cleftf{M gfd M sfB g=M
g-kf=:uf-lj =; = ===== j 8f g+====== 6fjh M===== krfj g=M ===== aldf cj lw	aldfny hf/L :yfg M aldfny hf/L ldt M aldfny hf/L ; do M
uf7 /x\$:] :yfg M c-rn===== lhNnf===== g-kf=:uf-lj =; = ===== j 8f g+====== 6fjh =====	gubl /l; b g=M gubl /l; b hf/L ldt M gubl /l; b hf/L ; do M
; dX=:; :yf=:; ldt=C0f lbg]a}S tyf laQlo ; :yfsf]gfd M 7ufgf M krfj g=M	sh kzwg ; aVof M sh aldfí ?= M sh aldfzNs M

aldfny :jlsf/ ug[clwsf/ kft AolQmsf]
 gfd M
 kb M
 x: tlf/ M
 ldt M

gf6 M sh kzwg ; aVof, sh aldfí ?= sh aldfzNs ; Ælg æalldt kzwgsf]lj j /of tflnsfÆ
 df pNny eP adf]hd sfod ul/Psf].

alldt kzwgsf]lj /of tflnsf											
s† ; +	gfd	hft	pd]	prf0	/a	kflnPsf]tl/sf		; a s† lr6x g+	xfnsf] :jf:y l:yitM	aldfí	s]krot
						▪aw]f	▪r/of				

▪aw]f Muf]d}/fv] kflng]
 ▪r/of M r/fP/ kflng]

kzwglsf]gfd M
 x: tflf/÷; xL M
 gf-k]g=M
 ldt M

===== 06:of70; sDkgl Inld68

sf7df68f} gkfn

kzwwg aDff k|tfj krf/fd

!_ kzwwglsf]gfd M===== gful/stf g#M=====

@_ 7ufgf M

c~rnM=====lhNnf=====g-kf=:uf=j =; = =====

j 8f g#=====6fjh M=====knfj g#M=====

#_ k] f M=====

\$_ aldf cj lw M=====

%_ skof aDffsf nflu k|tfj t k|o\$ kzwwgsf]lj j /Of tflnsfd pNny ugxf] M

-kz' ; aVof a9L ePdf 5\$}lj j /Of ; mlg ug{ ; lsg\$ / kzwwgsf]lsl; d cg; f/ 5\$ 5\$}lj j /Of
tflnsf kofu ugk\$ _

kzwwgsf]lsl; d M

alldt kzwwgsf]lj j /Of tflnsf												
s+ ; +	gfd	hft	pd]	prf0	/a	kflnPsf]tl/sf		; a\$ k\$	xfnsf] :j f:Yo l:ylt	aldf cj lw		aldf
						•awj f	•r/g			b v	; Dd	

•awj f Muf]d}/fv] kflng] •r/Of M r/fP/ kflng]

^_ kzwwgsf]kof]hg Mbw=df; 'la|8^a÷kz>d÷pmg

&_ kzwwg kflnPsf]uf]sf]j f:tlj s 7ufgf M

c~rnM=====lhNnf=====g-kf=:uf=j =; = =====

j 8f g#=====6fjh M=====knfj g#M=====

*_ kzwwg /flvg]uf]sf]agfj 6sf]lj j /Of lbgxf] \

(_ pQm kzwwgx? :j :Yo 5g< olb 5ggveg]/fux?sf]lj j /Of lbgxf] M

!)_ kz':j f:Yo ;]f pknJw 5 < olb 5 eg]Tof]sg k\$ f/sf]5 M

s_ ; /sf/L :j f:Yo ;]f=====

v_ lghl kz':j f:Yo ;]f=====

u_ kzwwg /flvg]uf]af6 kz':j f:Yo ;]f s|b\$]cgdf]gt b'l pNny ugxf] <=====

3_ ; /sf/l jf lghl kz'IrlsT; s÷kflalwsáf/f alldt kzx¿nf0{ul/g}r\$hfFsf]

lj j /0fM=====

!!_ lj ut ! j if{ tkf0{sf]sg}kz'wgsf]d[o'ePsf]5 < 5 eg]

j if{	d[o{sf]sf/0f	gf\$; fg ePsf]kz'; a\Wof

!!_ sg}a?S jf lj Q sDkgl j f ; xsf/l jf c6o sg}; d\ cflbn]pQm kz'bf nufgl u/\$f]5 < 5 eg] pQm a?S jf lj Q sDkgl j f ; xsf/l j f ; d\sf]lj j /0f eg{x} M

gfd M=====

c-rn=====|hNnf=====g-kf÷uf-lj =; = =====

j 8f g+=====6f]h M=====knf]g g M=====

lnPsf]C0fsf]/sd M?=====c|f]kl =====

d÷xhdln]dfly pllnlvt kzx?sf]aldf sDkgl lnd68; # sDkgl]sf]; t{a6b]h adf]hd ug{k}tj ub5f}. d÷xhdl dfly pllnlvt k?gx?sf]pQ/ ; To ePsf] kzx¿nf0{oyfy{9^bn]j 0f] ul/Psf]/ kzx? t6b?:t / :j:y /x\$]Jox]f k]ofet ub5f]. d]x÷xhdln]aldf; # ; Dalwlt sg}klg ; *gf, lj j /0f jf tYo gnsfPsf]/ oxl k}tj g}alds / d÷xhdlalr xg]; Dem]f]fsf]cfwf/ xg]s'/f 3f]f0ff ub5f}.

k}tj]ssf]

; xl M

gfd M

ldlt M

=====06:of7Q; sDkgl Inld6B

sf7df68f}gkfn

kzwg aldf :j f:Yo lj j /0f

-kz'IrlsT; s÷kflj lws kdf0fkq

-k|tfj ; E}; mlg xgkgI

!_ kzwglsf]gfd M=====

@_ 7ufgf M

c-rn=====lhNnf=====g-kf÷uf=j ; = =====

j 8f g÷===== 6fj M=====knfg g M=====

#_ k]f M=====

\$_ aldfs]nflu k|tflj t k|o\$ kzx;sf]lj j /0f M

-kz' ; aVof a9l ePdf 5\$}lj j /0f ; mlg ug{; lsg\$ / kzwglsf]lsl; d cg; f/ 5\$5\$}lj j /0f

tflnsf kofu ug{kgs _

alldt kzwglsf]lsl; d M

s; +	; a s; ksf	pd]	prf0{	j t@fg ahf/ dNo
!_				
@_				
#_				

%_ s]pQm kzx? :j :Yo, lg/f]l / c; n cj :yfdf 5g\

^_ s]sg}kzx? slxNo}sg}/f]Joflwaf6 u|t lyP < olb lyP eg]/f]sf]lj j /0f lbgxf] \

&_ s]ltglx? /fd] E :ofx/ ul/Psf j f lgoldt;kn]plrt cxf/f vj fP h:tf b]V65g\

*_ s]lj ut j f j t@fgdf ylgnf]-Mastitis_ /f]sf]sg}nlf0f b]V65 <

(_ kzwg /Vg]:yfg j f To; sf]glhsdf sg}; ?j f j f ; a s]ds /f] kn]nPsf]5 <olb 5 eg] ldt pNny ugxf] \

!)_ ; a}kzx?nf0{M

c_ lfo/f] -Tuberculosis) k/lif0f ul/Psf]5 < 5 eg]ltglx; lfo/f]sf] ; a s]d0faf6 dQm 5g\

cf_ a] hf]; ; -Brucellosis) gfd /f]sf]Punl6g] g -Agglutination_ k/lif0f ul/Psf]5
/ gsf/flds r/0fx;sf nflu o; /f]sf]lj?4 vfk nuf0Psf]5 <

^_ kzx? cfklt\$]; f] s]xf]<

&_ kz'wg /Vg]uf]sf]cj :yf /fd]/ kz'wgsf]:j f:Yonf0{; 3fp k%ofpg]vfnsf]5 <

*_ tkf0f]pQm hf]vdnf0{:j lsf]g]gldNg]c? sg}hfgsf/L 5 < ePdf lj j /0f lbgxf] \

(_ tkf0f]pQm hf]vd :j lsf/ ug{dgf]; j b]g' ePsf]5 < 5g eg]sf/0f pNny ugxf] \

cg' lrdf p]lNlvt kz'wgx?sf] d]h] Wofgk] \$ k/lif0f u/#. k]tt lj j /0f, d]llo / pQ/x? d]f] hfgsf/l df cP ; Dd ; xl 5g\egl kdf]0ft ub\$'.

kz' wgl]sf]
gfd M
; xl M
7]f]gf M
ldlt M

kz' lrisT; s÷k]lj lwssf]
gfd M
; xl M
7]f]gf M
ldlt M

===== 06:of70; sDkgl Inld68

sbllo sfofno M =====
kifg g+- =====, kiofS; - ===== Odh=====

k65L aldfny

k65L wglsl] dflnsaf/f k|tfj tyf 3fj0ff, hg o; s/f/sf]cfwf/ xg] tyf o; alDffny]df ; dfj ž
ePsf]df]gg]s/fdf ; xdlit hgf0{aldzNssf]/sd eQmfgl ePsf]cfwf/df =====06:of70; s+
ln= -o; k15 alds elgPsf] ; dlf bxfodf plNnlvt aldfsf]nflu k|tfj ul/Psf]h] o; aldfny]sf]
cg'; ĨL, lj j /of tflnsf, kl/efiff, laz]f Aoj :yf, ckjfb / ; t? o; s/f/gdfsf]cleGg c^a\ df]gg]
u/l aldfzNs eQmfglsf]k|tkm :j ; k aldsn]alDffsf]cj lwleq k65L wglsl]lj j /of tflnsdf plNny
eP adf]hdsf k65Lx?sf]d'o' ePdf aldfny]df plNny eP j df]hdsf]/sd ; DalGwt klfnf0{eQmfgl
ug5 .

aldfnyn]/lffj /of ug[hf]vdx; M

- o; aldfny c6tu6 bxfosf hf]vdx; ; dfj ž 5gM
- !_ bxfosf sg]sf/0faf6 cg'; Ĩldf plNnlvt k65Lsf] aldf cj lwleq d[o' ePdf aldsn] pQm
k65Lsf]aldfí /sdsf]() k|tzt /sd aldtnf0{eQmfgl ug5 M
- s_ cfunful, r6df^a
- v_ e5Dk,
- u_ af9L÷8] fg
- 3_ klx/f]e"vng,
- a_ cfwa]x/L, cl; gf, lxp]f j t' f/f]
- r_ cfsl:ds÷b36gh6o afx0 sf/0fx?,
- 5_ /f]af6 xg]xflg-gf\$; fgl ,

aldsn]lfltk't{glbg]cj :yfx;

- lgDg cj :yfx;df o; aldfny c6tu6 bfal eQmfgl xg]5g M
- !_ k65L wgl j f lghsf]Psf3/sf kl/j f/sf ; b:osf]nfk/j fxln]j f hfgfhfg dgf]-hgsf]p2]oaf6
j f l/; 0j lk0f{Joj xf/sf]sf/0faf6 alldt k65Lsf]d[o' ePdf .
- @_ Jofks ; Dsf]ds /f] -a8{n' sf]sf/0faf6 alldtk65Lsf]d'o' ePdf .
- #_ ; /sf/l lgsfo j f c6o df6otf k|t sfggl lgsfosf]cfbždf k65Lnf0{gi6 ug[kg] ePdf .

- \$_ alldt kG5L x/Pdf j f r7]l ePdf .
- %_ Jofj ; flos kpf]hgsf nflu kfInPsf kG5Lsf]xsdf kG5Lu[xf]krf; -%)_ld6/ eGbf a9L b7Ldf / 3/kfn]fsf]xsdf Ps -!_ lsnf]d6/ eGbf a9Lsf]b7Ldf ePsf] b36gh6o sf/0faf6 d[o'ePdf .
- ^_ Jofj ; flos 2kdf kfng ul/Psf kG5Lsf] ; DaGwdf sh ; dXsf]%U ; Dd kG5Lsf]d[o ePdf . 3/ kfn]f kG5Lsf]xsdf Pp6f -!_ kG5Lsf]d[o ePdf .
- &_ alldt kG5L laqm u/L :j fldTj x:tf6t/0f ePdf .
- *_ o4, cltqmd0f, lj b2L ; 0o sf/j fxl, -o4 3f]f0ff ePsf]xf] \j f gxf] \ uXo4, /fhbf]k, qm]Gt, ; Qf lj knj, ; lgs lj b]k]sf]sf/0faf6 alldt kG5Lsf]d[o'ePdf .
- (_ b]fosf]s/0faf6 k]o]f jf ck]o]f 2kdf l; h6f ePsf]jf ; f]sf]k]tsh of]ubfgaf6 jf ; f]af6 pTk6g sf/0faf6 alldt kG5Lsf]d[o'ePdf M
 - s_ cf0f]j s lj]s/0f jf cf0f]j s 0Gwgsf] Hj ngkl5 z]f /x]sf] a\$Ddf kb]yaf6 lg:sg] /]Bof]w]d]f -:j tM hf/L /xg] c0]sf]lj R5b]gsf]Hj ng; d]sf] ; lqmotf ; #uaf6 k]o]f jf ck]o]f 2kn]xg]sg]b36gf,
 - v_ cf0f]j s xftx]tof/af6 p7]sf]jf ; f] # k]o]f jf ck]o]f 2kdf ; mUg /x]sf] sf/0faf6 ePsf]b36gf .
- !)_ alldt kG5L /fVg] :yfgsf] ; DaGwdf kG5L wgn]dhet lj j/0f lb6f em]sf lj j/0f lbPdf jf hf]vd dNof]g ug]sf] nflu cfjZos kg] jf:tljstf n'sf0{ em]sf s/f pNny u/df jf jf:tljstf]pNny ubf{sg}uNtlaf6 xg]bfalk]t alds pQ/bfol xg] 5g .
- !!_ aldssf] ; xdt a]u/ kzkG5Lnf0{h6 kpf]hgsf]nflu NofPsf]xf] ; f]afx\$ c6o kpf]hgdf kpf]u u/df .

; tX2

kG5Lsf]aldf ubf{alldtn]lgDg ; tX?sf]kfngf ug{kG5 M

- !_ alldt kG5Lnf0{k0f{:j :Yo / lg/f]uL /fVg kG5L wgn]x/; Dej kpf; ug{kG5 . alldt kG5Lnf0{lgoldt 2kdf /f]u /f]syf]dsf]nflu clgjfo{?kdf v]k nufPsf]xg' kg5 . alldt kG5Lnf0{sg} /f]u nfu]df jf kG5L 3f0t]ePdf kG5L wgn]kzkG5L lrlst; s jf ; Dal6wt k]lj lwsaf6 t]sf n c]k]g}vrdf plrt pkrf/ u/fpg'kg5 .

@_ alldt kG5lx /Vg]vf] :j R5, xjf f hfg ; Sg]xg' k5{. ; fy}lkpg]kfgl, bfgf, cxf/xsf] /fd]Jo]y:f u/L ; Gtlnt cxf/ lbg' k5{.

#_ alldt kG5lsf]; DaGwdf aldsn]rxf]f]; dodf kG5lwgl]hg; S}; dodf kG5l kfng ul/Psf] kl/; /df k/Lf0f ug{cfpg]aldssf]sg}klg cflwsl/s kltlglnf0{k/Lf0f ug{lbg' kg} .

\$_ olb v/lb u/] , laqm u/] , d/] , yk ptkfbg eP/ kG5lsf]; ?df tfl]sPsf]; ^Vofsf]!)Ü eGbf a9lsf] tndfly ePsf]/x} eg] tTsn}kG5l wgl]aldsnf0{va/ ug{kG} . To; /L kG5lsf] ; ^Vofdf ePsf]yk36 cg; f/ aldsn]afBL cj lwsf]nflu cfj Zostf cg; f/ aldfzNs yk36 ug{; Sg} .

%_ alldt kG5lsf]d[o' ePdf ; f]b0{-@_ lbgleq lnlt hfgsf/L :j od\j f a}S+; b:o ; :yf dfkft aldsnf0{hfgsf/L lbg' kg} . To:tf] hfgsf/L kft ePsf]\$* 306leq aldsn]d kG5lsf]lg/Lf0f ug{; Sg]xgfn]; f]cj lw; Dd kG5l wgl]d kG5l ; /lft /Vg' kg} . aldsn] ; f]cj lwleq d kG5lsf]; DaGwdf cfj Zos klsp k/f u/L l; w}jf a}S j f ; b:o ; :yf dfkft kG5l wglnf0{hfgsf/L lbg} .

^_ kG5lwgl :j od\j f ; DalGwt ; b:o ; :yf dfkft lnlt ; Rgf lb0{sg}klg ; do of]aldfn] /2 ug{ ; lsg} . o:tf] cj :yfdf aldn] sfod /x}f] cj lwsf] lgDg cg; f/n] xg cfpg] 5f]f] cj lwsf]aldfzNs /sd s}f u/L afBL aldfzNs /sd aldsn]lkmtf{ug} . t/ of]k]j wfg tlg -#_ dlxgfefbf dflysf] aldf cj lwsf nflu dfq nfu" xg} . aldsn] aldfzNs /sdsf] lkmtf{ lgDg cg; f/ ug} ||

<u>aldfn] sfod /x}f]</u>		<u>aflif} aldfzNsdf s}f ul/g]</u>
<u> cj lw</u>		<u> kltzt</u>
@ dlxgf; Dd	ÿ	#) kltzt
# dlxgf; Dd	ÿ	\$) kltzt
\$ dlxgf; Dd	ÿ	%) kltzt
% dlxgf; Dd	ÿ	^) kltzt
^ dlxgf; Dd	ÿ	&) kltzt
* dlxgf; Dd	ÿ	() kltzt
* dlxgfefbf a9l	ÿ	!)) kltzt

t/ bfjL kl/; s}f]cj :yfdf eg]aldfzNs lkmtf{xg}5} .

&_ o; aldn] cGtu} alldt kG5lsf]d[o' ePsf]sf/Ofaf6 xg]cG0 j f yk vr{j f xflggf}; fgl]sf] bfal ug{kf0g]5} .

*_ o; aldfn\ysf]cg; 'ldf aldf cj lw ; dftt xg]egl p\Nn\vt ePsf]ldttdf :yfglo ; do
cg; f/ /fts]afix -!@_ ah]kl5 o; aldfn\ysf]cj lw ; dftt xg\$.

(_ kG5Lsf]aldf ubf{alldtn]k|tj krf/fd; E kllj lwssf]kdf0fkq clgj fo{?kn}; mlg ugkg\$.
t/ glj s/0fsf]xsdf ; f]klj wfg nfu"xg]5\$.

bfal ; DaGwl k\$of

!_ o; aldfn\yn]/lffj /of u/\$]hf]vdx?sf sf/0faf6 alldt kG5Lsf]d[o' ePdf ; f\$] ; ft
-&_ lbgleg jf ; f]cj lwleg ; ej gePdf ; f\$]sf/0f ; lxt ; ej xgf; fy a\$ j f
; b:o ; :yf dftt bxfosf sfuhftx? alds ; dl f k] ug{kg\$.

!_ ; Ssn aldfn\y
@_ kOf{?kn]el/Psf]bfal krf/fd,
#_ alldt kG5Lsf]d[o' kdf0f-kq,
\$_ uf=lj =; =g=kf=j 8f=sldtdf ; aeGbf glhssf]l5d\$lsf]; hfdg dr\sf

@_ o; aldf cgtu\$ a\$ / ; b:o ; :yf / alds alr dte\$ ePdf jf lj j fb pTkGg ePdf ; f\$]
lg kOf krint sfgg cg; f/ xg\$.

#_ o; aldfn\y cgtu\$ aldsn]bfal eQmfgl glbPdf jf sd lbPdf ; f\$] hfgsf/L kft ePsf]
k\$; -#%_ lbgleg kG5L wgl]aldf ; ldttdf ph/L lbg ; Sg\$.

lj zjf Joj :yfx?

!_ kG5Lsf]aldfzNs lgDgfg; f/ xg\$ #

s_ Joj ; flos 2kdf kfg ul/Psf] kG5L -af0n/_sf]xsdf klt ; dx / cG6 kG5Lsf]xsdf
klt aif{aldf /sdsf]5 ^_ kltztsf b/n]aldfzNs nlg\$.
v_ 3/kfn]f kG5Lsf]aldfzNs aldf /sdsf]kf -%_ kltzt xg\$.
u_ aldfzNs u0fg ubf{Ps aif{eGbf sd ; dodf pTkfbg k/f xg]kG5Lsf]xsdf klt ; dx -
Aofr_ / Ps aif{j f ; f]eGbf a9L ; dodf pTkfbg k/f xg]kG5Lsf] xsdf klt aif\$ b/n]aldfzNs
u0fg ugkg\$.

@_ ; b:o ; :yf dftt aldf ePdf sh aldfzNsdf kGw|-!%_ kltzt 56 lb0g\$.

kl/efiff

alldt eGfn]o; aldfn\y gfd pNn\y ePsf]/ o; }aldfn\y cgtu\$ aldf ul/Psf]kG5Lsf]
; jfldj ePsf]JolQm j f ; :yf eG]; emg'kb\$.

alldt kG5L eGfn]o; aldfn]ysf]cg; rldf gfd / ljj /of pNny ePsf]kG5L ; emg' kb5 .

aʒs eGfn]krlnt aʒs tyf lj Qlo sfgg adfllhd ; DalGwt lgsfoaf6 lj Qlo sf/faf/ ug{ lgod adfllhd Ohfht kllt ; :yf ; emg' kb5 . o; kl/efiffn]lj Qlo sDkgL, n3' lj Q sDkgL tyf kzwg v/lbsf]nflu shf{lbg}c6o ; :yf -; /sf/L, ; xsf/L ,u} ; /sf/L ; :yf cflb_ tyf ufldOf lfgdf ; ~rflnt laleGg oflhf ; d]nf0{; emg' kb5 .

; b:o ; :yf eGfn]df; ; c68f / rNnf pTkfbg h:tf sfo{ E ; DalGwt kG5Lwglx?sf] ; xsf/L ; :yf ; emg' kb5 . o; n]c6o ksf/sf ; xsf/L ; :yf, ; xsf/L ; dX, ; fdbflos ; dX, dlxfn ; jfjndjg ; dX, slf ; dX, cfd ; dX cflb h:tf ; dX ; d]nf0{; emg' kb5 .

aldf /sd eGfn]alldt kG5LwglSf] ; DalGwt ; b:o ; :yf jf aʒs tyf aldsaf6 dfGotf kllt kz' kllj lwsn] ; eQm 2 kdf e/L aldfs]k|tfj sf] ; fydf k] ePsf]kG5Lsf]aldfs]dNo lgwf{Of krf/fddf 3flift dNo ; emg' kb5 .

nfk/j fxl eGfn]alldtn]cfkng] kG5Lnf0{/flx 2 lj ?4 ; dod}cfj Zos kllt/flwds vfkx? gnufPsf] kG5L c:j:y ePsf]cj:yfdf plrt x]rfx tyf pkrf/ gu/fPsf] tyf hfgfhg laiffn' kbfy{v] fPsf]cj:yf ; d] ; emg' kb5 .

kllj lws JoIQm eGfn]kz' ; jf sQb| pksQb\$ kllj lws, eQl/g/L h36=h36=P jf ufldOf kz' ; jf:Yo sfo\$tf{jf dfGotf kllt lzlf0f ; :yfaf6 kz' lrlsI ; f=kz' lj 1fg lj ifodf cfwf/et 1fg xfl ; n u/L ; DalGwt lgsfoaf6 ; f] ; DaGwdf lgod adfllhd sfo{ug{Ohfht kllt JoIQm ; emg' kb5 .

; jf:Yo k/Llf0f eGfn]aldfs]nflu k|tflj t kG5Lsf]kllj lwsaf6 tGb?:t / lg/flul 5 5g, sg} ; ?jf, ; a\$ids, k/hljL jf c6o /fl nfu\$]f]5=5g egl tyf pd] lgwf{Of ug\$]nflu ul/g} ; jf:Yo k/Llf0f ug]sfo{; emg' kb5 .

aldf cj lw eGfn]o; aldfn]ysf]cg; rldf pNny eP cg; f/ aldf hfllvd ; jLsf/ ul/g} a9Ldf Ps -!_ jif{Ddsf]cj lw ; emg' kb5 . aldsn]g]ls/of ug{:jLs[t u/L ; f\$]nflu nllg]aldfzNs ; d] aldsnf0{kllt ePsf]cj:yfdf gjLs/of ePsf]cj lwnf0{klg aldf cj lw ; emg' kb5 .

kG5L d[o' kdf0fkq eGfn] ; DalGwt aʒs /÷jf ; b:o ; :yf / kz' kllj lwsn]alldt klflsf] d[o' ePsf]egl kdfloft ul/ lbPsf]kdf0f kqnf0{; emg' kb5 .

b36gf eGfn]afix/L cfffn]:ki6 b]g ; lsg]/ ; f^3flts dflwodaf6 xg]cfl:ds 36gfnf0{ ; emg' k5{.

Jo ; flos ?kdf kfng ul/Psf]kG5L eGfn]krlnt sfgg j dfllhd ; DalGwt lgsfodf bt{u/L ; ~rfng u/\$f]kG5L Jo ; fo ; Demg' kb5 .

kG5L aldfnÿ
cg; ʔl

<p>kG5L wglstf]gfd M gful/stf g=M 7ÿfgf M c-rn=====</p> <p>lhNnf=====g-xf=-uf-lj =; ===== j 8f g+====== 6fjñ M===== kmfð g-M=====</p>	<p>aldfnÿ g-M clestf(M gfd M sfB g=M</p>
<p style="text-align: center;">aldf cj lw</p> <p>kf/De ldlit M ; dflkt ldlit M</p>	<p>aldfnÿ hf/l :yfg M aldfnÿ hf/l ldlit M aldfnÿ hf/l ; do M gubl /l; b g=M</p>
<p style="text-align: center;">vfÿ /xsfj:yfg M</p> <p>c-rn===== lhNnf=====</p> <p>g-xf=-uf-lj =; = ===== j 8f g+======</p> <p>6fjñ =====</p>	<p>aldfnÿ hf/l :yfg M aldfnÿ hf/l ldlit M aldfnÿ hf/l ; do M gubl /l; b hf/l ldlit M gubl /l; b hf/l ; do M</p>
<p>; dx=; :yf÷; ldlit÷C0f lbg]a}S tyf lj Qlo ; :yfsf]gfd M 7ÿfgf M kmfð g=M</p>	<p>sh kG5L ; a\of M sh aldfí ?= M sh aldf zNs M</p>

aldfnÿ :jlsf/ ug[clwsf/ kflkt JolQmsf]

x: tfif/ M
gfd M
kb M
ldlit M

k|tfj s -kG5lwgl_ sf]

b:tv t M
gfd M

ldlt M

; DalGwt ; b:o ; ayfsf]tkm@f6

b:tv t M
Gfd M
kb M
ldlt M
sfof]osf]5fk

dfGotf k|k|t kzkG5L lrlsI; s

j f k|j lwssf]
b:tv t M
gfd M
kb M
ldlt M
sfof]osf]5fk -olb ePdf_

===== 0G:of7Q; sDkgl Inld6B
 sf7df68f} gkfn
 kG5L aldf k|tfj knf/fd

!_ kG5LwglSf]gfd M===== gful/stf g+M=====
 @_ k/f 7ufgf M
 c-rn=====lhNnf=====g-kf=:uf-lj =; ======j 8f g+=====
 6fjh M=====knfj g-M=====

#_ k] f M=====

\$_ aldf cj lw M=====

%_ s[kof alDffsf nflu k|tfj t k]o\$ kG5L ; dX -Aofr_ sf]lj j /Of tflnsfdf pNny ugxf] \
 -kG5Lsf]lsl; d cg' f/ 5\$ 5\$]lj j /Of tflnsf kofu ug{kG5 _
 kG5Lsf]lsl; d M

s; +	hft	pd]	; dX -Aofr_	kflnPsf]tl/sf		xfnsf] :j f:y l:yIt	aldf cj lw		aldfI
				3/kfn]f	Jofj ; flos		b]v	; Dd	

^_ kG5L kflnPsf]vf]sf]j f:t]j s 7ufgf M
 c-rn=====lhNnf=====g-kf=:uf-lj =; ======
 j 8f g+===== 6fjh=====knfj g-M=====

&_ kG5L /flvg]vf]sf]agfj 6sf]lj j /Of lbgxf] M

*_ s]pQm kG5Lx? :j :Yo / /f]udQm 5g\< olb 5gg\eg]/f]ux;sf]lj j /Of lbgxf] M

(_ kz' :j f:Yo ; Jf pknJw 5 < olb 5 eg]pQm ; Jf sxfa6 lnPsf]5 M
 s_ ; /sf/L kz' :j f:Yo ; Jfx? =====
 v_ lghl kz' :j f:Yo ; Jfx? =====
 u_ kG5L /flvg]vf]af6 kz' :j f:Yo ; Jf s[b\$]cgdf]gt b/l pNny ugxf] =====

3_ ;/sf/L jf lghl kz' lrlst; s=kllj lwsâf/f alldt k65lx?nf0{ ul/g] r\$hfFsf]
 ljj/of n\gxf] \M=====

!)_ lj ut Ps -!_ j if{leqdf tkf0\$fsj}k65lsf]d[o'ePsf]5 < 5 eg]

j if{	d[osf]sf/of	gf\$; fg ePsf]k65L; Wof

!!_ sg}a}§ jf lj Q sDkgl jf ; xsf/L jf c6o sg}; dX cflbn]pQm k65ldf nufgl u/\$f] 5 <
 5 eg] pQmj \$ jf lj Q sDkgl jf ; xsf/L jf ; dXsf]M

gfd M=====

7\fgf M

c~rn=====lhNnf=====g-kf=: uf=lj =; = =====

j 8f g+=====6fjh=====knfj g-M=====

lnPsf]C0fsf]/sd M?=====c lf/kl -=====

*d=xfdln]dfly pllnlvt k65lx?sf]aldf sDkgl lnld6ß; E sDkglSf]; t{a6b}h adfllhd ug{k|tfj
 ub5ff. d=xfdl dfly pllnlvt k7gx?sf]pQ/ ; lo ePsf] k65lx?nf0{oyfy{9ª\un]j ofg ul/Psf]/
 k65lx? t6b?: t / :j:y /x\$fl]oxf]f k7ofe't ub5ff. dh}~xfdln]aldf; E ; Dal6wt sg}klg ; *gf,
 ljj/of jf tYo gn\$ifPsf]/ oxl k|tfj g}alds / d=xfdl alr xg]; Demf}fsf]cfwf/ xg]s'/f 3fj}0ff
 ub5ff}*

k|tfj sssf]; xl M

gfd M
 ldlt M

=====OG:of7Q; sDkgl Inld6B

sf7df68f}gkfn
 kG5L aldf :jf:Yo lj j /Of
 -kz'IrlsT; s÷kflj lws kdf0fkq_

-k|tfj ; E}; mlg xgkgI

!_ kG5lwglSf]gfd M=====

@_ 7lfgf M
 c-rn=====lhNnf=====g-kf=:uf=j ; = =====
 j 8f g+=====6fjh M=====kmfg g-M=====

#_ k} f M=====

\$_ aldfsfnflu k|tfj t kTo\$ kG5Lx?sf]lj j /Of M
 -kG5Lsf]lsl; d cg' f/ 5\$ 5\$}jj /Of tflnsf koflu ugkG5 _
 kG5Lsf]lsl; d M

S+; +	hft	pd]	; dx -Aofr_	j tdfg ahf/ dNo
!_				
@_				
#_				

%_ s]pQm kG5Lxç :j :y, lg/fiul / c; n cj :yfdf 5g\<
 =====

^_ s]sg}kG5Lxç slxNo}sg}/fiJoflwaf6 u|t lyP < olb lyP eg]lj j /Of lbgxf] \<
 =====

&_ s]ltglx? /fd] E :ofxf/ ul/Psf j f lgoldt?kn]plrt cxf/f vj fP/ kflnPsf h:tf blvG5g\<
 =====

*_ s]kG5L /fVg:yfg j f To; sf]glhsdf sg}; ?j f j f ; qmfs /fi km]nPsf]5 <olb 5 eg]
 ldt pNny ugxf] \<
 =====

^_ kG5Lx? cfklt{sf]; fj s]xf]<

&_ s]kG5L /fVg]vf]sf]cj :yf /fdf]/ kG5Lsf]:jf:Yonf0{; 3fp k%ofpg]vfnsf]5 <

*_ tkf0f0{pQm hf]vdnf0{:jLsfg{gldNg]c? sg}hfgsf/L 5 < ePdf ljj /of lbgxf] \

(_ s]tkf0f]pQm hf]vd :jLsf/ ug{dgfl; j bVg'ePsf]5 < 5g eg]sf/of pNn} ugxf] \

cg; l'rdf pNn]vt kG5Lx?sf]Wofgk] k/Ll'of ePsf]/ k|t't ljj /of, dNno / pQ/x? d]f]hfgsf/L eP ; Dd ; xl 5g\egl kpf0ft ub5'.

kG5L wgl]sf]
gfd M
; xl M
7]fgf M
ldt M

kf]j lwssf]
gfd M
; xl M
7]fgf M
ldt M

===== OG:of7Q; sDkgL Inld6B

sQbllo sfoffo M =====
 krfq g+- =====, kfofS; - ===== Odjh=====

df5f aldfny

df5fwgláf/f k|tfj tyf 3fjfoff, hg o; s/f/sf]cfwf/ xg] tyf o; alDfn]ydf ; dfj ž
 ePsf] dflgg] s/fdf ; xdlf hgfo{ aldfzNssf] /sd eQmfgl ePsf] cfwf/df
 =====OG:of7Q; s+n= -o; kl5 alds elgPsf] ; dlf bxfodf pNnlvt aldfsf]
 nflu k|tfj ul/Psf]h] o; aldfny]sf] cg'; ĽL, ljj /of tflnsf, kl/efiff, laz]f Aoj :yf,
 ckjfb / ; t? o; s/f/gdfsf] cleGg c^a dflgg] u/l aldfzNs eQmfglsf] k|tkm
 :žk aldsn] alDffsf] cj lwleq df5fwgl] ljj /of tflnsfdf pNny eP adf]hdsf
 df5fx? d/df bxfj j df]hdsf] lfltkl't{/sd ; DalGwt klfnf0{eQmfgl ug\$.

aldfny]n]/lffj /of ug]hfl]vdxž M

o; aldfny] cgtuť bxfosf hfl]vdxž ; dfj ž 5gM

- l_ bxfosf sg}sf/0faf6 cg'; Ľldf pNnlvt df5f aldf cj lwleq d/df aldsn] pQm
 df5fsf]aldfí /sdsf] () k|tzt /sd alldtnf0{eQmfgl ug\$ M
- s_ cfunful, r6df^a,
- v_ eŠDk,
- u_ af9L÷8j fg ÷v8]L,
- 3_ klx/f]e":vng,
- ^a cf]wa]x/L, cl; gf, lxp]f j f t'; f/f]
- r_ cfsl:ds÷b36gfh6o afxà sf/0fx?,
- 5_ /fl]af6 xg]xflg-gf\$; fg,
- h_ clS; hgsf]sld, Pdf]gofaf6 xg]gf\$; fgl,
- f_ laiffn' kbfyaf6 d/df .

aldsn]lfltkl't{glbg]cj :yfxž

lgDg cj :yfxždf o; aldfny] cgtuť bfal eQmfgl xg]5g M
 !_ df5fwgl j f lghsf]Psf3/sf kl/j f/sf ; b:osf]nfk/j fxLn]j f hfgfhfg dgf]-hgsf]
 p2]oaf6 j f l/; Ojlk0f{Joj xf/sf]sf/0faf6 alldt df5f dfl/Pdf .

- @_ ; /sf/l lgsfo jf cGo dfGotf klfkt sfggl lgsfosf] cfbzdf df5fnf0{gi6 ugkgI ePdf .
- #_ alldt df5f x/fPdf jf rf]l ePdf .
- \$_ alldt df5f laqnl u/L :jfldTj x:tfGt/Of ePdf .
- %_ o4, cltqmdOf, lj bzl ; G0 sf/j fxl, -o4 3f]f0ff ePsf]xf] \j f gxf] \u{xo4, /fhbfk, qmflGt, ; Qf lj knj, ; lgs lj b]ksf]sf/Ofaf6 alldt df5f d/df .
- ^_ b]fosf]s/faf6 k]olf jf ck]olf 2kdf l; hGf ePsf]jf ; f]sf] kl]tsh of]ubfgaf6 jf ; f]af6 pTkGg sf/Ofaf6 alldt df5f d/df M
 - s_ cf0f]j s l]ls/Of jf cf0f]j s 0Gwgsf] Hj ngkl5 z]f /x]sf] a]Ddf kb]y]af6 lg:sg]/]Bof]ld]f -:j tM hf/L /xg]c0f]sf]lj R5]b]gsf]Hj ng; d]sf]; lqmotf ; #u]af6 k]olf jf ck]olf 2kn]xg]sg}b3Ggf,
 - v_ cf0f]j s xftxltOf/af6 p7]sf]jf ; f] # k]olf jf ck]olf 2kdf ; mlg /x]sf] sf/Ofaf6 ePsf]b3Ggf .
- &_ alldt df5f kflng] :yfgsf] ; DaGwdf df5fwgln] dhe't ljj/Of lbBf em]sf ljj/Of lbPdf jf hf]vd dNof]g ug]sf]nflu cfj Zos kg]j f:tlj stf n]sf0{em]sf s/f pNny u/df jf jf:tlj stfsf] pNny ubf{sg}uNtlaf6 xg] bfalk]t alds pQ/bfOl xg] 5G .
- *_ aldssf] ; xdlT a]u/ df5fnf0{ hG k]f]hgsf] nflu NofPsf] xf] ; f] afx]s cGo k]f]hgdf k]f]u u/df .
- (_ kf]y/L=/] j] ; kmf ubf{jf kfgl yk36 ubf{df5f d/df jf kf]y/L=/] j]]sf] lfdtf eGbf a9l df5f kfng u/df .

; t]2

df5fsf]aldf ubf{alldtn]lgDg ; t]2?sf]kfngf ug{kg] M

- !_ df5f kfngsf]nflu Gogtd @)) ju{ld6/sf] kf]y/L / slDtdf tlg #_ lkn6 kf]glsf] ulx/f0{ePsf] kf]y/L xg' kb] t/ 6kp6 df5fsf] xsdf kl]j lwssf] l; kmf/; cg' f/sf]; #rgf ePsf]xg' kg] .

- @_ dT:o jlhsf]cfl't{gkfn's}df'otf kfl't Xofr/L tyf g; {laf6 ePsf]xg' kg5 . t/ kfl'nt lgod sfgg kfn'g ul/ cfoft ul/Psf dT:o jlhsf]xsdf of]kfl'j wfg nfu' xg]5g\
- #_ alldt df5fnf0{k0f{:j:Yo / lg/fuL /fVg df5fwgln]x/; Dej kof; ug{kg5 . alldt df5fnf0{lgoldt ;kdf :jf:Yo hfF u/L÷u/f0{/fu /f\$yfdsf]nflu cfj Zos kxn u/\$f]xg' kg5 . alldt df5fnf0{sg}/fu nfu'f jf df5f c:j:Yo ePdf df5f wgn] dT:o kfl'j lwssf] k/fdz{cg; f/ tIsfn cfkng}vr'of plrt /f\$yfd jf pkrf/ u/fpg' kg5 .
- \$_ alldt df5f kfn'g ug{kfy/L÷/] j x? dT:o klj lwsn]kfn'g of]o egl kdf'oflt u/\$f] / kfglsf]u0f:t/nf0{j fl5t :t/df sfod /fv\$]xg' kg5 . ; fy}cfxf/x;sf] /fdf] Joj :yf u/L klj lw cg; f/sf]bfgf lgoldt Pj +plrt tl/sfn]lb0Psf]xg' kg5 .
- %_ alldt df5fsf] ; DaGwdf aldsn] rfx\$] ; dodf df5fwgln] hg; s} ; dodf df5f kfn'g ul/Psf]kl/ ; /df k/Lif0f ug{cfpg]aldssf]sg}klg cflwsfl/s kl'tlglnf0{ k/Lif0f ug{lbg' kg5 .
- ^_ alldt df5f d/\$f] b0{-@_ lbg'leq aldsnf0{:j od\jf a\$S÷; b:o ; :yf dfk'lt lnlv't hfgsf/L lbg' kg5 . To:tf]hfgsf/L kfl't ePsf]\$* 306fleq aldsn]d/\$f] df5fsf] lg/Lif0f ug{: ; Sg] xgn] ; f]cj lw; Dd df5fwgln] d/\$f] df5f ; /lft /fVg' kg5 . aldsn] ; f]cj lwleq d/\$f]df5fsf] ; DaGwdf cfj Zos kl'sof k/f u/L l; w]jf a\$S jf ; b:o ; :yf dfk'lt df5fwglnf0{hfgsf/L lbg5 .
- &_ aldssf]tkm'f6 aldfn'y /2 ul/Pdf vb aldfzNssf] ; dfgkfl'ts b/n]xg' cfpg] /sd lkmtf{lbg' kg5 . t/ bf]l kl/ ; s\$]cj :yfdf eg]aldfzN's lkmtf{xg]5g .
- *_ o; aldfn'y cGtu'f alldt df5f d/\$f] sf/0faf6 xg] cGo jf yk vr{jf xflg gf\$; fgl'sf]bfal ug{kf0g]5g .
- (_ df5fsf]aldf ubf{alldtn]k}tfj kmf/fd; E kfl'j lwsaf/f df5f aldf ug\$]nflu of]o ePsf]kdf'ofkq clgj fo{?kn} ; mlg ug{k'g5 .
- !)_ df5fsf] aldf ug{cufl8 blv alldtn] kfl'alwsn] l; kmf/ ; u/] cg; f/sf] ljj /0f kl:tsdf df5fsf] cllofj lws ljj /0f -kfy/L÷/] j df /flvPsf] e/f'sf] ; wof, alr

alrdf a]lavg ul/Psf] ; Wof, cxf/, nfu\$] /f], /f] lgwfgsf] nflu ckgf0Psf]
lalw, vr{cflb_ sf]cleny /Vg' kg\$.

!!_ o; aldfn]ysf]cg; 'ldf aldf cj lw ; dft xg]egl pNnlvt ePsf]ldltdf :yfglo
; do cg; f/ /ftsf]afx -!@_ ah]kl5 o; aldfn]ysf]cj lw ; dft xg\$.

lj z]f Joj :yfx?

!_ df5fsf]aldfzNs lgDgfg; f/ xg\$ M
Ps aif{j f ; f]eGb sd cj lwsf]nflu kfing]df5fsf]aldfzNs aldf /sdsf]b0{-@
kl]tzt xg\$. t/ laifz ; 3g klalw cg; f/ df5f kfng ul/Psf]cj :yfdf aldfzNsdf
bz -!)_ kl]tzt 5b lb0g\$.

@_ df5fsf]aldf cj lw Gogtd tlg #_ dlxgfsf]xg\$. kf]/L÷/] j]df e/f /fv\$]kGw|
-!%_ lbg leq aldf u/L ; Sgkg\$.

#_ alldtn]df5f kfngsf] nflu tof/ ul/Psf] kf]/L÷/] j]df aldf ug{ rfxdf To:tf]
kf]/L÷/] j]df aldf /sdsf]Ps -!_ kl]tzt aldfzNs eQmfgl u/L ; Dkli6 af/f yk
; /Ifof lng ; lsg\$.

\$_ ; b:o ; :yf dfkmt{aldf ePdf sh aldfzNsdf kGw|-!%_ kl]tzt 5b lb0g\$. t/ Pp6}
; :yf ; dX cflbn]aldf cleft{sldzg / ; :yfut 5b dWb]sg}Ps dfq ; lj wf
kpg\$g\

bfal ; DaGwL k\$of

!_ o; aldfn]yn]/lffj /of u/\$]hf]vdx?sf sf/0faf6 alldt df5f d/df ; f\$] ; ft -&
lbgleq j f ; f]cj lwleq ; ej gePdf ; f\$]sf/0f ; lxt ; ej xgf; fy df5fwgl j f
a}S÷; b:o ; :yf dfkmt bxfosf sfuhftx? alds ; dl f k] ug{k\$.

s_ ; Ssn aldfn]
v_ kOf{?kn]el/Psf]bfal kmf/fd,
u_ kl]j lwsaf/f df5f d/\$]kdf]0ft ul/Psf]kdf]0f-kq,
3_ alldtn]/fv\$]df5f ; Dj lGw cWofj lws clen]ysf]kl]t,
a_ g=kf=-uf=j =; =j 8f j f sldtdf ; aeGb glhssf]b0{-@_ hgf l5d\$lsf]
; hfdg drNsf

r_ laiffn' kbfa6 d/\$f]cj :yfdf gkfn ; /sf/af6 df6otf kfk
k6fuzfnf6f/f k6f10ft ul/Psf]k6f0f-kq .

@_ alldt df5fsf] bfal ug{ cuf18 olb ; do ; dodf df5f lasl lj t/0f
-harvest_ ul/Psf] eP ; f] ; Wof 36f0{ af6L /x\$f] df5fx?sf] dfq lx; fa u/L xg
cfpg]dNof]()Ü dfq bfal eQmfgl ul/g\$.

#_ aldf cj lwleq h6 klf -k6w|lbgfsf]Ps klf_ df bfal k5{; f|x klf cg; f/ alldtn]
5gf6 ul/P jdf]hd -pTkfb=pTkfbg_ sf]cg; 'rldf pNn]vt dNof]cfwf/df bfal
eQmfgl ul/g\$.

\$_ af9lsf] sf/0fn] cflzs ?kdf df5fsf] lft -d/}x/fP_ ePdf To:tf] cgdflgt lft
jft bfal eQmfgl /sdsf] krf; kltzt tIsfn eQmfgl ul/g\$ / af6L lftklt{
jfktsf]/sd df5f dfgf]lgsf]lg]-harvest_ sfo{k15 jf:tj s lftsf]cfwf/df klxf
lbPsf]bfjL /sd s\$ u/} af6L xg cfpg]/sd dfq eQmfgl ul/g\$.

%_ o; aldfn] cftu\$ a\$S÷; b:o ; :yf / alds alr dte\$ ePdf jf lj jfb pTk6g
ePdf ; \$f]lgk0f kftnt sfg6 cg; f/ xg\$.

^_ o; aldfn] cftu\$ aldsn]bfal eQmfgl glbPdf jf sd lbPdf ; \$f]hfgsf/L kfk
ePsf]k\$; -#%_ lbgleq df5f wgn]aldf ; ldtdf ph/L lbg ; Sg\$.

kl/efiff

alldt e6gn]o; aldfn] gfd pNn] ePsf]/ o; }aldfn] cftu\$ aldf ul/Psf]
df5fsf]:jfldTj ePsf]JolQm jf ; :yf e6g]; e6g' kb\$.

alldt df5f e6gn]o; aldfn]sf]cg; 'rldf gfd / lj j/0f pNn] ePsf]df5f
; e6g' kb\$. df5f e6gn]/f' g6L, efs', sdgsfk{l; Ne/ sfk{ laux\$ sfk{ u];
sfk{ tyf gkfnleq kfngsf nflu pkoQm 7x6of0Psf c6o hftsf df5fx? e6g]
; e6g' kb\$.

df5f kfng :yn e6gn]df5f kfngsf]nflu kllj lwssf]; Nnfx cg; f/ tof/ ePsf]
kfy/L÷/] j] e6g]; e6g' kb\$.

a\$S e6gn]kftnt a\$S tyf lj Qlo sfg6 adf]hd ; Dal6wt lgsfoaf6 lj Qlo

sf/fæf/ ug{lgod adfllhd 0hfht kllt ; ðyf ; æmg' kb5 . o; kl/efiffn]lj Qlo sDkgl, n3' lj Q sDkgl tyf df5f kfngsf] nflu shf{lbj} c6o ; ðyf -; /sf/L, ; xsf/L,u} ; /sf/L ; ðyf cflb_ tyf ufdl0f lfqdf ; ~rflnt lale6g ofhgf ; d]nf0{ ; æmg' kb5 .

; b:o ; ðyf e6gn]df5f kfng sfo{ E ; Dal6wt df5fwglx?sf] ; xsf/L ; ðyf ; æmg' kb5 . o; c6tuft ; xsf/L ; ðyf, ; xsf/L ; dæ, ; fdbflos ; dæ, dlxnf :j fj nDj g ; dæ, slif ; dæ, cdf ; dæ cflb h:tf ; dæ ; d]nf0{hgfp55 .

aldf /sd e6gn]df5fsf]kæf/, kfng klalw tyf cj lw cg' f/ cg' rl -!-\$_df pNny ePsf]/sd ; æmg' kb5 .

nfk/jxl e6gn]alldtn]cfkng] df5fnf0{/flx, lj ?4 ; dod}plrt x]rfx tyf pkrf/ gu/fPsf]tyf hfgfhg laiffn' kbfy{v} fPsf]cj :yf ; d] ; æmg' kb5 .

kllj lws JolQm e6gn]gkfn ; /sf/sf]slif ; j f dT:o ; dæsf kllj lws j f dfGotf kllt lzlf0f ; ðyfa6 dT:o lj 1fg lj ifodf cfwf/e't 1fg xfl; n u/L ; Dal6wt lgsfoaf6 ; f] ; Dal6wdf lgod adfllhd sfo{ug{0hfht kllt JolQm ; æmg' kb5 .

aldf cj lw e6gn]o; aldfn]sf]cg' ; hldf pNny eP cg' f/ aldf hf]vd :jlsf/ ul/g]a9ldf Ps -!_ j if{Ddsf]cj lw ; æmg' kb5 . aldsn]gjls/0f ug{:jls[t u/L ; fæf] nflu nflu] aldfzNs ; d] ; aldsnf0{kllt ePsf]cj :yfdf gjls/0f ePsf] cj lwnf0{klg aldf cj lw ; æmg' kb5 .

df5f xfgl-gfæ; fgl -d/æf] kdf0fkq e6gn] ; Dal6wt kllj lwsn]alldt df5f d/æf] xfl]egl kdfloft ul/ lbPsf]kdf0f kqnf0{ ; æmg' kb5 .

b36gf e6gn]afix/L cfefn]:ki6 blyg ; lsg]/ ; fæflts dfllodaf6 xg]cfsi:ds 36gnf0{ ; æmg' k5{.

Joj ; flos ?kdf kfng ul/Psf] df5f e6gn] kflnt lgod adfllhd ; Dal6wt lgsfosf]l; kifl/ ; cg' f/ kfng ul/Psf]df5f Joj ; fo ; æmg' kb5 .

===== 06:of7Q; sDkgl Inld6B
 sf7df68f} gkfn
 df5f aDff k|tfj krf/fd

!_ df5fwglsf]gfd M===== gful/stf g#M=====
 @_ k/f 7ufgf M
 c~rn=====lhNnf=====g-kf=:uf=lj =; ======j 8f g#=====
 6fh M=====krfq g-M=====
 #_ kzf M=====

\$_ s[kof df5fsf]kfnq laiw cg' f/ 5\$ 5\$} lj j /0f tflnsfdf pNny ugxf] \
 df5fsf]M

s; *	; Wof	hft	kfnq klj lw	hnf; osf] lfqkm	aldf cj lw		dNo		aldf
					b v	; Dd	pTkfb	pTkfbg	

%_ tkf0{ kfy/L=:/} j \$f] aldf u/fpg rfxgx65 < rfxgx65 eg] aldf| /sd
 vhfpgxf] M
 aldf| ?=====

^_ df5f kflnPsf]kfy/L=:/} j \$f]j f: tlj s 7ufgf M
 c~rn=====lhNnf=====g-kf=:uf=lj =; ======
 j 8f g#===== 6fh=====krfq g-M=====

&_ df5f /flvg]kfy/L=:/} j \$f]agfj 6sf]lj j /0f lbgxf] M
 =====

*_ pQm df5fx? :j :Yo / /fudQm 5g\ olb 5gg\eg]/fux;sf]lj j /0f lbgxf] M
 =====

(_ df5f :j f:Yo ;]f pknJw 5 < olb 5 eg]pQm ;]f o; cl3 sxfaf6 lnPsf]xf]M
 s_ ;/sf/L df5f :j f:Yo ;]fx? =====
 v_ lghl df5f :j f:Yo ;]fx? =====
 u_ df5f kflng]kfy/Laf6 :j f:Yo ;]f s[b\$fcgdflgt b/l pNny ugxf] =====

!)_ kf\y/L=/] j \$f]kfglsf]u0f:t/ hfF ug[GoöQd Aoj :yf 5 ls 5ö < 5ö eg]; f]
; lj wf sx\Faf6 k\kt xg5 <

!!_ df5f kf\y/L=/] j \$f]; /lffsf]nflu s]s:tf]Aoj :yf 5 < tf/af/, rf\$lb/, cflbsf]
lj j /0f M=====

!@_ df5f e'/fsf]>ft M=====

!#_ lj ut Ps -!_ j if{leqdf tkf0\$]df5f d/\$f]5 < 5 eg]

j if{	d[obf]sf/0f	gf\$; fg ePsf]df5fsf] cgdfigt ; Wof / tfh

!\$_ sg}a\$ j f lj Q sDkgl j f ; xsf/L j f cGo sg}; dX cflbn]pQm df5fdf nufgl
u/\$f]5 < 5 eg] pQm j \$=lj Q sDkgl=; xsf/L j f ; dXsf]M

gfd M=====

7ufgf M

c~rn=====lhNnf=====g-kf=:uf-lj =; = =====

j 8f g+=====6fh=====knfö g-M=====

InPsf]C0fsf]/sd M?=====cIf]kl -=====

d=xfdl dfly pllnlvt kZgx?sf] pQ/ ; To ePsf] df5fx?nf0{ oyfy{ 9^abn] j 0fö
ul/Psf]/ df5fx? :j :y /x\$]Joxf]f k]ofet ub5fF. dh-xfdln]ald; E ; Dalöwt sg}
klg ; *gf, lj j /0f j f tYo gn\$Psf]/ oxl k|tfj g]alds / d=xfdl alr xg]; Demf]fsf]
cfwf/ xg]s/f 3f]0ff ub5f}

k|tfj ssf]; xl M

gfd M

ldlt M

====OG:of7q; sDkgl lnld6B
 sf7df68f} gkfn
 -dT:o kllj lws kpf0f-kq

-k|tfj ; E}; ællg xgkgI
 !_ df5fwglst]gfd M=====

@_ 7lufg M
 c-rn=====lhNnf=====g-kf=-:uf-lj =; = =====
 j 8f g+=====6fjh M=====knfg g-M=====

#_ k] f M=====

\$_ aldfsf] nflu k|tflj t df5fsf]lj j /0f -df5f kfng klj lw cg' f/ 56f56}lj j /0f kž
 ug{kq5_ M

s† ; +	kfng klj lw	hnf; osf] lfqkn	:6s u/\$f] df5fsf]; wof	affq]b/ -U_	cf} t tfh -u d_	sh p kfbg s- l=	p kfbg nfut ?=-

%_ kfy/l÷/j j \$f]tof/L ; tffhgs ?kn]ul/Psf]5 ls 5g <

^_ kfglsf] u0f:t/ Aoj :yfkgsf] nflu cfj Zos hfgsf/L Pj +kllj lws ; lj wf pknAw
 5÷5g <

&_ df5f kfng ; Da6wl /\$8{/Vg]u/\$f]5 j f 5g <

*_ pQm df5fxç :j :y, lg/flul / c; n cj :yfdf 5g\k

(_ sg}df5fxç slxNo}sg}/f|Joflwaf6 u|t lyP < olb lyP eg]lj j /0f lbgxf] \k

!)_ lTgx? /fd[] E :ofx/ ul/Psf j f lgoldt ?kn]plrt cxf/f v] fP/ kflnPsf h:t f
 b|V65g\k

!!_ df5f /fVg]:yfg j f To; sf]glhsdf sg}; ?j f j f ; qmfds /f] k]n]Psf]5 < olb 5
eg]ldlt p]n]y ugxf] \

!@_ df5fx? cfkl't\$]f]; f] s]xf]<

!#_ df5f kfng u/lg]kf]y/l]sf]cj :yf /fd] / df5fsf]:j f:Yonf0{; 3fp k%ofpg]vfnsf]
5 <

!\$_ tkf0]f]pQm hf]vdnf0{:j Lsfg]gldNg]c? sg}hfgsf/L 5 < ePdf ljj /Of
lbgxf] \

!%_ tkf0]f]pQm hf]vd :j Lsf/ ug{dgfl; j b]g' ePsf]5 < 5g eg]sf/Of p]n]y
ugxf] \

=

*cg; l'rdf p]n]yvt df5fx? tyf kf]y/L=/] j \$]f]Wofgk] \$ k/L]fOf ePsf]/ k]t't ljj /Of,
d]llo / pQ/x? d]f]hfgsf/L eP ; Dd ; xl 5g\egl k]f]lOf ub5'.*

df5f wgl]sf]
gfd M
; xl M
7]ufg M
ldlt M

k]l]j lwssf]
gfd M
; xl M
7]ufg M
ldlt M

cg; 'L-!
; 3g df5f kfng

kIf	z? :6s	; /b/ tñ -u d_	pTkfb dNo -Product value_	pTkfbg nfut -Production cost_
1	10000/ k t x\$6/	10.0	22500.00	67700.00
2		15.0	30000.00	85700.00
3		25.0	46875.00	104500.00
4		45.0	84375.00	124800.00
5		60.0	112500.00	146400.00
6		90.0	157500.00	169900.00
7		130.0	204750.00	196300 .00
8		190.0	299250.00	222500.00
9		250.0	393750.00	251700.00
10		310.0	488250.00	280000.00
11		400.0	630000.00	311600.00
12		500.0	787500.00	347000.00
13		600.0	945000.00	386100.00
14		700.0	1225000.00	420200.00
15		725.0	1268750.00	455000.00
16		750.0	1312500.00	490300.00
17		750.0	1312500.00	525700.00
18		750.0	1312500.00	551800.00
19		750.0	1312500.00	577900.00
20		750.0	1312500.00	603900.00
21		750.0	1312500.00	630000.00
22		750.0	1312500.00	656000.00
23		750.0	1312500.00	682100.00
24		750.0	1312500.00	708200.00

g|f M

- kIf e|gfn]k|w|lbgf]Ps kIf ; æg' k5{.
- pTkfb dNo -Product value_ e|gfn] o; cg; 'Ldf pTkfb elg p|n| ePsf]d|Monf0{; æg' kb5 .
- pTkfbg nfut -Production cost_ e|gfn]o; cg; 'Ldf pTkfbg elg p|n| ePsf]nfutnf0{; æg' kb5 .

cg' 'L-@
lj zif ; 3g df5f kfg

klf	z? :6s	; /b/ tff -u d_	p kfb d no -Product value_	p kfbg nfut -Production cost_
1	15000/ k t x\$6/	25.0	84400.00	104400.00
2		45.0	135000.00	137600.00
3		60.0	168700.00	173400.00
4		90.0	253100.00	215500.00
5		130.0	365600.00	266200.00
6		190.0	498700.00	326900.00
7		250.0	590600.00	399600.00
8		310.0	732400.00	463600.00
9		400.0	945000.00	539500.00
10		500.0	1181200.00	612100.00
11		600.0	1417500.00	694700.00
12		700.0	1653700.00	787200.00
13		725.0	1712800.00	882100.00
14		750.0	1968700.00	954800.00
15		800	2100000.00	1030700.00
16		850	2231200.00	1109900.00
17		900.0	2362500.00	1192500.00
18		950.0	2493700.00	1246900.00
19		1000.0	2625000.00	1303000.00
20		1000.0	2625000.00	1359100.00
21		1000.0	2625000.00	1415200.00
22		1000.0	2625000.00	1471300.00
23		1000.0	2625000.00	1527400.00
24		1000.0	2625000.00	1583500.00

gf@ M

- klf e|gfn]k|w|lbgf]Ps klf ; @|g' k5{.
- p|kfb d|no -Product value_ e|gfn] o; cg' 'Ldf p|kfb elg p|n|y ePsf]d|nonf0{; @|g' kb5 .
- p|kfbg nfut -Production cost_ e|gfn]o; cg' 'Ldf p|kfbg elg p|n|y ePsf]nfutnf0{; @|g' kb5 .

cg; 'L-#
/laf]6k6 df5f kfng

klf	z? :6s j u{ld6/	; /b/ tfr -u d_	pTkfb dNo -Product value_	pTkfbg nfut -Production cost_
1	1000/ klt !)	0.75	6300.00	7400.00
2		1.00	7000.00	8200.00
3		2.50	8500.00	9200.00
4		5.00	12000.00	10200.00
5		8.00	14000.00	11600.00
6		12.00	15600.00	13200.00
7		20.00	18000.00	15300.00
8		30.00	27000.00	17400.00
9		45.00	40000.00	20000.00
10		60.00	53500.00	23400.00
11		73.00	58600.00	26000.00
12		86.00	69000.00	28900.00
13		98.00	77500.00	32000.00
14		110.00	79200.00	35500.00
15		120.00	85200.00	38500.00
16		130.00	92300.00	41600.00
17		139.00	88800.00	44900.00
18		148.00	93200.00	48300.00
19		157.00	98900.00	51900.00
20		166.00	104500.00	55600.00
21		175.00	98000.00	58500.00
22		184.00	103000.00	61500.00
23		192.00	107500.00	64500.00
24		200.00	112000.00	67600.00

gfb M

- klf efgfn]k6w|lbgf]Ps klf ; efg'k5{.
- pTkfb dNo -Product value_ efgfn] o; cg; 'Ldf pTkfb elg pNny ePsf]dNonf0{; efg' kb5 .
- pTkfbg nfut -Production cost_ efgfn]o; cg; 'Ldf pTkfbg elg pNny ePsf]nfutnf0{; efg' kb5 .

cg' Fl-\$
dfp df5f kfng

kIf	z? :6s	; /b/ tfn -S#hl=	pTkfb dNo -Product value_	pTkfbg nfut -Production cost_
1	667/ klt x\$6/	3.0	800400.00	950200.00
2		3.0	800400.00	995000.00
3		3.0	800400.00	1040000.00
4		3.0	800400.00	1084800.00
5		3.0	800400.00	1129800.00
6		3.0	800400.00	1174600.00
7		3.3	1089500.00	1221500.00
8		3.3	1089500.00	1268400.00
9		3.3	1089500.00	1315300.00
10		3.3	1089500.00	1362200.00
11		3.3	1089500.00	1409000.00
12		3.3	1089500.00	1456000.00
13		3.6	1529500.00	1504800.00
14		3.6	1529500.00	1553600.00
15		3.6	1529500.00	1602500.00
16		3.6	1529500.00	1651300.00
17		3.6	1529500.00	1700200.00
18		3.6	1529500.00	1749000.00
19		4.0	1940900.00	1800500.00
20		4.0	1940900.00	1852000.00
21		4.0	2070400.00	1903500.00
22		4.0	2070400.00	1955000.00
23		4.0	2070400.00	2006500.00
24		4.0	2070400.00	2058000.00

gf6 M

- kIf eGfn]k6w|lbgf]Ps kIf ; emg' k5{.
- pTkfb dNo -Product value_ eGfn] o; cg' Fldf pTkfb elg pln} ePsf]dNnf0{; emg' kb5 .
- pTkfbg nfut -Production cost_ eGfn]o; cg' Fldf pTkfbg elg pln} ePsf]nfutnf0{; emg' kb5 .

ky/L÷/ j \$f] aldf ; DalGw ; Dkl6L -Endorsement

df5fwglsf]gfd y/ M	aldfn] g=H ; Dkl6 hf/L ug]sfoffo M
aldf cj lw M	hf/L ldt M

-!_ of] :jlsf/ tyf dgH/ ul/G5 sl of] ; Dkl6L ; DalGwt aldfn] ; H ; mlg e0{ ; f] sf] cleGg c# xg\$.

-@_ clt/Qm aldfzNs eQmfglsf] cfwf/df aldf ePsf] ky/L÷/ j \$f] ; DalGwdf cfunful, r6df^a, e\$Dk, af9L, 8j fg, klx/f] e"vng, cfsl:ds, b36gfhGo afx0 sf/0fx? af6 ePsf] xflg-gf\$; fgl aldsn]j xg ug\$.

-#_ lj bzL zqsf] sfo#f/f ePsf]o4, cfqmdOf, emu8f jf o:t}; dfg sfo{ ux04, labfX, gful/s pkb] , ; lgs ultlj lwsf]c ; /, gful/s labfX, qmflGt, /fHo lj?4 jf lj Wj zftds sfo{ ; lgs labfX jf sg}/fhg]ts bn jf ; #yfs]klfdf ePsf]an kpf]waf6 xg]cfts jf czflGt h:tf ultlj lwaf6 ePsf]xflg-gf\$; fgl df aldssf]sg}bflotj xg\$.

-\$_ pk bkf #_ adf]hdsf] sf/0faf6 ePsf] sg}klg bfj lnf0{ ; f] sf/0faf6 ge0{c? g} sf/0faf6 ; [ngf ePsf] eGg] s/f kdfloft ug] bflotj alldtsf] xg\$. ; f] s'/f alldtaf6 kdfloft xg g; s\$]cj :yfdf o; k\$]sf]bfjlsf]eQmfgl lbg alds lhDd]f/ xg\$.

-%_ aldfn]df hg; S}s'/f n]vPsf]ePt f klg aldfsf]cj lw ; dfkt xg' cufj }alldtn]of] ; Dkl6Lsf] kpfj x6f0of] egl cg/fw u/\$f]cj :yfdf yk aldf zNs jf ; f] sf] sg}cz lkntf{ul/g]5g .

^-_ aldfn]df plNnlvt cGo ckjfb, zt{/ ; ldfx? oyfj t /xg\$g\

-clwsf/ kkt clwsf/l sf]
gfd M
x:tfIf/ M
kb M
5fk M
ldt M

afnl tyf kzwg aldf ugIsDkglSfIj /Of

qñ: +	aldf sIkglSfIjgd	7Irfj	hJ g÷lghJ g	kñfj	kñfS: g+	kñv JoIñSfIjgd / Ofñh
1	>L gkñ 0s=In=	sdnibl, s7df8f†	IghJ g	4245565, 4228690	4225446	Szj k fb bjf8l, nic@wlink.com.np, nicaccount@wlink.com.np
2	>L lb cñl/P06n 0s=In=	sflctky, s7df8f†	IghJ g	4250137, 4221448	4223419	8f= ChO uu{ oriental@wlink.com.np
3	>L /ñl6 aldf ; ÿfj	/fodzky, s7df8f†	hJ g÷lghJ g	4262520	4262610	/fd axfb/ v8Sf beema@wlink.com.np
4	>L gJgn 0s=In=	lqkZj/, s7df8f†	IghJ g	4250710, 4260366	4261289	8f= kñfa ; ð info@nicenepal.com
5	>L lxdfnog hg/n 0s=In=	aa/dxn, s7df8f†	IghJ g	4231788, 4213014	4241517	dxñ S[0f >I7 kim@hgi.com.np
6	>L oğf068 0s=gkñ_ In=	yfkfynl, s7df8f†	IghJ g	5111111	5111112	ij/ j qnd /fofdell uic@mail.com.np
7	>L lkldo/ 0s=gkñ_ In=	gS; fn, s7df8f†	IghJ g	4413543, 4410648	4413442	; Bñg pññofo premier@picl.com.np
8	>L Peñb 0s=In=	xfO; f/, s7df8f†	IghJ g	4444717,-18 4445090	4444366	Sñn S[0f >I7 info@eic.com.np
9	>L gSf0i; ÷j; In=	cgrgu/, s7df8f†	IghJ g	4770127, 4770115	4770162	IjZj lldnf info@necoinsurance.com.np
10	>L ; u/dfyf 0-s=In=	gS; fn, s7df8f†	IghJ g	4412367, 4413683	4412378	S[0faxfb/ a:ñoft sagarmatha@insurance.wlink.com.np
11	>L Pñf0i; 0-s=In=	ifgsj] s7df8f†	IghJ g	4499226, 4499161	4499647	oñjz eOm afb] >I7 info@allianceinsurance.com
12	>L Pg= a= 0-s=In=	sdnibl, s7df8f†	IghJ g	4224312, 4224263	4224254	0ñb axfb/ yfkf nbic@mos.com.np
13	>L kññ; on 0-s=In=	ktnl; 8s, s7df8f†	IghJ g	4212940, 41, 42	4219527	Ij/S[0f dxñg prudentia@wlink.com.np
14	>L lzv/ 0-s=In=	yfkfynl, s7df8f†	IghJ g	4246101, 4246102	4246103	lñk kSfz kf08] shikharins@mos.com.np
15	>L nllagl hg/n 0-s=In=	1fgZj/, s7df8f†	IghJ g	4411707, 4433199	4411692	Zy/ a/fñ igic@mos.com.np
16	>L Pg#n=hl= 0-s=In=	kfglkñy/l, s7df8f†	IghJ g	4006625, 4442646	4416427	Ij hoaxfb/ zfx nlgi@mail.com.np
17	>L l; 4fy{0i; ofñj; In=	aa/dxn, s7df8f†	IghJ g	4257766, 4256190	4257776	P; S]dññ info@siddharthainsurance.com